

“Samen scholen 2030”

Integraal Huisvestingsplan gemeente Dinkelland

Colofon

Titel:	“Samen scholen 2030” Integraal Huisvestingsplan Gemeente Dinkelland
Opdrachtgever:	Gemeente Dinkelland contactpersoon: de heer E. Grobben Nicolaasplein 5 Postbus 11 7590 AA Denekamp tel. 0541 - 85 41 00 fax 0541 - 85 43 20 info@dinkelland.nl www.dinkelland.nl
Auteur:	SBM Betrokken bouw- & vastgoedmanagers contactpersoon: ing. R.J.H. Oude Vrielink, projectmanager Hofstraat 79 Postbus 665 7600 AR Almelo tel. 0546 - 85 19 19 fax 0546 - 85 07 18 info@sbm-groep.nl www.sbm-groep.nl Uitgewerkt door: ing. R.J.H. Oude Vrielink, projectmanager
Rapportnummer:	1P0911105 - v02
Datum:	20 oktober 2011
Aantal pagina's:	66, exclusief bijlagen

© SBM Betrokken bouw- & vastgoedmanagers, 2011

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, worden opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of worden openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier - indien dit publicaties beoogt buiten de engste kring van opdrachtgever - zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SBM.

Woord vooraf

Medio december 2010 heeft de Raad van de gemeente Dinkelland kennisgenomen van het door SBM Betrokken bouw- & vastgoedmanagers in opdracht van de gemeente Dinkelland uitgevoerde onderzoek naar de huisvesting van het primaire onderwijs in de gemeente Dinkelland.

Dit onderzoek is het vertrekpunt geworden voor een nadere uitwerking van een integraal huisvestingsplan voor het primaire onderwijs, waarin een doorkijk wordt gegeven van wat er de komende 20 jaar gaat spelen met betrekking tot de huisvesting. Dit integrale huisvestingsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de drie schoolbesturen Konot, PCO en Consent welke het onderwijs verzorgen binnen de gemeente Dinkelland. Namens de gemeente Dinkelland hebben de afdelingen Maatschappelijke Zorg, Ontwikkeling, Financiën, Burgerzaken en Facilitaire zaken een rol gespeeld bij de uitwerking.

Dit integrale huisvestingsplan “Samen scholen 2030” kan gezien worden als een update van het in 2010 uitgevoerde onderzoek en vervangt derhalve het onderzoeksrapport van 2010. De schoolbesturen en de gemeente Dinkelland hebben vooraf een gezamenlijk doel afgesproken. Uitgangspunt hierin was: adequate huisvesting. Hierbij dienen we ons terdege te realiseren dat huisvesting niet het primaire doel is. Dit is namelijk het onderwijs op zich. Belangrijke uitgangspunten voor adequate huisvesting zijn benoemd, namelijk:

- het dient aan te sluiten op onderwijskundige ontwikkelingen;
- het dient aan te sluiten op maatschappelijke ontwikkelingen;
- er dient sprake te zijn van een optimale inzet van de beschikbare middelen.

Het uiteindelijke resultaat moet zijn dat er sprake is van een professioneel vastgoedbeheer, dat de gebouwen als een eigentijdse hoogwaardige voorziening worden gekwalificeerd en dat de beschikbare budgetten op een juiste wijze worden aangewend om e.e.a. in stand te kunnen houden. In eerste instantie hebben we een horizon benoemd van ca. 10 jaren. Tijdens de uitwerking hebben we geconstateerd dat het noodzakelijk is om nog wat verder te kijken. Vandaar dat we de horizon hebben verlegd naar de komende 20 jaren. Bij de leerling-prognose hebben we zelfs een horizon van 30 jaren aangehouden. We moeten ons echter wel realiseren dat verder kijken ook direct betekent het doen van aannames en dat nooit exact te voorspellen zal zijn hoe de toekomst er werkelijk uit gaat zien.

Dit integrale huisvestingsplan “Samen scholen 2030” kan echter wel als richtinggevend gezien worden voor de uitdagingen en vragen waar schoolbesturen en gemeente Dinkelland de komende jaren mee geconfronteerd gaan worden. Zo worden o.a. de gezamenlijke visie en ambitie van de schoolbesturen en de gemeente Dinkelland benoemd, wordt ingegaan op de maatschappelijke veranderingen welke ons te wachten staan, in beeld gebracht wat hiervan de invloeden zijn op de te verwachten leerlingenaantallen en welke consequenties dit heeft voor de onderwijshuisvesting, zowel qua capaciteit, technisch als financieel. Ook wordt gekeken naar de mogelijke vorming van brede scholen en/of multifunctionele accommodaties en worden voorstellen gedaan over de te nemen maatregelen om de onderwijshuisvesting beheersbaar te houden.

Met dit integrale huisvestingsplan “Samen scholen 2030” is het vraagstuk onderwijshuisvesting niet afgerond. Het dient het vertrekpunt te zijn van een effectieve nadere samenwerking tussen schoolbesturen en Gemeente om invulling te geven aan alle vraagstukken inzake de onderwijshuisvesting.

SBM Betrokken bouw- & vastgoedmanagers
Almelo, oktober 2011

Managementsamenvatting

1. Op verzoek van de gemeente Dinkelland heeft er een nadere uitwerking plaatsgevonden van het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs. In dit integrale huisvestingsplan wordt een doorkijk gegeven van wat er de komende 20 jaren gaat spelen en worden oplossingen aangedragen.
2. De gemeente Dinkelland is volgens de Wet Primair Onderwijs verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting binnen de gemeentegrenzen.
3. De gemeente Dinkelland heeft de plicht om een Verordening vast te stellen en hanteert momenteel de Modelverordening huisvesting onderwijs 2005. Hiervan is een update beschikbaar, maar voordat deze vastgesteld gaat worden moet in gezamenlijk overleg met de schoolbesturen onderzocht worden welke consequenties deze heeft en of er eventueel aanpassingen noodzakelijk zijn.
4. De gemeente Dinkelland zal in de periode 2010 - 2040 geconfronteerd worden met een sterk dalend leerlingenaantal welke zich nagenoeg in alle kernen zal gaan voordoen. Uit onderzoek is gebleken dat het huidige aantal van ca. 3.000 leerlingen zal gaan afnemen tot ca. 2.200 leerlingen. Deze afname zal zich in de eerstkomende 7 jaren gaan voordoen. Hierna treedt er een min of meer stabiele situatie op met een bandbreedte van 2.000 tot 2.200 leerlingen.
5. De gemeente Dinkelland en de schoolbesturen hebben een gezamenlijke visie gevormd om te kunnen anticiperen op de ontwikkelingen, welke zich op nationaal- en regionaal niveau gaan voordoen. Deze visie omvat zowel financiële, maatschappelijke als technische aspecten. Ook duurzaamheid maakt hier een onderdeel van uit.
6. Als gevolg van het dalend aantal leerlingen zal er een overcapaciteit aan klaslokalen gaan ontstaan. Momenteel hebben de schoolbesturen de beschikking over 127 permanente en 14 tijdelijke leslokalen, terwijl er in de periode 2020 - 2040 maar 103 nodig zijn. Een overcapaciteit aan leslokalen zal zowel de Gemeente als de schoolbesturen met aanzienlijke kosten opzadelen.
7. Uit technisch onderzoek is gebleken dat er de komende 10 jaren een drietal schoolgebouwen, De Kerkewei, De Zevenster en De Veldlamp, vervangen dienen te worden. De Julianaschool zou vanuit technisch oogpunt ook vervangen moeten worden, maar hoeft gezien de sluiting per augustus 2011 niet vervangen te worden. Daarnaast is gebleken dat de overige schoolgebouwen zowel bouwtechnisch, klimatologisch als energetisch gezien niet allemaal gelijkwaardig aan elkaar zijn. De in het onderzoeksrapport van 2010 geconstateerde gebreken betreffende de brandveiligheid zijn inmiddels nader onderzocht en worden momenteel al aangepast.
8. Er zijn daarom passende maatregelen nodig om op bovenstaande te anticiperen. Deze maatregelen laten zich als volgt samenvatten:
 - a. Tijdelijke leslokalen dienen direct afgestoten te worden wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
 - b. Bij vervanging van schoolgebouwen moet de capaciteit van de nieuw te bouwen school afgestemd worden op de in de toekomst benodigde capaciteit. Wanneer dit naadloos op elkaar kan aansluiten is er een groot gedeelte van de overcapaciteit op een relatief eenvoudige wijze op te lossen. Bij deze vervanging dient ook nadrukkelijk de vorming van multifunctionele accommodaties dan wel brede scholen onderzocht te worden.

- c. Het resterende gedeelte aan overcapaciteit kan ingevuld worden door een andere invulling te zoeken voor de boventallige leslokalen. De gezamenlijke visie van Gemeente en schoolbesturen gaat uit naar de vorming van “kindcentra” dan wel “gemeenschapscentra”. Belangrijk in deze is wel dat het onderwijs en een andere invulling niet conflicteren met elkaar.
9. De te treffen maatregelen zullen uiteraard door Gemeente en schoolbesturen bekostigd moeten worden. Hierbij dienen we er rekening mee te houden dat de vergoeding van de Rijksoverheid als gevolg van het dalende aantal leerlingen onder druk zal komen te staan. Er is onderzocht welke middelen er op de korte, middellange en lange termijn benodigd zijn om de kosten van onderwijshuisvesting beheersbaar te kunnen houden. Aangezien er een direct verband te leggen is tussen de beschikbare m² huisvesting en de kosten van de beschikbare m² huisvesting is er om praktische redenen voor gekozen om het benodigde bedrag per bruto vierkante meter huisvesting te bepalen. In dit bedrag zijn de kosten voor de noodzakelijke maatregelen opgenomen. Samengevat kunnen we over de huisvestingskosten het navolgende concluderen:
 - a. De gemeente Dinkelland dient een structureel budget van € 62,50 per jaar per beschikbare m² huisvesting te reserveren voor gebouwonderhoud en vervanging, welke jaarlijks dient te worden geïndexeerd om de prijsstijgingen op te kunnen vangen. Bij de bepaling van dit structurele budget per m² huisvesting hebben we als uitgangspunt aangehouden dat er afschrijving op de gebouwen zal plaatsvinden tot een restwaarde, de kostprijsdekkende grondwaarde. Bij de bepaling van dit structureel benodigde budget is er ook vanuit gegaan dat de overwaarde van vrijkomende locaties ten goede zal komen aan de onderwijshuisvesting.
 - b. De schoolbesturen dienen structureel een bedrag van € 15,50 per jaar per beschikbare m² huisvesting te reserveren voor gebouwonderhoud en vervanging, welke jaarlijks dient te worden geïndexeerd om de prijsstijgingen op te kunnen vangen.
 - c. De op dit moment beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting binnen de gemeente Dinkelland zijn net niet toereikend om in het structureel benodigde budget van € 62,50 te voorzien. Dit tekort kan echter binnen de huidige meerjarenbegroting 2012 - 2016 opgevangen worden.
10. Om de noodzakelijke maatregelen tot uitvoering te brengen is een goede samenwerking tussen de Gemeente en de schoolbesturen van groot belang. Hiervoor dient een samenwerkingsverband vorm gegeven te worden waar, binnen een duidelijk afsprakenkader op een toekomstgerichte en duurzame wijze, invulling wordt gegeven aan alle vraagstukken waar we de komende jaren mee geconfronteerd gaan worden.

Inhoudsopgave

Colofon	i
Woord vooraf	ii
Managementsamenvatting	iv
Inhoudsopgave	vi
Hoofdstuk 1: Inleiding	8
§ 1.1 Aanleiding	8
§ 1.2 Onderzoeksopgave	8
Hoofdstuk 2: Wettelijk kader	12
§ 2.1 Inleiding	12
§ 2.2 Groot/klein onderhoud	13
§ 2.3 Budgetten	13
2.3.1 <i>Budget gemeente Dinkelland</i>	13
2.3.2 <i>Budget bevoegd gezag</i>	14
§ 2.4 Conclusie	15
Hoofdstuk 3: Externe ontwikkelingen (nationaal & regionaal)	16
§ 3.1 Inleiding	16
§ 3.2 Nationale ontwikkelingen	16
3.2.1 <i>Financiële ontwikkelingen</i>	16
3.2.2 <i>Technische ontwikkelingen</i>	17
3.2.3 <i>Maatschappelijke ontwikkelingen</i>	18
§ 3.3 Regionale ontwikkelingen	19
3.3.1 <i>Inleiding</i>	19
3.3.2 <i>Demografische ontwikkelingen gemeente Dinkelland</i>	21
§ 3.4 Conclusie	24
3.4.1 <i>Nationaal</i>	24
3.4.2 <i>Regionaal</i>	24
Hoofdstuk 4: Visie onderwijshuisvesting	25
§ 4.1 Inleiding	25
§ 4.2 Maatschappelijk	25
§ 4.3 Technisch	27
§ 4.4 Duurzaamheid	29
§ 4.5 Financieel	29
§ 4.6 Conclusie	30
Hoofdstuk 5: Onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland	33
§ 5.1 Inleiding	33
5.1.1 <i>'Gebruiksperiode' en 'gecorrigeerde leeftijd'</i>	33
§ 5.2 Overzicht huidige onderwijshuisvesting	34
5.2.1 <i>Gewenste kwaliteit</i>	35
5.2.2 <i>Geografische spreiding</i>	36
5.2.3 <i>Objectdossiers</i>	36
5.2.4 <i>Scholen opgedeeld naar categorie</i>	37
§ 5.3 Beschikbare capaciteit versus benodigde capaciteit aan leslokalen	39

§ 5.4	Situatie per kern	40
5.4.1	Deurningen	40
5.4.2	Saasveld	40
5.4.3	Weerselo	41
5.4.4	Rossum	41
5.4.5	Agelo	42
5.4.6	Ootmarsum	43
5.4.7	Tilligte	43
5.4.8	Lattrop	43
5.4.9	Noord Deurningen	44
5.4.10	Denekamp	44
§ 5.5	Vervanging	45
§ 5.6	Conclusie	46
Hoofdstuk 6:	Huisvestingskosten	49
§ 6.1	Inleiding	49
6.1.1	Uitgangspunten	49
§ 6.2	Benodigde budgetten	50
6.2.1	Structureel benodigde budgetten per m ² onderwijsgebouw	53
6.2.2	Kosten van leegstand	54
§ 6.3	Scenario's	55
6.3.1	Waar dienen we rekening mee te houden bij de vervanging van onderwijsgebouwen	55
6.3.2	Scenario Rossum	55
6.3.3	Scenario Denekamp	56
§ 6.4	Wat betekent e.e.a. in financiële zin	59
§ 6.5	Conclusies	59
Hoofdstuk 7:	Afsprakenkader Gemeente en schoolbesturen	62
§ 7.1	Inleiding	62
§ 7.2	Organisatiestructuur	63
7.2.1	(Communicatie)structuur	64
Bronnen en literatuur		65
Bijlagen		66
Bijlage A:		I
Bijlage B:		IV
Bijlage C:		V
Bijlage D:		VI
Bijlage E:		VII
Bijlage F:		VIII

Hoofdstuk 1: Inleiding

§ 1.1 Aanleiding

Op verzoek van de gemeente Dinkelland en in overleg met de afdelingen Maatschappelijke Zorg en Financiën is in 2010 onderzoek gedaan naar de huisvesting van het primair onderwijs binnen de gemeente Dinkelland op de korte (2010-2012) en middellange termijn (2020). Dit onderzoek was er met name op gericht om voor de gemeente Dinkelland de onderwijshuisvesting van het primair onderwijs in beeld te brengen. De schoolbesturen hebben in 2010 geen rol gespeeld bij dit onderzoek. De resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd aan de Gemeenteraad en de schoolbesturen. Het rapport is aanleiding geweest voor een nadere uitwerking. Afgesproken is om gezamenlijk een integraal huisvestingsplan uit te gaan werken welke de naam “Samen scholen 2030” heeft gekregen. Doel hiervan is een totaalbeeld te vormen waardoor het mogelijk is om strategische keuzes te maken met als doel de onderwijshuisvesting voor een langere periode beheersbaar te maken. Bij dit totaalbeeld verdiepen we ons achtereenvolgens in de wettelijke kaders en de bekostiging van het primaire onderwijs, de maatschappelijke veranderingen waarmee we in Nederland geconfronteerd worden en de invloed hiervan op de onderwijshuisvesting waaronder de te verwachten leerlingenaantallen per school c.q. per kern, de huidige en gewenste kwaliteit van de onderwijsgebouwen, de te verwachten kosten van onderwijshuisvesting waarmee de Gemeente en de schoolbesturen rekening dienen te houden en worden voorstellen gedaan om tot een efficiëntere samenwerking tussen Gemeente en schoolbesturen te komen.

§ 1.2 Onderzoeksopgave

Doelstelling

Een nadere uitwerking van het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs tot een integraal huisvestingsplan waarin een doorkijk wordt gegeven van wat er de komende jaren gaat spelen en waar oplossingen worden aangedragen om deze voor een periode van 20 jaren beheersbaar te houden.

Hierbij dienen we ons terdege te realiseren dat huisvesting niet het primaire doel is. Dit is namelijk het onderwijs op zich. Belangrijke uitgangspunten voor adequate huisvesting zijn benoemd, namelijk:

- het dient aan te sluiten op onderwijskundige ontwikkelingen;
- het dient aan te sluiten op maatschappelijke ontwikkelingen;
- er dient sprake te zijn van een optimale inzet van de beschikbare middelen.

Onderzoeksopgave

Het onderzoek kan worden opgesplitst in drie delen.

Het eerste deel behelst de vraag naar het wettelijk kader en de huisvestingsbehoefte voor het primaire onderwijs binnen de gemeente Dinkelland. Waar dient onze huisvesting in de toekomst aan te voldoen? Ten aanzien van vorenstaande zijn de volgende deelvragen geformuleerd welke in hoofdstuk 2, 3 en 4 beantwoord zullen worden:

- Welke wettelijke kaders en bekostiging van het primaire onderwijs zijn bepalend voor de Gemeente en de schoolbesturen?
- Met welke (externe) veranderingen worden de gemeente Dinkelland en de schoolbesturen op de korte, middellange en lange termijn geconfronteerd?
- Wat zijn de prognoses van de te verwachten aantallen leerlingen waarop we deze onderwijsgebouwen dienen af te stemmen?
- Welke eisen stellen we aan de onderwijsgebouwen? (geschikt voor een gebruikperiode van 60 jaren, flexibel, onderhoudsarm, energiezuinig, uitstraling, duurzaam etc.)
- Welke functies zouden aan de onderwijsgebouwen toegevoegd kunnen worden? (visie op onderwijshuisvesting).

Het tweede deel behelst de vraag naar de kwaliteit en omvang van de huidige onderwijshuisvesting en hoe sluit dit aan op de huisvestingsbehoefte welke in het eerste deel is benoemd. Ten aanzien van vorenstaande zijn de volgende deelvragen geformuleerd welke in hoofdstuk 5 beantwoord zullen worden:

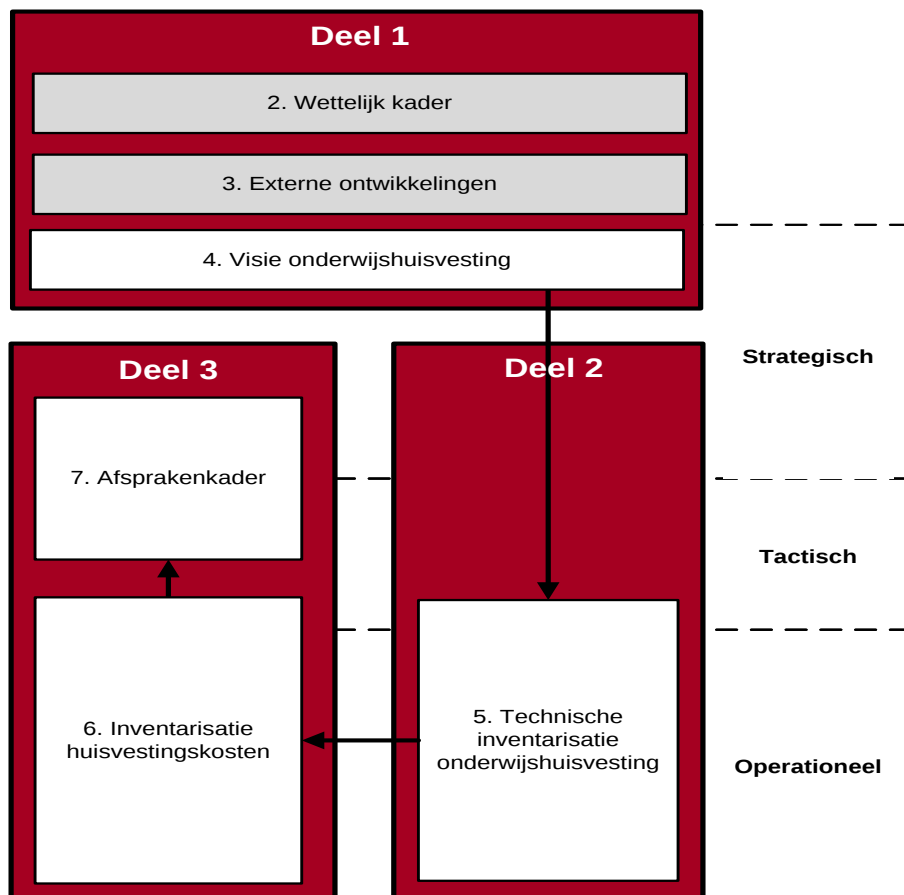
- Welke onderwijsgebouwen dienen we, vanuit technisch oogpunt gezien, te vervangen?
- Welke onderwijsgebouwen kunnen op zich nog voor een langere periode dienst doen, maar welke aanpassingen zijn hierbij gewenst?
- Welke kansen hebben we bij vervangende nieuwbouw om te anticiperen op benodigde capaciteit?
- Welke mogelijkheden/kansen doen zich voor om structurele leegstand te voorkomen?

Tenslotte wordt in het derde deel de financiële consequenties van het vorenstaande in beeld gebracht en worden aanbevelingen gedaan om een gelijkmatige kostenstructuur te verkrijgen. Ten aanzien van vorenstaande zijn de volgende deelvragen geformuleerd welke in hoofdstuk 6 beantwoord zullen worden:

- In hoeverre sluiten de momenteel door de Gemeente geraamde budgetten aan op de daadwerkelijk te verwachten kosten, uitgaande van de huidige situatie?
- Welke budgetten zouden Gemeente en de schoolbesturen de komende jaren per m² onderwijshuisvesting dienen te reserveren om op de langere termijn aan de verplichting van adequate huisvesting te kunnen voldoen?
- Waar dienen we rekening mee te houden bij de vervanging van de onderwijsgebouwen om de kosten hiervan binnen deze budgetten op te vangen?
- Met welke kosten kunnen we worden geconfronteerd wanneer er niet wordt geanticipeerd op de te verwachten overcapaciteit als gevolg van het dalend aantal leerlingen?
- Welke scenario's zijn denkbaar om het vraagstuk van terugbrengen van de overcapaciteit en vervanging van onderwijsgebouwen op elkaar af te stemmen en wat betekent dit in financiële zin?

Onderzoeksopzet

Om meer inzicht te geven in de wijze waarop het rapport is opgebouwd en waar de desbetreffende onderzoeksvragen zullen worden beantwoord is in onderstaande figuur een schematische opbouw weergegeven van de onderzoeksvragen in relatie tot de rapportstructuur.

Figuur 1: Onderzoeksopzet en rapportstructuur schematisch weergegeven

Bronnen

Om dit onderzoek uit te kunnen voeren zijn de navolgende gegevens beschikbaar gesteld:

1. Bouwdossiers van alle basisscholen (archief gemeente Dinkelland, voor zover voorhanden).
2. Meerjaren onderhoudsplanningen (MOP) (beschikbaar gesteld door de schoolbesturen).
3. Boekwaarden en overige financiële informatie (beschikbaar gesteld door afdeling Financiën van de gemeente Dinkelland).
4. Leerlingprognoses 2010 t/m 2012 (beschikbaar gesteld door de schoolbesturen).
5. Wet op het Primair Onderwijs (WPO).
6. Verordening art. 212 Gemeentewet, Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Dinkelland.
7. Afschrijvingstabel gemeente Dinkelland.
8. Overzicht energiekosten 2007 - 2010 (beschikbaar gesteld door KONOT).
9. Modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs (geconsolideerde versie, geldig vanaf 15-11-2010).

Afbakening en uitgangspunten

1. Bedragen zijn inclusief BTW, tenzij expliciet anders benoemd.
2. Prijspeil betreft 2010, tenzij expliciet anders benoemd.
3. Aannames en uitgangspunten zijn zoveel mogelijk als zodanig expliciet opgenomen in de hoofdttekst.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 1: Inleiding, aanleiding onderzoek, onderzoekopgave
- Hoofdstuk 2: Wet Primair Onderwijs en bekostiging
- Hoofdstuk 3: Externe ontwikkelingen (nationaal en regionaal)
- Hoofdstuk 4: Visie onderwijshuisvesting gemeente en schoolbesturen
- Hoofdstuk 5: Huidige onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland, scholen nader beschouwd
- Hoofdstuk 6: Huisvestingskosten
- Hoofdstuk 7: Afsprakenkader
- Literatuurlijst

Hoofdstuk 2: Wettelijk kader

§ 2.1 Inleiding

De gemeente Dinkelland is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting binnen de gemeentegrenzen. Zij moet er voor zorgen dat (1) scholen kunnen worden gebouwd en (2) het groot onderhoud kan worden uitgevoerd. Het Rijk vergoedt het onderwijs (Titel IV Wet op het Primair Onderwijs - WPO). De rijksvergoeding gaat deels naar de Gemeente en deels naar de schoolbesturen.

De belangrijkste elementen uit de WPO zijn:

1. De Gemeenteraad heeft een zorgplicht voor alle huisvestingsvoorzieningen op het grondgebied van de Gemeente.
2. De voorzieningen in de huisvesting waarvoor de Gemeente verantwoordelijk is, zijn benoemd in de onderwijswetgeving.
3. De Gemeente heeft een plicht om een Verordening vast te stellen. In de Verordening wordt geregeld welke criteria de Gemeente hanteert bij de beoordeling van verzoeken, hoe de bedragen voor de huisvestingsvoorzieningen worden vastgesteld, aan welke eisen schoolgebouwen moeten voldoen en welke procedures gelden voor aanvragen van schoolbesturen. De gemeente Dinkelland hanteert momenteel de Modelverordening huisvesting onderwijs 2005. Inmiddels is er een Modelverordening voorziening huisvesting onderwijs 2011 (15-11-2010) beschikbaar. Alvorens deze vast te stellen ter vervanging van de versie 2005 is het raadzaam om gezamenlijk met de schoolbesturen de wijzigingen en eventuele consequenties te onderzoeken alvorens e.e.a. definitief vast te stellen!
4. Aan het College wordt opgedragen om jaarlijks een bedrag vast te stellen. Dit bedrag is bestemd voor de bekostiging van huisvestingsvoorzieningen in het daaropvolgende jaar en moet zodanig worden vastgesteld dat daarmee redelijkerwijs kan worden voorzien in de onderwijsbehoefte. De huidige procedure is zowel voor de schoolbesturen als de Gemeente omslachtig en kan leiden tot grote schommelingen in de jaarlijkse uitgaven. Zowel de schoolbesturen als de Gemeente zien een gezamenlijk belang om hiervoor gezamenlijke kaders af te spreken welke taakstellend zijn voor een afgesproken periode. Aanvragen van schoolbesturen zouden in principe moet aansluiten op deze kaders. Alleen in onvoorziene situaties zou van deze kaders afgeweken kunnen worden.
5. Als de huisvestingsverzoeken zijn beoordeeld, dient een zogenoemd Programma te worden vastgesteld door de Gemeenteraad. Dit programma bevat alle aangevraagde voorzieningen die het jaar daarop voor bekostiging door de Gemeente in aanmerking komen.

In de volgende twee paragrafen wordt weergegeven hoe de rijksbijdrage tussen de Gemeente en schoolbesturen verdeeld wordt en wie voor welk onderdeel van de instandhouding van een schoolgebouw verantwoordelijk is. In bijlage A is een uitgebreidere uitleg weergegeven van de Wet op het Primair Onderwijs - WPO.

§ 2.2 Groot/klein onderhoud

Op grond van artikel 106 WPO is het bevoegd gezag (het schoolbestuur) verplicht het gebouw en terrein, alsmede de roerende zaken waarvoor bekostiging wordt genoten, behoorlijk te gebruiken en te onderhouden.

Daarnaast kunnen ze de Gemeente op grond van de WPO en de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting verzoeken om een bijdrage in de „voorziening onderwijs”.

Wat als een voorziening aangemerkt kan worden staat in artikel 92 WPO en artikel 2 van de Verordening. Het groot onderhoud kan als een „voorziening onderwijs” aangeduid worden.

De school dient hiervoor een aanvraag in, welke na goedkeuring door de Gemeente wordt opgenomen in het Programma huisvesting voor het volgende jaar. De aanvraag kan worden toegekend of afgewezen. De weigeringgronden staan in artikel 100 WPO en worden getoetst aan Bijlage I van de Verordening.

Naast deze procedure bestaat ook een spoedprocedure voor zaken die onverwacht opgelost moeten worden.

Onderstaande activiteiten behoren tot het groot onderhoud waarvoor een voorziening kan worden aangevraagd:

- vervangen dakbedekking, hemelwaterafvoer, dakrand, daklichten;
- vervangen buitenberging c.q. dak buitenberging;
- vervangen rijwielstalling c.q. rijwielstaanders;
- vervangen brandtrap;
- vervangen erfscheiding;
- vervangen/herstellen riolering/bestrating schoolplein;
- vervangen binnenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatieactiviteit);
- vervangen buitenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatieactiviteit);
- vervangen radiatoren, convectoren, leidingen (renovatieactiviteit);
- vervangen dakpannen inclusief houtwerk, dakrand en goten;
- vervangen boeiboorden.

Het overige onderhoud (klein onderhoud) is in principe voor rekening van het bevoegd gezag.

§ 2.3 Budgetten

2.3.1 Budget gemeente Dinkelland

De vergoeding van de onderwijshuisvesting door de Rijksoverheid vindt plaats via het gemeentefonds. Het gemeentefonds is vrij besteedbaar. Dat wil zeggen dat gemeenten het gemeentefonds mogen besteden naar eigen voorkeur.

De netto door de gemeente Dinkelland geraamde middelen voor onderwijshuisvesting voor de jaren 2011 t/m 2015 zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Budgetten (volgens opgave gemeente Dinkelland) RAMING				2011	2012	2013	2014	2015
Primair onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 966.008,00	€ 930.500,00	€ 896.771,00	€ 845.655,00	€ 817.547,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 85.480,00	€ 86.846,00	€ 88.244,00	€ 89.670,00	€ 91.125,00
3.	Meerjaren onderhoud			€ 11.568,00	€ 28.388,00	€ 65.786,00	€ 80.324,00	€ 94.109,00
	totaal Primair onderwijs:			€ 1.063.056,00	€ 1.045.734,00	€ 1.050.801,00	€ 1.015.649,00	€ 1.002.781,00
Voortgezet onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 180.913,00	€ 176.635,00	€ 172.359,00	€ 163.752,00	€ 159.678,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 9.016,00	€ 9.153,00	€ 9.294,00	€ 9.436,00	€ 9.581,00
3.	Meerjaren onderhoud			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Totaal Voortgezet onderwijs:			€ 189.929,00	€ 185.788,00	€ 181.653,00	€ 173.188,00	€ 169.259,00
Totaal:				€ 1.252.985,00	€ 1.231.522,00	€ 1.232.454,00	€ 1.188.837,00	€ 1.172.040,00
Middelen:								
1.	Middelen			€ 1.162.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
2.	Dotatie uit reserve accommodatie			€ 150.000,00				
Totaal:				€ 1.312.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
Mutatie reserve eind van jaar:				€ 59.751,00	€ 42.531,00	€ 16.824,00	€ 53.822,00	€ 98.046,00
Stand reserve eind van jaar:				€ 59.751,00	€ 17.220,00	€ 396,00	€ 54.218,00	€ 152.264,00

Tabel 1: Budgetraming volgens opgave gemeente Dinkelland

Met deze middelen dienen het primaire en voortgezet onderwijs bekostigd te worden. In hoofdstuk 5 zullen deze middelen aan een nadere analyse onderworpen worden.

Op dit moment zijn er geen middelen beschikbaar (d.w.z. vanuit het verleden gereserveerd) voor vervangende nieuwbouw. Om aan de verplichtingen in 2011 te kunnen voldoen en om enige reserve te creëren is een eenmalige dotatie gedaan van netto € 150.000,-. Omgerekend is er een bedrag van ca. € 55,- per m² b.v.o. schoolgebouw beschikbaar. Uit dit bedrag dienen de kapitaalslasten, verzekeringen, OZB, onderhoud en vervanging te worden bekostigd.

2.3.2 Budget bevoegd gezag

De scholen ontvangen naast de bekostiging voor het personeel een bekostiging voor de materiële instandhouding (MI-bekostiging). De MI-bekostiging is een kalenderjaarvergoeding, uitgedrukt in een lumpsumbedrag en gebaseerd op het aantal leerlingen en het daaruit afgeleide aantal groepen.

De MI-bekostiging wordt jaarlijks aangepast om de prijsveranderingen op te vangen. Het schoolbestuur ontvangt deze bijdrage rechtstreeks en zorgt op basis van artikel 119 WPO voor het deel van de materiële instandhouding waarvoor zij de rijksbijdrage ontvangen.

Om een beeld te verkrijgen van de omvang van de bekostiging vindt u in [bijlage B](#) een rekenmodel van de vergoedingen voor onderhoud van het gebouw.

Om de vergoedingen exact te kunnen berekenen is een aantal gegevens nodig waar we momenteel niet de beschikking over hebben. Wanneer we de landelijke gegevens invoeren bedraagt de vergoeding voor onderhoud van alle gebouwen in 2010, gebaseerd op de werkelijke leerlingenaantallen per 01 oktober 2009, ca. € 262.000,-, wat neer komt op ca. € 14,- per genormeerde m² b.v.o.

§ 2.4 Conclusie

1. De gemeente Dinkelland is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting binnen de gemeentegrenzen. Zij dient er voor te zorgen dat (1) scholen kunnen worden gebouwd en (2) het groot onderhoud kan worden uitgevoerd.
Hiervoor dient de Gemeente de kapitaalslasten van de huidige onderwijsgebouwen te dekken, in het groot onderhoud te voorzien en vervangende huisvesting te realiseren wanneer een bestaand onderwijsgebouw om technische redenen vervangen dient te worden.
2. Inmiddels is er een Modelverordening voorziening huisvesting onderwijs 2011 (15-11-2010) beschikbaar. Alvorens deze Modelverordening vast te stellen ter vervanging van de versie 2005, is het raadzaam dat de gemeente Dinkelland gezamenlijk met de schoolbesturen de wijzigingen en eventuele consequenties onderzoekt alvorens e.e.a. definitief vast te stellen!
3. Door de Gemeenteraad van de gemeente Dinkelland is voor 2011 een bedrag van ca. € 1.163.000,- beschikbaar gesteld voor de huisvesting van het primaire en het voortgezet onderwijs, welke jaarlijks wordt geïndexeerd. Er is in 2011 een eenmalige dotatie van € 150.000,- gedaan. Omgerekend is er een bedrag van ca. € 55,- per m² b.v.o. schoolgebouw beschikbaar.
4. Het bevoegd gezag heeft een bedrag van ca. € 14,- per m² b.v.o. beschikbaar voor het overige onderhoud.
5. Op dit moment zijn er geen middelen beschikbaar (d.w.z. vanuit het verleden gereserveerd) voor vervangende nieuwbouw.

Hoofdstuk 3: Externe ontwikkelingen (nationaal & regionaal)

§ 3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de externe ontwikkelingen beschreven die betrekking hebben op onderwijs, leerlingen en huisvesting. Externe ontwikkelingen zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar en zijn dus eigenlijk constante richtlijnen. De externe ontwikkelingen zijn in dit hoofdstuk gecategoriseerd naar een drietal aspecten namelijk: Financieel, Technisch en Maatschappelijk.

§ 3.2 Nationale ontwikkelingen

3.2.1 Financiële ontwikkelingen

Toekomst leerling gebonden financiering (rugzak)

Met de komst van het nieuwe systeem van passend onderwijs wordt de landelijke indicatiestelling afgeschaft. Daarmee verdwijnt ook de leerling gebonden financiering (rugzakje). Dit geld gaat naar de samenwerkingsverbanden van de scholen. Hierdoor kan het geld efficiënter en effectiever ‘in de speciale of gewone klas’ worden ingezet.

Een leerling die extra begeleiding nodig heeft moet nu nog naar de Commissie voor de Indicatiestelling (CvI). Die bepaalt of een reguliere school voor deze leerling financiële steun kan krijgen, het ‘rugzakje’, maar de huidige regeling biedt onvoldoende mogelijkheden voor maatwerk. Daarom wil de overheid in de toekomst het geld direct geven aan de samenwerkingsverbanden van de scholen. Uitgangspunt daarbij is: wie de meeste zorg biedt, krijgt het meeste geld.

Ook het rugzakbedrag per leerling wordt maatwerk (passend onderwijs). In plaats van een vast bedrag per handicap wordt de individuele behoefte aan zorg van een kind vastgesteld en bepalen scholen - in overleg met ouders - hoe het onderwijs het beste vorm gegeven kan worden. Niet voor iedere leerling met bijvoorbeeld een autistische stoornis heeft een school even lang of evenveel extra geld nodig.

Speciaal onderwijs blijft bestaan

Het speciaal onderwijs blijft bestaan met een capaciteit voor ongeveer 70.000 leerlingen. Er ligt een wetsvoorstel om de kwaliteit van het speciaal onderwijs te verbeteren. De scholen voor het speciaal onderwijs worden in de regionale samenwerkingsverbanden ondergebracht. Daarmee vervalt ook voor deze leerlingen de indicering. Naast de basisbekostiging ontvangen de scholen voor speciaal onderwijs per ingeschreven leerling geld voor zorg. Dit geld komt uit het zorgbudget van het samenwerkingsverband waaronder de leerling valt.

Minder geld naar passend onderwijs

Er blijft een budget van € 1,9 miljard beschikbaar voor extra ondersteuning. Het huidige budget is € 2,2 miljard. Aan de basisbekostiging verandert niets. Dit blijft een bedrag van € 1,5 miljard. Doordat het budget voor passend onderwijs voortaan rechtstreeks naar de samenwerkende scholen gaat, kan het geld efficiënter en effectiever direct in de klas worden ingezet.

3.2.2 Technische ontwikkelingen

De roep om digitale leermiddelen in het onderwijs wordt steeds luider. De overheid benadrukt de noodzaak ervan, de Onderwijsraad levert een advies af waarin aan digitale leermiddelen een forse plek wordt gegeven en de Tweede Kamer heeft brede ondersteuning gegeven aan een motie van de SP om te onderzoeken wat er aan digitale leermiddelen nu eigenlijk beschikbaar is. De educatieve uitgevers verenigd in de GEU ondersteunen deze acties. Sterker nog: ze zijn er al volop mee bezig.

Digitale Leer Omgeving (DLO)

Een DLO is een programma waarin lesmateriaal wordt geplaatst dat via internet te raadplegen is en waarin leerlingen en docenten verschillende lesgebonden activiteiten kunnen uitvoeren. Waarom een DLO? Een rapport van Kennisnet; *ICT op School*, uitgevoerd door BMC, heeft als conclusie dat de invoering van ‘laptoponderwijs’ als kwaliteitsimpuls voor het Nederlandse onderwijs zeer kansrijk is. De Onderwijsraad, het adviesorgaan voor onderwijstaken van de regering, heeft een advies uitgebracht de digitalisering van het onderwijs met kracht te bevorderen. De Raad concludeert dat het onderwijs daardoor meer op maat, motiverender, interactiever en actueler wordt.

Hieronder is een (niet-limitatieve) opsomming weergegeven van hoe een digitale leeromgeving eruit zou kunnen zien:

- digiborden;
- digitale lesstof ter ondersteuning (readers, wiki's, video, oefentoetsen);
- alle content staat in een SharePoint (online) en is van overal te bereiken;
- videotoeepassingen (op school of thuis);
- flexibel inzetbare (mini) pc's (beeldscherm en computer in één, laptop/notebook, tablet/smartphone);
- draadloos internet;
- gebruik van een docenten-/leerlingenpas (t.b.v. toegangscontrole, aanwezigheid).

Niet alleen onderwijskundige instellingen zijn bezig met het toekomstig onderwijs, ook de ICT-industrie is volop aan het anticiperen op de continu lerende omgeving.

Door de technologie wordt het alleenrecht op kennisoverdracht door scholen doorbroken. Via internet en social media is voor iedereen kennis gemakkelijk toegankelijk op het moment dat het nodig is. De uitdaging voor het onderwijs zit hem in het leren begrijpen van het nut van de mogelijkheden van de technologie en dit in te passen in het onderwijs.

3.2.3 Maatschappelijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen onderwijs algemeen¹

Er is sprake van meer leeftijdsgebonden uitstroom in de jaren 2010 t/m 2020. Meer personen volgen onderwijs aan een door de overheid bekostigde instelling. Jongeren blijven gemiddeld steeds langer onderwijs volgen, een trend die meer voorkomt is het levenslang leren. Enkele kenmerken van het levenslang leren:

- life-long learning: Nederland behoort in Europa tot de subtop;
- deelname post-initieel onderwijs iets lager dan life-long learning;
- 1,5 miljoen deelnemers aan post-initieel onderwijs;
- grote verschillen bij deelnemers;
- werkzame beroepsbevolking volgt vaker post-initieel onderwijs;
- deelname Open Universiteit sterk gedaald.

Ontwikkelingen basisonderwijs²

Speciaal basisonderwijs

Er is verdere afname van het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs, het aantal scholen voor speciaal basisonderwijs blijft dalen. Het aantal terugverwijzingen naar het basisonderwijs is gelijk gebleven.

Speciale scholen

Er is een sterke toename van jongens met een ernstige ontwikkelingsstoornis. Het aantal zeer moeilijk lerende kinderen in het basisonderwijs op speciale scholen is opnieuw afgenomen. Bijna 14.000 zeer moeilijk opvoedbare kinderen in het voortgezet onderwijs zitten op speciale scholen. Het aantal rugzakleerlingen in het primair onderwijs is licht gedaald. De werkgelegenheid op speciale scholen is verder toegenomen. Gemiddeld is het aantal leerlingen per vestiging vrijwel gelijk gebleven.

Continuurooster basisonderwijs

Ouders zijn door hun werk vaak niet in staat om hun kinderen tussen de middag op te vangen. Ook is het voor kinderen die ver van school wonen belangrijk dat ze kunnen overblijven. Het kabinet wil dat zoveel mogelijk ouders de mogelijkheid hebben om te werken. Een goed georganiseerde tussenschoolse opvang draagt bij aan een sluitende dagindeling voor de kinderen. Daarin zijn opvang, onderwijs en ontspanning zo geregeld dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Sommige scholen hanteren een continuurooster. De leerlingen blijven dan verplicht tussen de middag op school. De pauze valt buiten de onderwijstijd, dus een kind krijgt voldoende de tijd om te lunchen. Tijdens de pauze is de school verantwoordelijk voor de leerlingen. De leraren verzorgen deze vorm van overblijven, maar ook klassenassistenten kunnen worden ingezet. Een basisschool kan om praktische, onderwijskundige of maatschappelijke redenen een continuurooster instellen. De medezeggenschapsraad moet altijd akkoord gaan.

¹ CBS: Jaarboek onderwijs 2009 (2^e editie)

² <http://rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs>

Passend onderwijs²

Het kabinet wil het stelsel voor passend onderwijs herzien. In het nieuwe stelsel krijgen scholen de plicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het kabinet wil een beter stelsel van onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Nieuw stelsel 'passend onderwijs'

In het nieuwe stelsel 'passend onderwijs' krijgen scholen de verantwoordelijkheid om voor elk kind een zo goed mogelijke plek in het onderwijs te vinden. Leraren worden beter voorbereid op hoe zij met zorgleerlingen moeten omgaan en de bureaucratie wordt verminderd. Het speciaal onderwijs blijft bestaan met capaciteit voor zo'n 70.000 leerlingen. Het aantal kinderen dat op school extra ondersteuning krijgt is de afgelopen jaren met 65% gegroeid. Jaarlijks zitten 2.500 kinderen vier weken of langer thuis, omdat er voor hen geen passende onderwijsplek is.

Ook zijn de kosten voor deze extra ondersteuning fors gestegen en is het niet duidelijk waar het geld aan op gaat. Wél is duidelijk dat veel geld naar de hulpverlening gaat die van buiten de school komt. Het belandt niet in de klas bij de leraar, waar het wel voor bedoeld is.

Scholen verantwoordelijk voor passende onderwijsplek

Op dit moment moeten ouders zelf op zoek naar een passende onderwijsplek voor hun kind. Het kabinet wil dit veranderen. Daarom krijgen scholen en schoolbesturen per 01 augustus 2012 een zorgplicht. Dit houdt in dat zij verplicht worden een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die zich aanmelden. Dit gebeurt in nauw overleg tussen school en ouders.

Scholen gaan samenwerken in regio's

Om de zorgplicht waar te kunnen maken, gaan scholen en schoolbesturen samenwerken in geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden. Door de samenwerking kunnen scholen zich specialiseren en onderling afspraken maken wie welke kinderen het beste onderwijs kan geven. Het beschikbare geld kan efficiënter en effectiever worden ingezet omdat het budget voor passend onderwijs voortaan rechtstreeks naar de samenwerkende scholen gaat. Hierdoor is meer maatwerk mogelijk. Als een school een leerling geen passend onderwijs kan geven dan zoekt de school binnen het samenwerkingsverband naar een andere passende onderwijsplek.

§ 3.3 Regionale ontwikkelingen

3.3.1 Inleiding

In het onderzoek huisvesting basisonderwijs gemeente Dinkelland van juli 2010 is op basis van de prognoses van de Konot een beeld proberen te scheppen van het aantal leerlingen op de korte termijn en op basis van de woonvisie 2009-2020 een prognose voor 2020.

Om de vraag te beantwoorden in hoeverre de huidige huisvestingscapaciteit aansluit op de te verwachten behoefte is een aanvullend onderzoek verricht naar het te verwachten aantal leerlingen op de korte, middellange en lange termijn. In dit onderzoek is voor een periode van 30 jaren in beeld gebracht hoeveel inwoners er in de leeftijdscategorie van 4 t/m 11 jaar te verwachten zijn. Deze leeftijdscategorie vormt het feitelijke aanbod aan basisschoolleerlingen.

Zo is onder meer gebruik gemaakt van de werkelijke aantallen inwoners in de leeftijdscategorie van 0 tot 18 jaar in de gemeente Dinkelland op 31 december 2010 (bron gemeente Dinkelland) en het werkelijk aantal leerlingen op 01 oktober 2010 (bron schoolbesturen).

De resultaten van dit onderzoek zijn afgestemd met de afdeling Ontwikkeling en voorgelegd aan Companen B.V., welke de resultaten ondersteund.

Op de peildatum 01 oktober 2010 telden de schoolbesturen in totaal 2.979 kinderen. Hiervan kwamen volgens opgave van de schoolbesturen 2.940 kinderen uit de gemeente Dinkelland. De overige 39 kinderen waren afkomstig uit Duitsland. Verder waren er in de gemeente Dinkelland in totaal 75 kinderen welke buiten de gemeentegrenzen onderwijs genoten (69 kinderen speciaal onderwijs, 6 kinderen overig).

Het huidige kabinet heeft betreffende het speciaal onderwijs bezuinigingsmaatregelen voorgesteld welke direct van invloed kunnen zijn op het daadwerkelijk aantal basisschoolleerlingen op de korte termijn. Wanneer deze plannen worden uitgevoerd is het mogelijk dat deze 69 kinderen terugvloeien naar de Dinkellandse basisscholen.

De resultaten van het onderzoek naar het te verwachten aantal 4 t/m 11 jarigen zijn hieronder beknopt beschreven. Het onderzoek is als bijlage C aan dit rapport toegevoegd.

3.3.2 Demografische ontwikkelingen gemeente Dinkelland

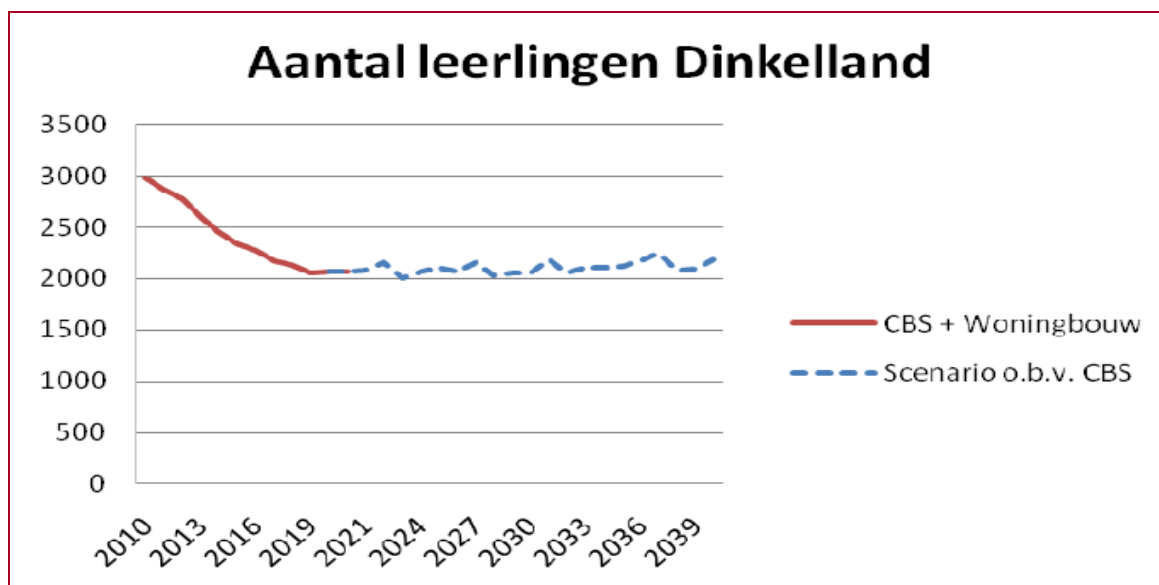
Hieronder is de ontwikkeling en het resultaat van de leerlingprognose beknopt beschreven, in bijlage C is een meer uitgebreide versie opgenomen. De volgende bronnen zijn gebruikt bij het ontwikkelen van de prognose:

- CBS-prognose bevolkingsontwikkeling 2010-2040;
- CBS-prognose bevolkingsopbouw 2010-2040;
- woningbouwprogramma per kern gemeente Dinkelland;
- huidige aantal leerlingen in de verschillende kernen van de gemeente Dinkelland.

De basis voor de leerlingprognose gemeente Dinkelland is de prognose bevolkingsontwikkeling 2010-2040 van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Deze doet een voorspelling over het aantal inwoners van de totale gemeente Dinkelland in de periode 2010-2040. Voor dit onderzoek is van belang dat de voorspelling van het CBS per kern wordt gesplitst, zodat inzichtelijk wordt hoeveel leerlingen op welke school zijn te verwachten in de toekomst. Om de ontwikkelingen per kern te kunnen vaststellen is gebruik gemaakt van het woningbouwprogramma per kern dat beschikbaar is gesteld door de gemeente Dinkelland.

Op basis van de CBS-prognose en het woningbouwprogramma is per kern een prognose van de bevolkingsontwikkeling gemaakt, waarbij is uitgegaan van een krimp van de totale Gemeente. Deze krimp kan per kern worden tegengegaan of versterkt door de (relatieve) woningvoorraad respectievelijk meer of minder uit te breiden dan gemiddeld. Aan de hand van het resultaat hiervan, de huidige leeftijdsopbouw per kern en de CBS-prognose bevolkingsopbouw 2010-2040, is vervolgens per kern een prognose gemaakt van het aantal 4 tot en met 11 jarigen in de periode 2010-2040.

Het aantal 4 tot en met 11 jarigen vertegenwoordigt nog niet exact het aantal leerlingen op de basisscholen, omdat sommige leerlingen uit andere gemeenten (voornamelijk uit Duitsland) komen en sommige inwoners in andere gemeenten naar school gaan, bijvoorbeeld om elders speciaal onderwijs te volgen. Verder hebben we geconstateerd dat een aantal leerlingen vanuit de kern Agelo onderwijs volgt te Ootmarsum. Dit maakt het moeilijk om voor de kern Agelo een voorspelling te doen voor de behoefte aan leslokalen in de periode 2010 - 2040. Nadat voor deze factoren een correctie is doorgevoerd, is een prognose ontstaan voor het aantal basisschoolleerlingen per kern in de gemeente Dinkelland.

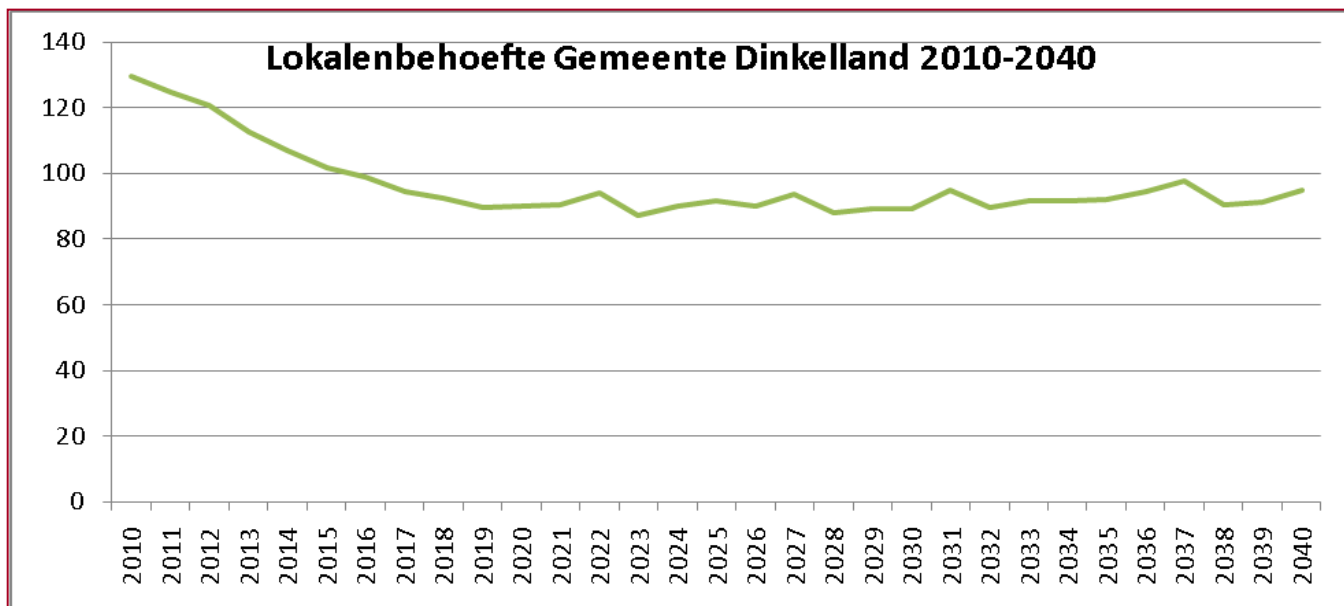

Figuur 2: Prognose aantal leerlingen gemeente Dinkelland

In een gemiddelde school is volgens de daarvoor geldende normen, per 23 leerlingen een leslokaal nodig. Op basis van deze norm is de prognose voor het aantal leerlingen, omgezet in een prognose voor het aantal benodigde leslokalen per kern in de periode 2010-2040. In onderstaande tabel en grafiek is deze prognose weergegeven.

Jaar	Deurningen	Saasveld	Weerselo	Rossum	Agelo	Ootmarsum	Trilligte	Lattrop	N-Deurningen	Denekamp	Totaal
2010	10	8	14	12	2	27	4	6	6	40	129
2011	10	8	14	12	2	26	4	5	6	39	126
2012	9	7	14	12	2	24	4	5	6	39	122
2013	8	7	13	10	2	23	3	4	6	36	112
2014	8	6	13	10	2	20	3	4	6	35	107
2015	8	6	12	10	2	20	3	4	6	32	103
2020	8	6	9	9	2	18	2	6	4	27	91
2025	7	5	10	9	2	19	3	4	4	29	92
2030	7	6	10	9	2	17	2	4	5	28	90
2035	8	6	9	9	2	18	2	6	4	27	91
2040	7	6	10	9	2	20	3	4	4	30	95

Tabel 2: prognose aantal benodigde leslokalen gemeente Dinkelland (o.b.v. leerlingprognose)

Figuur 3: prognose aantal benodigde leslokalen gemeente Dinkelland (o.b.v. leerlingprognose)

Zoals te zien in bovenstaande tabel en grafiek zal het totaal aantal benodigde lokalen in de gemeente Dinkelland in de periode 2010-2020 dalen en daarna enigszins stabiliseren.

§ 3.4 Conclusie

Op welke externe ontwikkelingen dient de gemeente Dinkelland en schoolbesturen te anticiperen?

3.4.1 Nationaal

1. Passend onderwijs

Met de komst van het nieuwe systeem van passend onderwijs verdwijnt de leerling-gebonden financiering (rugzakje). Dit geld gaat naar samenwerkingsverbanden van de scholen zodat het geld efficiënter en effectiever kan worden ingezet. In het nieuwe systeem krijgen scholen de plicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Om de zorgplicht binnen de gemeente Dinkelland waar te kunnen maken dienen scholen en schoolbesturen een samenwerking aan te gaan waardoor scholen zich kunnen specialiseren en onderling afspraken maken wie welke kinderen het beste onderwijs kan geven. Hierdoor is meer maatwerk mogelijk.

2. Continurooster

Ouders zijn door hun werk vaak niet in staat om hun kinderen tussen de middag op te vangen. Ook is het voor kinderen die ver van school wonen belangrijk dat ze kunnen overblijven. Invoering van een continurooster kan hierbij een uitkomst bieden. Een goed georganiseerde tussenschoolse opvang draagt bij aan een sluitende dagindeling voor de kinderen. Daarin zijn opvang, onderwijs en ontspanning zo geregeld dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3. Digitale leeromgeving (DLO)

De Onderwijsraad, het adviesorgaan voor onderwijstaken van de regering, heeft een advies uitgebracht de digitalisering van het onderwijs met kracht te bevorderen. De Raad concludeert dat het onderwijs daardoor meer op maat, motiverender, interactiever en actueler wordt.

3.4.2 Regionaal

1. De gemeente Dinkelland dient in de periode 2010 - 2040 rekening te houden met een afname van het aantal leerlingen van ca. 3.000 leerlingen medio 2010 tot ca. 2.200 leerlingen medio 2020.
2. Deze afname zal naar verwachting de eerst komende 7 jaren al zijn beslag krijgen. Na 2017 zal een min of meer stabiele situatie ontstaan waarbij leerlingenaantallen tussen de 2.000 en 2.200 te verwachten zijn.
3. De afname zal zich naar verwachting voordoen in alle kernen.
4. De door het kabinet aangekondigde bezuinigingsmaatregelen met betrekking tot het speciaal onderwijs kunnen op de korte termijn een toename van ca. 69 leerlingen tot gevolg hebben.
5. In het onderzoek naar het te verwachten aantal leerlingen zijn een aantal gegevens en uitgangspunten aangehouden. Periodiek zal gekeken dienen te worden in hoeverre deze gegevens en uitgangspunten eventueel bijstelling behoeven en wat hiervan de consequenties zijn voor de te verwachten leerlingenaantallen. Met name het aantal inwoners in de leeftijdscategorie 0 - 18 jaar vormt een goede basis voor het aantal te verwachten leerlingen op de korte termijn.

Hoofdstuk 4: Visie onderwijshuisvesting

§ 4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is inzichtelijk gemaakt welke ontwikkelingen zich voordoen op nationaal en regionaal niveau in het basis- en voortgezet onderwijs. Deze ontwikkelingen kunnen (in)direct gevolgen hebben voor de onderwijshuisvesting en de wijze waarop deze georganiseerd is.

Het is dus belangrijk dat er een gezamenlijke visie van Gemeente en schoolbesturen wordt gevormd omtrent de maatschappelijke, technische en financiële ontwikkeling van het onderwijs en de onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland.

§ 4.2 Maatschappelijk

Wanneer wordt gekeken naar de maatschappelijke ontwikkelingen in Nederland dan spelen de navolgende zaken:

De bevolkingsgroei welke we de afgelopen jaren hebben gezien zal steeds verder afnemen en omslaan in een bevolkingskrimp. Daarnaast krijgen we te maken met een verouderende (vergrijzende) samenleving. Het aantal kinderen zal gaan afnemen. Het aantal mensen welke gezien hun leeftijd in staat moeten zijn om te werken (beroepsbevolking) zal gaan afnemen. De verwachting is dat het aantal gezinnen waarbinnen beide ouders werken zal gaan toenemen. De verwachting is ook dat er een toenemende vraag zal ontstaan om kinderen voor een langere periode van de dag op te vangen/onderdak te bieden. Dit kan zich concreet vertalen in het invoeren van een continuurooster en de vraag naar voor- en naschoolse opvang. Voor de gebouwen betekent dit dat hierop geanticipeerd zal moeten worden, dat wil zeggen dat de gebouwen vanuit technisch en functioneel opzicht hiertoe de mogelijkheden moeten kunnen bieden.

Passend onderwijs

Vanuit de maatschappelijke ontwikkelingen is op te maken dat het kabinet plannen heeft betreffende het herzien van het stelsel passend onderwijs (rugzakkinderen). Met de komst van het nieuwe systeem van passend onderwijs, zal steeds meer de nadruk komen te liggen op maatwerk. Ook de ontwikkeling in het speciaal onderwijs (het weer terug laten stromen van deze categorie naar het reguliere onderwijs) laat Dinkellandse schoolbesturen samenwerken om maatwerk en kwaliteit te kunnen blijven aanbieden/waarborgen.

Digitale Leeromgeving (DLO)

Nederland behoort tot de subtop van de kenniseconomie in Europa. Kennis wordt én moet voor iedere laag uit de samenleving meer en meer toegankelijker worden door technologische ontwikkelingen. De onderwijsgebouwen dienen hiervoor de faciliteiten te bieden. Dit kan door middel van het toepassen van een Digitale Leer Omgeving (DLO) waarbij kinderen worden gestimuleerd en zichzelf stimuleren kennis te vergaren. De scholen in Dinkelland kunnen op deze manier onderwijs meer op maat aanbieden, motiverender brengen, kinderen individueel en met elkaar interactiever laten (samen)werken en de kennis actueler benaderen.

Ontwikkeling onderwijsgebouwen

Gemeente en schoolbesturen spreken de verwachting uit dat de onderwijsgebouwen zich kunnen gaan ontwikkelen tot zogenaamde “kindcentra” dan wel “gemeenschapscentra”. “kindcentra” bieden de mogelijkheden om naast het basis onderwijs andere, waar mogelijk ondersteunende activiteiten, te huisvesten. “Gemeenschapscentra” bieden de mogelijkheid tot huisvesting van sociaal maatschappelijke instellingen.

Gedacht kan worden aan (niet limitatief):

- voor- en naschoolse opvang;
- kinderdagverblijven;
- logopedie;
- bibliotheken;
- consultatiebureaus;
- jeugd- /welzijnszorg;
- ouderenzorg;
- etc.

Belangrijk in deze is wel dat het primaire onderwijs niet in conflict mag komen met een ander gebruik.

Algemeen is de visie dat de onderwijsgebouwen een bepaalde flexibiliteit moeten kunnen bieden waarbij het gewenste gebruik vrij eenvoudig is in te passen. De gebouwen zouden in basis voor meerdere doeleinden geschikt (te maken) dienen te zijn (o.a. zorg, kantoren, wonen etc.).

Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs maakt een essentieel onderdeel uit van het basisonderwijs. Concreet betekent dit dat er in of in de directe nabijheid (op loopafstand) van een onderwijsgebouw een binnensportvoorziening aanwezig dient te zijn. Het spreekt voor zich dat een binnensportvoorziening gecombineerd met een buitensportvoorziening de mooiste oplossing zou zijn.

Voor sportaccommodaties is het vanuit financieel oogpunt gewenst om een zo optimaal mogelijk gebruik na te streven. Naast het gebruik door de school (overdag, vijf dagen per week) is het gewenst om de sportaccommodaties ook 's avonds en in de weekends te kunnen exploiteren. Hiervoor is het noodzakelijk dat de sportaccommodaties voor meerdere sporten faciliteiten kunnen bieden.

Onderstaand prioriteitschema zou de basis kunnen vormen voor besluitvorming in deze:

1. Bevindt zich in de directe nabijheid (loopafstand) van een (bestaand of nieuw te bouwen) onderwijsgebouw een sportaccommodatie (goed onderhouden en van voldoende technische als functionele kwaliteit) welke voor het bewegingsonderwijs gebruikt zou kunnen worden? Zo ja: de mogelijkheden onderzoeken om voor het bewegingsonderwijs hiervan gebruik te maken. Indien deze niet aanwezig is of hiervoor geen mogelijkheden biedt dan:
 - a. zijn er sportaccommodaties binnen de Gemeente welke binnen afzienbare termijn vervangen dienen te worden en welke eventueel gecombineerd met schoolgebruik gerealiseerd kunnen worden? Zo ja: de mogelijkheden nader te onderzoeken, zo niet:
 - b. het realiseren van een beperkte sportvoorziening afgestemd op bewegingsonderwijs voor schoolgebruik.

Uitvoeringsprogramma Woonservice Dinkelland 2011-2015

In het Uitvoeringsprogramma Woonservice Dinkelland 2011-2015 is een visie gevormd omtrent toekomstbestendige woonservice in de gemeente Dinkelland. Hierin wordt benoemd dat door de vergrijzing en toekomstige afname van de actieve beroepsbevolking, meer lasten op minder schouders komen te liggen. Daarom wordt het essentieel geacht dat bestaande samenwerking wordt versterkt en dat nieuwe vormen van samenwerking tot stand komen in Dinkelland. Dit vereist onder andere afstemming en stroomlijning van toekomstige investeringen. Daarnaast is het belangrijk dat bij het realiseren van collectieve voorzieningen telkens helder is waar de eigen verantwoordelijkheid ligt en waar ieders inzet en risico ligt.

§ 4.3 Technisch

Onderwijshuisvesting binnen de gemeente Dinkelland zou benaderd kunnen worden vanuit een drietal pijlers:

- vastgoedvisie;
- huisvestingsvisie;
- beheervisie.

Voor de vastgoed-, huisvestings- en beheervisie zijn er per visie aspecten bepaald waarop de technische conditie van de onderwijsvesting worden bepaald. Binnen de aspecten worden per gebouw de belangrijkste kenmerken bekeken. Aan de hand van de mate van beïnvloedbaarheid en het effect op kosten, kwaliteit dan wel kosten in relatie tot kwaliteit van deze kenmerken, kunnen gedegen keuzes worden gemaakt.

De beïnvloedbaarheid geeft aan in welke mate er een verandering te realiseren is in een bepaald aspect. In de vastgoedvisie zou dit bijvoorbeeld kunnen gaan om het aanbrengen van een technische verandering aan de koeling van het gebouw. Dit zal moeilijk zijn aangezien de koelingsmogelijkheden sterk afhankelijk zijn van het casco van het gebouw.

Kort gesteld gaat het bij de vastgoedvisie om het effect op kosten en opbrengsten van het vastgoed, bij de huisvestingsvisie om het effect op de kwaliteit van de huisvesting. Bij de beheervisie gaat het om het effect op kosten in relatie tot de kwaliteit, hierin wordt het verband gelegd tussen de vastgoedvisie en de huisvestingsvisie. Zodoende kan inzichtelijk worden gemaakt hoe de onderwijshuisvesting presteert ten opzichte van de kwaliteitseisen die Gemeente en schoolbesturen eraan stellen.

Ter verduidelijking worden hieronder de vastgoed-, huisvestings- en beheervisie nader omschreven.

Vastgoedvisie

In de vastgoedvisie wordt gekeken naar de kosten en opbrengsten van het vastgoed onafhankelijk van de gebruiker. De waarde die hier toegekend wordt aan de schoolgebouwen binnen de gemeente Dinkelland is dus niet afhankelijk van de gebruikers van dit gebouw. Om een goed beeld te krijgen van deze waarde zijn vier aspecten opgesteld die per gebouw onderzocht worden. De aspecten voor de vastgoedvisie bevinden zich op onderstaande vlakken:

- technisch;
- financieel;
- huidige exploitatie;
- vormfactor.

Per gebouw zal op deze vlakken aan de hand van een onderzoek naar verschillende kenmerken gekeken worden naar hoe de huidige kwaliteit is en hoe deze zich verhoudt tot andere schoolgebouwen. De resultaten hiervan kunnen per school visueel worden weergegeven in een assenmodel. In dit assenmodel is ook de mate van effect en beïnvloedbaarheid aangegeven. Met behulp van het assenmodel kunnen er per schoolgebouw conclusies worden getrokken.

Huisvestingsvisie

In de huisvestingsvisie wordt gekeken naar de kwaliteit van de huisvesting zoals deze ervaren wordt door de gebruiker. De waarde die toegekend wordt aan de schoolgebouwen binnen de gemeente Dinkelland is dus sterk afhankelijk van de wensen die Gemeente en schoolbesturen hieraan stellen. Om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit zijn vijf aspecten opgesteld die per gebouw onderzocht dienen te worden. De aspecten voor de huisvestingsvisie bevinden zich op onderstaande vlakken:

- functioneel;
- comfort;
- brandveiligheid;
- beeldverwachting;
- technisch.

Per gebouw wordt op deze vlakken aan de hand van een onderzoek naar verschillende kenmerken gekeken hoe de huidige kwaliteit is en hoe deze zich verhoudt tot andere schoolgebouwen. De resultaten hiervan kunnen per schoolgebouw visueel worden weergegeven in een assenmodel. In dit assenmodel is ook de mate van effect en de beïnvloedbaarheid af te lezen. Met behulp van het assenmodel kunnen per school conclusies worden getrokken.

Beheervisie

In de beheervisie wordt gekeken naar de kosten in relatie tot de kwaliteit van de huisvesting. Hierbij wordt het verband gelegd tussen de vastgoedvisie en de huisvestingsvisie. De waarde (uit de waardering) die hier toegekend wordt aan de schoolgebouwen binnen de gemeente Dinkelland is dus sterk afhankelijk van het gewenste kwaliteitsniveau dat Gemeente en schoolbesturen willen hanteren. Om een goed beeld te krijgen van de kosten in relatie tot de kwaliteit zijn twee aspecten opgesteld die per gebouw onderzocht worden. De aspecten voor de beheervisie bevinden zich op onderstaande vlakken:

- toekomstige exploitatie;
- energie.

Per gebouw wordt op deze vlakken aan de hand van een onderzoek naar verschillende kenmerken gekeken naar hoe de kosten zich verhouden tot de kwaliteit voor de komende vijf jaar en hoe deze zich verhoudt met andere schoolgebouwen. De resultaten hiervan kunnen per schoolgebouw visueel worden weergegeven in een assenmodel. In dit assenmodel is ook de mate van effect en de beïnvloedbaarheid af te lezen. Met behulp van het assenmodel kunnen per school conclusies getrokken worden.

§ 4.4 Duurzaamheid

De maatschappij vraagt en de overheid tracht met Wet- en regelgeving energiezuiniger en duurzamer te werken en te leven. Wat nu nog een positief onderscheidend vermogen is voor de voorlopers, zal een negatief effect worden voor degenen die niet meedoen met het verduurzamen van de werk- en leefomstandigheden. De gemeente Dinkelland en de schoolbesturen zien het belang van duurzame onderwijsgebouwen in. Bij nieuw te bouwen onderwijsgebouwen zal duurzaamheid een belangrijk kader dienen te vormen. Bij bestaande huisvesting zal onderzocht dienen te worden of en welke maatregelen mogelijk zijn om een duurzamer gebouw te creëren.

§ 4.5 Financieel

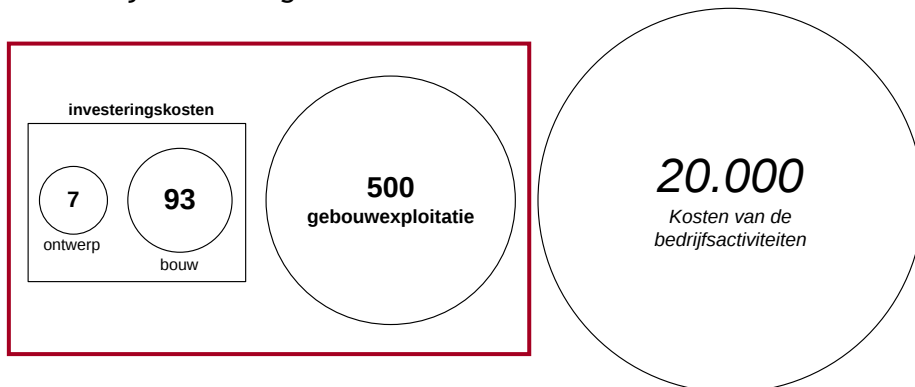
Uit financieel oogpunt zouden (school)gebouwen moeten worden beschouwd vanuit de gehele levenscyclus. Dit betekent dat de nadruk niet meer dient te liggen op de eerste investering, maar op de exploitatie. Hierbij kan worden uitgegaan van de 1-5(-200) regel:

De zogenaamde 1-5(-200) regel legt een verband tussen de investeringskosten, de gebruikskosten van het gebouw en de kosten van de activiteiten die in het gebouw worden gehuisvest. De 1-5 regel betekent dat de kosten van het gebruik van het gebouw over de levensduur gemiddeld vijf keer zo hoog zijn als de oorspronkelijke investering.

De kosten van het primair proces dat in het gebouw wordt gehuisvest zijn over de levensduur van het gebouw gerekend gemiddeld tweehonderd maal zo hoog als de oorspronkelijke investeringssom.

Hierbij moet een kanttekening gemaakt worden dat deze factor 200 voor kosten bedrijfsactiviteiten (daadwerkelijk onderwijs) misschien niet geheel opgaat voor onderwijshuisvesting.

Echter, de 1-5 (investering - gebruikskosten gebouw)regel gaat wel op voor onderwijshuisvesting.

Figuur 4: 1-5-(200) regel

Levensloop bestendig bouwen (bouwen en beheren betekent waarde creëren)

Toenemende vergrijzing van de bevolking en zorgvuldig ruimtegebruik noodzaken meer en meer tot een zogeheten levensloopbestendig bouwen (aanpasbaar bouwen). Gemeente en schoolbesturen zullen hierin vanuit de eigen verantwoordelijkheid komen tot afspraken.

Wanneer een (school)gebouw op een juiste manier wordt gebouwd/ gerenoveerd/ beheerd, worden de kosten voor gebouwexploitatie verlaagd. Optimale afstemming tussen primaire proces (onderwijs) en te onderhouden c.q. nieuw te bouwen onderwijshuisvesting is dus van belang. Daarnaast zou onderzocht moeten worden hoe een eventuele extra investering zich verhoudt ten opzichte van de exploitatiekosten (onderhoud, energieverbruik etc.). Hierbij zou ook gekeken moeten worden naar subsidiemogelijkheden.

Niet het minimaliseren van de investeringskosten voor het groot onderhoud c.q. nieuwbouw blijft dus het doel, maar het geheel wordt belangrijk. Een (grotere) investering betekent vaak het toevoegen/creëren van kwaliteit. Een betere kwaliteit van de onderwijshuisvesting zal dus in de exploitatie - en dus op beheer - lagere kosten met zich meebrengen.

§ 4.6 Conclusie

Maatschappelijke visie

1. Het is belangrijk dat de gezamenlijke visie van Gemeente en schoolbesturen omtrent de maatschappelijke, technische en financiële ontwikkeling van het onderwijs en de onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland de basis gaat vormen voor de te nemen stappen op de korte, middellange en lange termijn.
2. Met de komst van het nieuwe systeem van passend onderwijs zal steeds meer de nadruk komen te liggen op maatwerk. Ook de ontwikkeling in het speciaal onderwijs (het weer terug laten stromen van deze categorie naar het reguliere onderwijs) laat Dinkellandse schoolbesturen samenwerken om maatwerk en kwaliteit te kunnen blijven aanbieden/waarborgen.

3. Door het toepassen van een Digitale Leer Omgeving (DLO) worden kinderen meer gestimuleerd kennis te vergaren. De scholen in Dinkelland kunnen op deze manier onderwijs meer op maat aanbieden, motiverender brengen, kinderen individueel en met elkaar interactiever laten (samen)werken en de kennis actueler benaderen.
4. Gemeente en schoolbesturen verwachten dat de onderwijsgebouwen zich kunnen gaan ontwikkelen tot zogenaamde “kindcentra” dan wel “gemeenschapscentra”. “Kindcentra” bieden de mogelijkheden om naast het basis onderwijs andere, waar mogelijk ondersteunende activiteiten, te huisvesten. “Gemeenschapscentra” bieden de mogelijkheid tot huisvesting van sociaal maatschappelijke instellingen. Belangrijk in deze is wel dat het onderwijs niet in conflict mag komen met een ander gebruik.
5. Algemeen is de visie dat de onderwijsgebouwen een bepaalde flexibiliteit moeten kunnen bieden waarbij het gewenste gebruik vrij eenvoudig is in te passen. De gebouwen zouden in basis voor meerdere doeleinden geschikt (te maken) dienen te zijn (o.a. zorg, kantoren, wonen etc.).
6. Bewegingsonderwijs maakt een essentieel onderdeel uit van het basisonderwijs. Concreet betekent dit dat er in of in de directe nabijheid (op loopafstand) van een onderwijsgebouw een binnensportvoorziening aanwezig dient te zijn. Het spreekt voor zich dat een binnensportvoorziening gecombineerd met een buitensportvoorziening de mooiste oplossing zou zijn.
7. Door de vergrijzing en toekomstige afname van de actieve beroepsbevolking komen meer lasten op minder schouders te liggen. Daarom wordt het essentieel geacht dat de bestaande samenwerking wordt versterkt en dat nieuwe vormen van samenwerking tot stand komen in Dinkelland. Dit vereist onder andere afstemming en stroomlijning van toekomstige investeringen. Daarnaast is het belangrijk dat bij het realiseren van collectieve voorzieningen telkens helder is waar de eigen verantwoordelijkheid ligt en waar ieders inzet en risico ligt.

Technische visie

Onderwijshuisvesting binnen de gemeente Dinkelland zou benaderd kunnen worden vanuit een drietal pijlers:

- vastgoedvisie;
- huisvestingsvisie;
- beheervisie.

Kort gesteld gaat het bij de vastgoedvisie om het effect op kosten en opbrengsten van het vastgoed, bij de huisvestingsvisie om het effect op de kwaliteit van de huisvesting. Bij de beheervisie gaat het om het effect op kosten in relatie met de kwaliteit, hierin wordt het verband gelegd tussen de vastgoedvisie en de huisvestingsvisie. Zodoende kan inzichtelijk worden gemaakt hoe de onderwijshuisvesting presteert ten opzichte van de kwaliteitseisen die Gemeente en schoolbesturen eraan stellen.

Duurzaamheid

De gemeente Dinkelland en de schoolbesturen zien het belang van duurzame onderwijsgebouwen in. Bij nieuw te bouwen onderwijsgebouwen zal duurzaamheid een belangrijk kader dienen te vormen. Bij bestaande huisvesting zal onderzocht dienen te worden of en welke maatregelen mogelijk zijn om een duurzamer gebouw te creëren.

Financiële visie

1. Uit financieel oogpunt zouden (school)gebouwen moeten worden beschouwd vanuit de gehele levenscyclus. Dit betekent dat de nadruk niet meer dient te liggen op de eerste investering, maar op de exploitatie.
2. Toenemende vergrijzing van de bevolking en zorgvuldig ruimtegebruik noodzaken meer en meer tot een zogeheten levensloopbestendig bouwen (aanpasbaar bouwen). Gemeente en schoolbesturen zullen hierin vanuit de eigen verantwoordelijkheid komen tot afspraken.
3. Er zou onderzocht moeten worden hoe een eventuele extra investering zich verhoudt ten opzichte van de exploitatiekosten (onderhoud, energieverbruik etc.). Hierbij zou ook gekeken moeten worden naar subsidiemogelijkheden.

Hoofdstuk 5: Onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland

§ 5.1 Inleiding

De gemeente Dinkelland telt momenteel vijftien basisscholen en één school voor het voortgezet onderwijs. De basisscholen liggen verspreid over de tien kernen van Dinkelland. Iedere kern heeft één basisschool, met uitzondering van Denekamp waar vijf basisscholen zijn gehuisvest, en Ootmarsum waar twee basisscholen zijn gehuisvest, tezamen in één brede school. In totaliteit dus vijftien basisscholen gehuisvest in veertien gebouwen.

De gemiddelde leeftijd van een vierkante meter bruto vloeroppervlakte (m² b.v.o.) basisschool bedraagt per 01 januari 2011 ruim 36 jaren. De gemiddelde leeftijd wordt echter in hoge mate beïnvloed door de nieuwe brede school De Bres (De Meander en 'n Profiet) in Ootmarsum welke zeven jaar oud is en ca. 22% van het b.v.o. van alle basisscholen voor haar rekening neemt.

Tien van de veertien schoolgebouwen hebben inmiddels een leeftijd van 40 jaren of ouder. De oudste basisschool heeft een leeftijd van 90 jaren.

5.1.1 'Gebruiksperiode' en 'gecorrigeerde leeftijd'

De gemiddelde leeftijd van een vierkante meter b.v.o. bedraagt momenteel dus ruim 40 jaren. Dit is niet alleszeggend, immers er zijn scholen bij welke al een relatief hoge leeftijd hebben, maar waar op basis van de technische kwaliteit van het object gesteld zou mogen worden dat zo'n school nog minimaal 20 of 30 jaren mee zou kunnen gaan. Om op het begrip 'leeftijd' iets meer grip te kunnen krijgen hebben wij de begrippen 'gebruiksperiode' en 'gecorrigeerde leeftijd' ingevoerd.

De *gebruiksperiode* betreft de periode waarbinnen we gebruik wensen te maken van een gebouw, m.a.w. de periode vanaf de eerste ingebruikname van een object tot het moment dat het gebouw niet meer als schoolgebouw gebruikt zal worden. Het mag duidelijk zijn dat er een directe relatie ligt tussen de gebruiksperiode en de gemiddelde huisvestingslasten. Een langere gebruiksperiode zorgt voor lagere gemiddelde kapitaalslasten. De ideale gebruiksperiode is de periode waar de som van de gemiddelde kapitaalslasten enerzijds en de onderhoudskosten anderzijds gezamenlijk het laagste niveau benaderen.

De *gecorrigeerde leeftijd* geeft een beeld van de nog te verwachten termijn waarin een gebouw als schoolgebouw kan functioneren. De gecorrigeerde leeftijd van de gebouwen bedraagt momenteel ca. 36 jaren. Hierbij is de gemiddelde gebruiksperiode van de gebouwen (gebaseerd op de objectdossiers) bepaald op 60 jaren. Er wordt geadviseerd om iedere 5 jaar te onderzoeken in hoeverre de technische kwaliteit van de gebouwen nog aansluit op de nog te verwachten instandhoudingstermijn.

§ 5.2 Overzicht huidige onderwijshuisvesting

In navolgende tabel vindt u een overzicht van de basisscholen binnen de gemeente Dinkelland. In de tabel is tevens het bijbehorende schoolbestuur, het bouwjaar, de verwachte instandhoudingsperiode en de gecorrigeerde leeftijd weergegeven.

Kern	School	School- bestuur	Bouwjaar (oprichting)	Leeftijd	Instandhou- dingsperiode	Gecorr. leeftijd
Deurningen	Willibrordus	Konot	1996	15	>30	15
Saasveld	Bernardus	Konot	1921	90	>30	30
Weerselo	Aloysiusschool	Konot	1975	36	25	35
Rossum	De Kerkewei	Konot	1970	41	5 - 10	50 - 55
Agelo	'n Baoken	Konot	1970	41	20	40
Ootmarsum	De Meander	Konot	2004	7	>30	6
Ootmarsum	'n Profiet	PCO	2004	7	>30	6
Tilligte	'n Esch	Konot	1966	45	20	40
Lattrop	't Kämpke	Konot	1977	34	25	35
Noord Deurningen	Willibrordschool	Konot	1961	50	25	35
Denekamp	Alexanderschool	Konot	1926	85	>30	30
Denekamp	Julianaschool	PCO	1951	60	n.v.t.	59
Denekamp	Dr. M.L. Kingschool	Consent	1975	36	20	40
Denekamp	De Veldkamp	Konot	1970	41	5 - 10	50 - 55
Denekamp	De Zevenster	Konot	1967	44	5 - 10	50 - 55

Tabel 3: Overzicht (gecorrigeerde) leeftijd basisscholen gemeente Dinkelland

Opmerkingen

1. In Ootmarsum is in 2004 een brede school gerealiseerd, De Bres, waarvan De Meander en 'n Profiet onderdeel van uitmaken. Verder is in het gebouw ook nog een kinderdagverblijf ondergebracht. Het kinderdagverblijf betaalt een vergoeding voor het gebruik van de ruimte.
2. Veel scholen zijn in de loop der jaren uitgebreid/uitgebouwd/gerenoveerd. Bij het bepalen van de leeftijd is uitgegaan van de oudste datum van de gegevens welke in de dossiers van de gemeente Dinkelland zijn aangetroffen (zijnde de oprichtingsdatum, behoudens bij de Alexanderschool waarvan het bouwjaar, vanwege ontbrekende stukken, niet met zekerheid is vast te stellen).
Een aantal scholen is nadien verbouwd/uitgebouwd. Hierdoor zijn er gebouwen ontstaan waarvan de basis al vrij oud is, maar waar sprake is van nog relatief jonge aanbouwen/uitbreidingen.
3. Als reactie op het in 2010 uitgevoerde onderzoek naar de onderwijshuisvesting heeft Konot laten weten dat wat hun betreft, mede gezien onderwijskundige aspecten en het binnenklimaat, De Zevenster en De Veldkamp een net zo hoge prioriteit hebben om voor vervanging in aanmerking te komen dan De Kerkewei in Rossum. Voor deze drie de scholen is derhalve een beoogde instandhoudingsperiode van 5 - 10 jaren aangehouden.

5.2.1 Gewenste kwaliteit

Het doel zou moeten zijn dat ieder schoolgebouw binnen de gemeente Dinkelland, ongeacht in welke kern gehuisvest, gelijkwaardig aan elkaar dient te zijn, met andere woorden: de schoolgebouwen mogen elkaar qua gebouw niet beconcurreren en dienen te voldoen aan een gezamenlijk bepaald kwaliteitsniveau. Deze gelijkwaardigheid is in hoofdlijn op een viertal aspecten onder te verdelen:

4. Functioneel

In hoeverre voldoet het schoolgebouw functioneel gezien aan de onderwijskundige vraag. Hierbij kan gedacht worden aan de flexibiliteit welke het gebouw in zich heeft om mee te kunnen veranderen wanneer dat vanuit onderwijskundig oogpunt gewenst is.

5. Beleving

Welk beeld roept het schoolgebouw op bij de gebruikers? Hierbij kan gedacht worden aan de esthetische beleving en de staat van onderhoud.

6. Technisch

Wat is de bouwkundige en installatietechnische kwaliteit van het gebouw? Hierbij kan gedacht worden aan het binnenklimaat van het gebouw.

7. Financieel

Wat zijn de gemiddelde kosten van een schoolgebouw en zijn deze te beïnvloeden? (energiezuinigheid van een gebouw, kosten van onderhoud (onderhoudsarm), duurzaamheid).

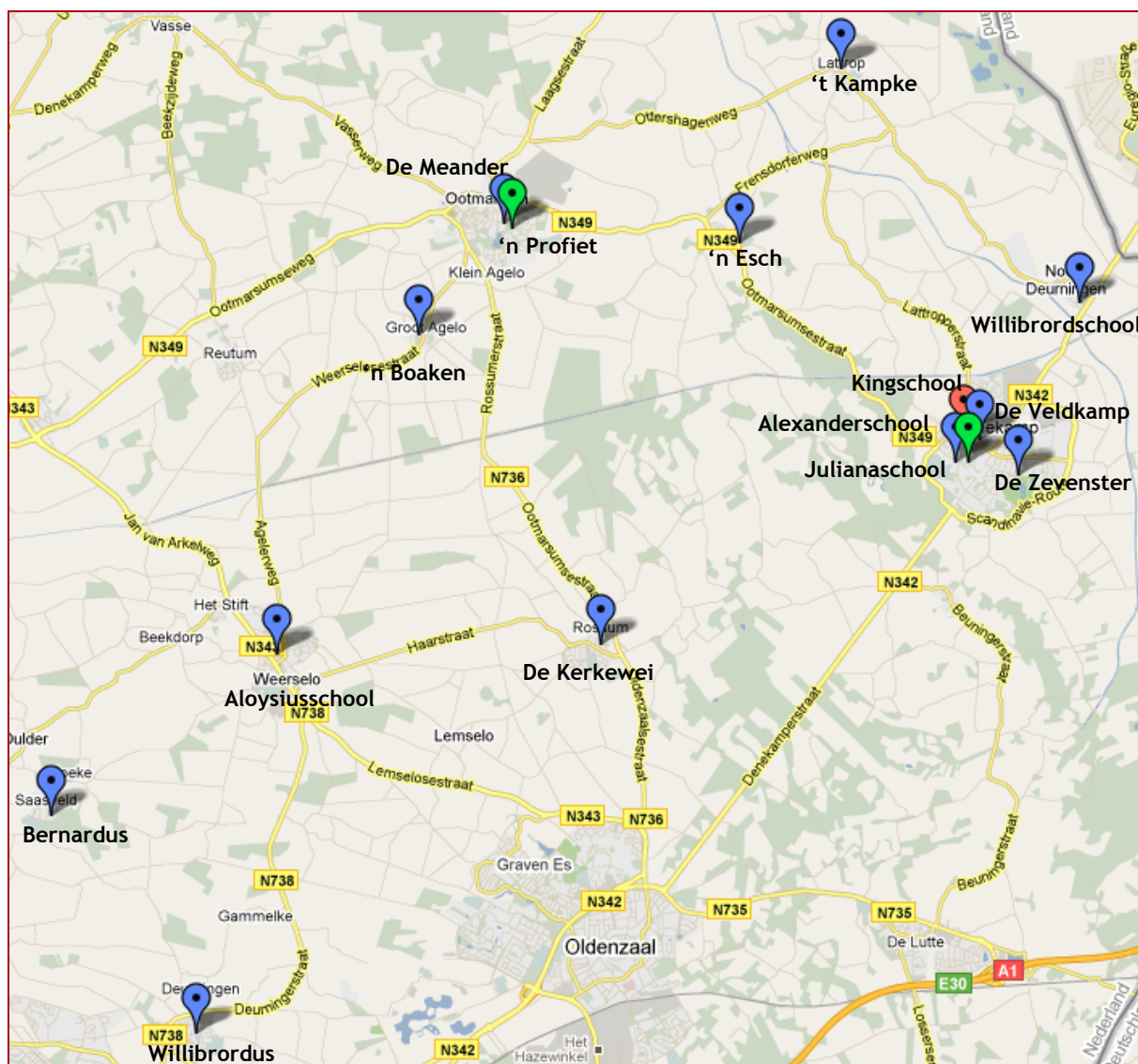
In de gemeente Dinkelland hebben we met bestaande huisvesting van doen. Een aantal gebouwen zal nog een geruime tijd dienst moeten doen als schoolgebouw. Een aantal gebouwen zal op termijn vervangen dienen te worden. Wat zou bovenstaande concreet kunnen betekenen voor de onderwijshuisvesting in de gemeente Dinkelland?

Alvorens tot vervangende nieuwbouw over te gaan dient een zogenaamd kaderdocument opgesteld te worden. In dit kaderdocument kunnen alle eisen opgenomen worden waaraan de toekomstige huisvesting dient te voldoen. Zaken als gewenste flexibiliteit, beleving, onderhoudsarm, binnenklimaat, exploitatiekosten, duurzaamheid etc. kunnen derhalve als vertrekpunt vooraf bepaald worden. Partijen welke zich bezig houden met de uitwerking van een nieuw gebouw hebben zich aan dit kaderdocument te conformeren. Op deze wijze zijn zowel schoolbesturen als Gemeente er van verzekerd dat de toekomstige huisvesting voldoet aan de door hun gezamenlijke opgestelde uitgangspunten.

Bij bestaande huisvesting dient onderzocht te worden welke maatregelen er mogelijk zijn om het gebouw beter te laten voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau. De omschreven eisen in het kaderdocument voor nieuwbouw dienen als toetsingscriterium, waarbij een minimumeis wordt geformuleerd. Maatregelen met betrekking tot het binnenklimaat kunnen bijvoorbeeld gecombineerd worden met het streven naar energiezuinigere gebouwen. Daar waar vervanging van onderdelen gaat spelen, kan naar onderhoudsarme alternatieven gekeken worden, mits dit uiteraard past binnen de beoogde instandhoudingstermijn.

5.2.2 Geografische spreiding

In de overzichtskaart hieronder is de geografische spreiding weergegeven van de scholen binnen de gemeente Dinkelland.

Figuur 5: Geografische spreiding scholen gemeente Dinkelland
(de blauwe pionnen betreffen de schoolgebouwen van Konot, de groene pionnen PCO en de rode pion Consent)

5.2.3 Objectdossiers

Van alle scholen is een objectdossier samengesteld (separate ordners). Het objectdossier geeft inzicht in de navolgende zaken:

1. Historisch overzicht van oprichting en alle aanpassingen/uitbreidingen/renovaties en plaatsing noodlokalen, voor zover bekend in het gemeentearchief (bouwdossiers met verleende vergunningen).
2. Een overzicht van de basisopbouw van het gebouw en de gebruikte materialen.
3. Een tekening van het huidige gebouw.
4. Locatie van het gebouw en perceelsoppervlakte.
5. Een gebouwscan.
6. De door de schoolbesturen aangeleverde MOP's.
7. Foto's van het object.

Dit objectdossier geeft inzicht in de technische staat en alle relevante specifieke informatie van het gebouw op dit moment (nulsituatie). Hierbij geldt de aanbeveling om vanaf nu alle aanpassingen/relevante informatie betreffende het object aan dit objectdossier toe te voegen, waardoor er altijd een up-to-date beeld van het object aanwezig is.

In bijlage D volgt een samenvatting per schoolgebouw waarin de navolgende zaken zullen worden belicht:

- algemene gegevens van de school;
- onderwijsvisie en wensen (in te vullen door schoolbestuur);
- technische conditie gebouw;
- (brand)veiligheid;
- instandhoudingstermijn;
- energiekosten per m² b.v.o.;
- binnenklimaat;
- aanbevelingen.

5.2.4 Scholen opgedeeld naar categorie

Vanuit technisch oogpunt zijn de scholen in een drietal categorieën opgedeeld, met als reden een beter overzicht te krijgen in de mate waarin een schoolgebouw nog kan bijdragen binnen de onderwijsvisie. De bestaande huisvesting is in een drietal categorieën opgedeeld:

Categorie A

Gebouwen welke, mits tijdig het benodigde onderhoud wordt uitgevoerd, nog minimaal 30 jaar kunnen functioneren als onderwijsgebouw. Bij deze gebouwen is het raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen. Hierbij zou nadrukkelijk naar het binnenklimaat, eventueel energiebesparende maatregelen waarbij ook naar de terugverdientijd wordt gekeken en bij vervanging van onderdelen naar onderhoudsarme alternatieve gekeken dienen te worden.

Scholen welke binnen de gemeente Dinkelland in de categorie A vallen zijn:

- a. Willibrordus Deurningen
- b. Bernardus Saasveld
- c. De Bres Ootmarsum
- d. Alexanderschool Denekamp

Categorie B

Gebouwen welke, mits tijdig het benodigde onderhoud wordt uitgevoerd, nog minimaal 15 jaar en naar verwachting nog maximaal 30 jaar kunnen functioneren als onderwijsgebouw. Bij deze gebouwen is het eveneens raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen. Bij deze gebouwen zou nadrukkelijk naar het binnenklimaat, eventueel energiebesparende maatregelen, waarbij ook naar de terugverdientijd wordt gekeken en bij vervanging van onderdelen naar onderhoudsarme alternatieven gekeken dienen te worden.

Scholen welke binnen de gemeente Dinkelland in de categorie B vallen zijn:

- a. Aloysiuschool Weerselo
- b. 'n Boaken Agelo
- c. 'n Esch Tilligte
- d. 't Kampke Lattrop
- e. Willibrordschool Noord Deurningen
- f. Kingschool Denekamp

 Categorie C

Gebouwen welke naar verwachting nog maximaal 15 jaar kunnen functioneren als onderwijsgebouw.

Scholen welke binnen de gemeente Dinkelland in de categorie C vallen zijn (tussen haakjes wordt de verwachte instandhoudingstermijn weergegeven):

- a. De Kerkewei Rossum (5 - 10 jaren)
- b. Julianaschool Denekamp (1 - 5 jaren)*
- c. De Veldkamp Denekamp (5 - 10 jaren)
- d. De Zevenster Denekamp (5 - 10 jaren)

* de Julianaschool is momenteel in gebruik bij de PCO. PCO heeft laten weten om met ingaande van het schooljaar 2011 - 2012 deze locatie af te stoten.

§ 5.3 Beschikbare capaciteit versus benodigde capaciteit aan leslokalen

In het in 2010 uitgevoerde onderzoek naar de onderwijshuisvesting hebben we een beeld verkregen van de beschikbare capaciteit aan leslokalen per schoolgebouw en per kern. De beschikbare capaciteit is onderverdeeld in permanente leslokalen en tijdelijke leslokalen. In hoofdstuk 3 hebben we een beeld verkregen van de te verwachten aantallen leerlingen tot 2040. In onderstaande tabel is een prognose weergegeven van de benodigde capaciteit (2015, 2020 en de periode 2020 tot 2040) ten opzichte van de beschikbare capaciteit aan leslokalen. Tevens geeft de tabel een beeld van het eventuele overschot dan wel tekort aan leslokalen ten opzichte van het aantal beschikbare permanente leslokalen.

Bij de bepaling van het aantal benodigde leslokalen is een gemiddelde groepsgrootte van 23 leerlingen gehanteerd. Het aantal benodigde leslokalen volgt uit het totaal aan leerlingen gedeeld door de gemiddelde groepsgrootte. Het aantal benodigde leslokalen is naar boven afgerond op hele getallen.

Kern	School	Opp. (m ² b.v.o.)	leslokalen permanent	leslokalen tijdelijk	Prognose benodigde capaciteit 2015	Prognose benodigde capaciteit 2020	Prognose benodigde capaciteit 2020-2040	Overschot/tekort aan permanente lokalen
Deurningen	Willibrordus	1.323	9	2	8	8	8	+1
Saasveld	Bernardus	1.231	6	2	7	7	7	-1
Weerselo	Aloysiuschool	1.766	12	2	12	10	11	+1
Rossum	De Kerkewei	1.785	12	0	10	10	10	+2
Agelo	'n Boaken	361	3	0	2	2	2	+1
Ootmarsum	De Bres	4.314	26	3	20	20	21	+5
	De Meander							
Tilligte	'n Esch	786	5	0	3	3	3	+2
Lattrop	't Kämpke	967	6	1	5	6	6	0
Noord Deurningen	Willibrordschool	851	5	1	6	5	5	0
Denekamp	Alexanderschool	1.344	9	0	32	27	30	+13
Denekamp	Julianaschool	482	3	0				
Denekamp	Dr. M.L. Kingschool	873	6	0				
Denekamp	De Veldkamp	1.851	13	0				
Denekamp	De Zevenster	1.553	12	3	105	98	103	+24
Totaal		19.487	127	14				

Tabel 4: Oppervlakte en aantal leslokalen basisscholen gemeente Dinkelland inclusief toekomstverwachting benodigde capaciteit

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er op relatief korte termijn, in 2015, al een behoorlijke overcapaciteit aan leslokalen te verwachten is. Het aantal permanente leslokalen welke in de kernen voorhanden zijn kunnen in 2015 al ruimschoots de benodigde capaciteit invullen.

In 2020 zal de benodigde capaciteit een absoluut laagtepunt bereiken. Maatgevend is echter de benodigde capaciteit op de langere termijn. In de periode 2020 - 2040 is de verwachting dat er 103 leslokalen benodigd zullen zijn.

Opmerkingen

1. Er zijn in Saasveld twee lokalen ondergebracht in het Kulturhus. Deze twee lokalen zijn in de tabel als tijdelijk leslokaal aangeduid.
2. Brede school De Bres had oorspronkelijk de beschikking over 26 leslokalen. Volgens de tekeningen zijn oorspronkelijk 22 leslokalen gebouwd voor huisvesting van De Meander en 4 leslokalen voor huisvesting van 'n Profiet. Aangezien De Meander te kampen had met ruimtegebrek heeft De Meander momenteel een drietal lokalen in gebruik van 'n Emter.

§ 5.4 Situatie per kern

5.4.1 **Deurningen**

Deurningen heeft momenteel de beschikking over 11 lokalen waarvan 9 permanente lokalen en 2 tijdelijke lokalen. De verwachting is dat in de periode 2015 - 2040 de benodigde capaciteit in totaliteit 8 leslokalen bedraagt.

Adviezen:

1. Bij de Willibrordus te Deurningen spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 30 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen. Met name maatregelen betreffende het binnenklimaat komen hiervoor in aanmerking.
2. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om de tijdelijke lokalen direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
3. Schoolbestuur en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van het permanente leslokaal welke boventallig gaat worden.

Opmerking:

1. In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Willibrordus geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 20.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

5.4.2 **Saasveld**

Saasveld heeft momenteel de beschikking over 8 lokalen, waarvan 6 permanente lokalen en 2 tijdelijke lokalen. De verwachting is dat in de periode 2015 tot 2040 de benodigde capaciteit in totaliteit 7 leslokalen bedraagt. De twee tijdelijke lokalen zijn ondergebracht in het Kulturhus.

Adviezen:

1. Bij de Bernardus te Saasveld spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 30 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen.
2. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om twee tijdelijke lokalen direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan. Hierbij dient echter wel de overeenkomst richting het Kulturhus in ogenschouw te worden genomen.

Opmerking:

1. In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Bernardus geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 16.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

5.4.3 Weerselo

Weerselo heeft momenteel de beschikking over 14 lokalen, waarvan 12 permanente lokalen en 2 tijdelijke lokalen. De verwachting is dat vanaf in 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit 12 leslokalen bedraagt. In 2020 bedraagt dit in totaliteit 10 leslokalen en in de periode 2020 - 2040 in totaliteit 11 leslokalen. De twee tijdelijke leslokalen verkeren in een zeer slechte staat. Op basis van het te verwachten aantal leerlingen zijn er tot het schooljaar 2013 - 2014 twee tijdelijke leslokalen benodigd. Vanaf het schooljaar 2013 - 2014 is er naar verwachting nog 1 tijdelijk lokaal nodig. Vanaf het schooljaar 2015 - 2016 zal naar verwachting dit tijdelijke leslokaal overbodig zijn.

Adviezen:

1. Bij de Aloysius te Weerselo spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog 25 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen.
2. Schoolbestuur en Gemeente dienen samen te onderzoeken op welke wijze er de komende vijf jaren invulling kan worden gegeven aan de noodzaak van 2 respectievelijk 1 tijdelijk leslokaal. Permanente nieuwbouw is gezien de voorbereidingstijd tot ingebruikname en de te verwachten leerlingenaantallen in de toekomst geen optie. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om de tijdelijke oplossing direct weer af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
3. Schoolbestuur en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.

5.4.4 Rossum

Rossum heeft momenteel de beschikking over 12 lokalen, waarvan 12 permanente lokalen. De verwachting is dat in 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit uit 10 leslokalen zal bestaan, in 2020 bestaat dit uit 10 leslokalen en in de periode 2020 - 2040 zal het in totaliteit bestaan uit 10 leslokalen.

Adviezen:

1. Bij De Kerkewei te Rossum spreken we de verwachting uit dat het gebouw binnen 5 tot 10 jaar vervangen dient te worden. Het is raadzaam om het noodzakelijke onderhoud (zowel bevoegd gezagdeel als Gemeentedeel hier op af te stemmen zodat alleen het hoog noodzakelijke wordt uitgevoerd.

5.4.5 Agelo

Agelo heeft momenteel de beschikking over 3 permanente leslokalen. Van Agelo zijn geen representatieve voorspellingen te doen over het te verwachten aantal leerlingen op de middellange en langere termijn. In 2010 heeft Konot in haar leerlingprognoses voor de korte termijn aangegeven uit te gaan van een dalend aantal leerlingen (van 46 in 2010 naar 40 in 2012). Op basis van de resultaten van het onderzoek naar het te verwachten aantal leerlingen in de gemeente Dinkelland (in totaal) en de overige kernen, spreken we de verwachting uit dat het aantal leerlingen verder kan gaan dalen.

Adviezen:

1. Bij 'n Boaken te Agelo spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog 20 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Groot onderhoud (raming kosten ca. € 76.000,-) is volgens de MOP gemeentedeel voorzien in 2014.
2. Er dient de komende tijd nauwlettend te worden gekeken naar de ontwikkelingen voor wat betreft het te verwachten aantal leerlingen. Deze ontwikkeling zal schoolbestuur met een lastig vraagstuk opzadelen: tot welk aantal leerlingen kan men op een kwalitatief en financieel verantwoorde wijze onderwijs blijven garanderen in 'n Boaken.

In het uitvoeringsprogramma Woonservice Dinkelland 2011-2015 wordt de kern Agelo als volgt belicht:

In de gemeente Dinkelland zijn naast Denekamp, Ootmarsum en Weerselo dorpen en buurtschappen (waaronder Agelo) die over steeds minder voorzieningen beschikken of waar voorzieningen onder druk staan.

In het uitvoeringsprogramma zijn een aantal voorzieningen naar voren komen waarvan gesteld kan worden dat ze cruciaal zijn om te behouden en zo mogelijk te versterken.

Op de eerste plaats zijn dat de basisschool en mogelijkheden voor kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Op de tweede plaats wordt een gezamenlijke ontmoetingsruimte in de vorm van een gemeenschapshuis/Kulturhus/brede school/multifunctionele accommodatie, heel belangrijk gevonden.

In het uitvoeringsprogramma is daarom in Agelo een project/activiteit benoemd voor onderzoek naar een brede school/gemeenschapsruimte. Hierin zal gekeken worden naar verruiming van de mogelijkheden van de huidige basisschool door deze geschikt te maken voor medegebruik door meerdere partijen en met name buiten schooltijden. Hierbij is te denken aan vergader- en activiteitenruimte voor sociaal-cultureel werk, ruimte voor kinderopvang e.d. ten behoeve van de inwoners van de buurtschap Agelo. De inzet van de middelen zullen ingezet worden voor de opstartfase voor het faciliteren van de planvorming en overigens voor het openbaar toegankelijk en gebruiksvriendelijk maken van de schoollocatie.

5.4.6 Ootmarsum

Ootmarsum heeft momenteel de beschikking over 26 permanente en 3 min of meer tijdelijke leslokalen. Deze leslokalen zijn evenals een kinderdagverblijf ondergebracht in de multifunctionele accommodatie brede school De Bres. De verwachting is dat in 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit 20 leslokalen bedraagt, in 2020 bedraagt dit tevens 20 leslokalen en in de periode 2020 - 2040 bedraagt dit 21 leslokalen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat bij de bepaling van het te verwachten aantal leerlingen uitgegaan is van de kern Ootmarsum inclusief de omliggende kernen Nutter, Agelo en Oud Ootmarsum.

Adviezen:

1. Bij De Bres te Ootmarsum spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 30 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Ondanks het feit dat de school nog maar zeven jaar oud is kunnen we niet van een probleemloos gebouw spreken. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen. Met name maatregelen betreffende het binnenklimaat komen hiervoor in aanmerking.
2. Schoolbesturen en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.

5.4.7 Tilligte

Tilligte heeft momenteel de beschikking over 5 permanente leslokalen. De verwachting is dat vanaf 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit 3 leslokalen bedraagt, in 2020 bedraagt dit in totaliteit 3 leslokalen en in de periode 2020 - 2040 bedraagt dit in totaliteit evenals 3 leslokalen.

Adviezen:

1. Bij 'n Esch te Tilligte spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 20 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen.
2. Schoolbestuur en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.

5.4.8 Lattrop

Lattrop heeft momenteel de beschikking over 7 lokalen, waarvan 6 permanente lokalen en 1 tijdelijk lokaal. De verwachting is dat vanaf 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit 5 leslokalen bedraagt en in de periode 2020 - 2040 zal dit in totaliteit 6 leslokalen bedragen.

Adviezen:

1. Bij 't Kampke te Lattrop spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 25 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen.
2. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om het tijdelijke lokaal direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.

5.4.9 Noord Deurningen

Noord Deurningen heeft momenteel de beschikking over 6 leslokalen, waarvan 5 permanente leslokalen en 1 tijdelijk leslokaal. De verwachting is dat vanaf medio 2015 de benodigde capaciteit in totaliteit 6 leslokalen bedraagt en in de periode 2020 - 2040 zal dit in totaliteit 5 leslokalen bedragen.

Adviezen:

1. Bij de Willibrord te Noord Deurningen spreken we de verwachting uit dat het gebouw nog zeker 25 jaar dienst kan doen als schoolgebouw. Het is raadzaam om te onderzoeken welke maatregelen er eventueel noodzakelijk zijn om het gebouw aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen.
2. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om het tijdelijke lokaal direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.

Opmerking:

1. In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Willibrord geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn geconstateerd. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 26.500,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

5.4.10 Denekamp

Denekamp heeft momenteel de beschikking over 46 leslokalen, waarvan 43 permanente leslokalen en 3 tijdelijke leslokalen. Deze leslokalen zijn ondergebracht in vijf schoolgebouwen. Vier van de vijf schoolgebouwen (De Alexander (9 permanente leslokalen), de Julianaschool (3 permanente leslokalen), De Kingschool (6 permanente leslokalen) en De Veldkamp (13 permanente leslokalen) met een totale capaciteit van 31 permanente leslokalen bevinden zich aan de westkant van Denekamp. Eén van de vijf scholen, De Zevenster met 12 permanente en 3 tijdelijke leslokalen bevindt zich aan de oostkant van Denekamp. De verwachting is dat vanaf 2015 de benodigde capaciteit voor Denekamp in totaliteit 32 leslokalen bedraagt, in 2017 zal dit in totaliteit 29 leslokalen bedragen, in 2020 bedraagt dit in totaliteit 27 leslokalen en in de periode 2020 - 2040 zal dit in totaliteit 30 leslokalen bedragen.

De woningbouw in Denekamp heeft de afgelopen jaren met name aan de oostkant plaatsgevonden. De verdere uitbreiding van Denekamp zal zich de komende jaren ook concentreren op de oostkant.

PCO heeft aangekondigd om haar activiteiten in Denekamp vanaf augustus 2011 te zullen beëindigen.

Drie van de vijf schoolgebouwen (de Julianaschool, De Veldkamp en De Zevenster) zullen naar verwachting binnen 15 jaar vervangen dienen te worden. Eén van de vijf schoolgebouwen (De Kingschool) zal naar verwachting binnen een termijn van 20 jaren vervangen dienen te worden. Eén van de vijf schoolgebouwen (De Alexanderschool) zal naar verwachting nog zeker 30 jaar dienst kunnen doen als schoolgebouw.

Bij drie van de vijf schoolgebouwen (in de directe omgeving van de Kingschool en De Veldkamp) ligt gymnastiekzaal Veldkamp, in de directe omgeving van De Zevenster ligt sportzaal Kerkeres) ligt een binnensportvoorziening gesitueerd. Van de sportzaal Denekamp, gesitueerd naast De Zevenster is bekend dat het gebouw of op korte termijn grondig gerenoveerd dan wel vervangen dient te worden.

Uit overleg tussen de schoolbesturen en de gemeente Dinkelland is de behoefte naar voren gekomen om op termijn de onderwijsvoorzieningen binnen Denekamp te concentreren op twee locaties. Deze onderwijsvoorzieningen zouden een multifunctioneel karakter te dienen hebben waarbij gedacht wordt in de vorm van een kindcentra. Eén van de kindcentra zou gelegen dienen te zijn aan de westkant van Denekamp, de andere aan de oostkant van Denekamp. Voor de westkant van Denekamp zouden de huidige locatie van de Alexanderschool en een locatie aan de Churchillstraat (Kingschool of De Veldkamp) in aanmerking kunnen komen. Voor de oostkant zou de huidige locatie van De Zevenster of een locatie in de directe omgeving in aanmerking kunnen komen.

Adviezen:

1. Het vraagstuk van het naar verwachting dalende aantal leerlingen en het vraagstuk van de voorziene vervangingen van schoolgebouwen dient integraal benaderd te worden waarbij meerdere scenario's denkbaar zijn. Het meest optimale scenario zou zijn om de vervanging volledig af te stemmen op de naar verwachting benodigde capaciteit waarbij bestaande huisvesting in gebruik zal blijven tot aan het moment dat nieuwe huisvesting in gebruik kan worden genomen. Relatief kostbare tijdelijke huisvesting zal hierbij niet aan de orde hoeven te zijn.
2. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om de tijdelijke lokalen direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.

Opmerking:

1. In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs zijn bij de Alexanderschool, De Veldkamp en De Zevenster geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 25.500,- inclusief BTW (Alexander) respectievelijk ca. € 32.000,- inclusief BTW (Veldkamp) en respectievelijk ca. € 20.000,- inclusief BTW (Zevenster) en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

§ 5.5 Vervanging

We hebben geconstateerd dat er de komende jaren bij een viertal onderwijsgebouwen, De Kerkewei, De Zevenster, de Julianaschool en De Veldkamp nagedacht dient te worden over vervanging. De Julianaschool zal per 1 augustus 2011 vrij komen en kan gezien het te verwachten aantal leerlingen al op korte termijn onttrokken worden aan de beschikbare capaciteit. Vervanging van de Julianaschool is derhalve niet aan de orde.

De overige onderwijsgebouwen kunnen op zich nog minimaal 20 jaar als onderwijsgebouw functioneren. Bij deze onderwijsgebouwen zal zich, met uitzondering van 'n Boaken, 'n Esch en De Bres, niet tot nauwelijks overcapaciteit voordoen. Van al deze onderwijsgebouwen zijn de kosten (zowel de kapitaalslasten als de te verwachten kosten van onderhoud) in beeld. Tevens is een inschatting te maken van de kosten voor upgradering van deze gebouwen om ze aan het gewenste kwaliteitsniveau te laten voldoen. Vanuit financieel oogpunt is het verstandig om deze gebouwen in stand te houden. Om de kosten welke gepaard gaan met overcapaciteit te kunnen opvangen is het raadzaam om alternatieve invulling te gaan onderzoeken. Met name in Ootmarsum is dit essentieel.

De onderwijsgebouwen welke de komende jaren vervangen dienen te worden bevinden zich in Rossum en Denekamp. In zowel Rossum als Denekamp zal zich als gevolg van het dalende aantal leerlingen een overcapaciteit gaan voordoen. We hebben dus de mogelijkheid om bij vervanging van de onderwijsgebouwen te anticiperen op het naar verwachting benodigde aantal klaslokalen.

Bij vervanging van onderwijsgebouwen spelen een aantal essentiële zaken. De belangrijkste zijn wellicht de navolgende:

1. Wat is de boekwaarde van het te vervangen onderwijsgebouw op het moment van ingebruikname van een nieuw gebouw?
2. Waar zou vervangende nieuwbouw plaats dienen te vinden (huidige locatie of een andere locatie)?
3. Welke mogelijkheden biedt de huidige locatie wanneer een onderwijsgebouw op een andere locatie wordt gebouwd?
4. Dient er tijdelijk gebruik te worden gemaakt van een tijdelijke huisvesting en welke kosten gaan hiermee gepaard?

In hoofdstuk 6 zullen deze zaken nader worden belicht.

§ 5.6 Conclusie

1. De gemiddelde leeftijd van een vierkante meter b.v.o. bedraagt momenteel ruim 40 jaren. Om op het begrip 'leeftijd' iets meer grip te kunnen krijgen hebben wij de begrippen 'gebruiksperiode' en 'gecorrigeerde leeftijd' ingevoerd en op de gebouwen toegepast (tabel 3). De gecorrigeerde leeftijd van de gebouwen bedraagt momenteel ca. 36 jaren. Hierbij hebben we de gemiddelde gebruiksperiode van de gebouwen (gebaseerd op de objectdossiers) bepaald op 60 jaren. Geadviseerd wordt om iedere 5 jaar te onderzoeken in hoeverre de technische kwaliteit van de gebouwen nog aansluit op de nog te verwachten instandhoudingstermijn.
2. Alvorens tot vervangende nieuwbouw over te gaan dient er een zogenaamd kaderdocument opgesteld te worden. In dit kaderdocument kunnen alle eisen opgenomen worden waaraan de toekomstige huisvesting dient te voldoen. Zaken als gewenste flexibiliteit, beleving, onderhoudsarm, binnenklimaat, exploitatiekosten, duurzaamheid etc. kunnen derhalve als vertrekpunt vooraf bepaald worden. Partijen welke zich bezig houden met de uitwerking van een nieuw gebouw hebben zich aan dit kaderdocument te conformeren. Op deze wijze zijn zowel schoolbesturen als Gemeente er van verzekerd dat de toekomstige huisvesting voldoet aan de door hun gezamenlijke opgestelde uitgangspunten.

3. Bij bestaande huisvesting dient onderzocht te worden welke maatregelen er mogelijk zijn om het gebouw beter te laten voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau. De omschreven eisen in het kaderdocument voor nieuwbouw dienen als toetsingscriterium, waarbij een minimumeis wordt geformuleerd. Maatregelen met betrekking tot het binnenklimaat kunnen bijvoorbeeld gecombineerd worden met het streven naar energiezuinigere gebouwen. Daar waar vervanging van onderdelen gaat spelen, kan naar onderhoudsarme alternatieven gekeken worden, mits dit uiteraard past binnen de beoogde instandhoudingstermijn.
4. Het objectdossier geeft inzicht in de technische staat en alle relevante specifieke informatie van het gebouw op dit moment (nulsituatie). Hierbij geldt de aanbeveling om vanaf nu alle aanpassingen/relevante informatie betreffende het object aan dit objectdossier toe te voegen, waardoor er altijd een up-to-date beeld van het object aanwezig is.
5. De gemeente Dinkelland telt vijftien basisscholen. De basisscholen liggen verspreid over de tien kernen van Dinkelland. Iedere kern heeft één basisschool, met uitzondering van Denekamp waar vijf basisscholen zijn gehuisvest, en Ootmarsum waar twee basisscholen zijn gehuisvest, tezamen in één brede school. In totaliteit dus vijftien basisscholen gehuisvest in veertien gebouwen met een totaal b.v.o. (direct toegerekend aan onderwijshuisvesting) van ca. 19.487 m² (tabel 4).
6. De basisscholen beschikken totaal over 127 permanente leslokalen. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van 14 tijdelijke leslokalen, waarvan de oppervlaktes niet zijn meegenomen in de hierboven genoemde m² b.v.o. Totaal zijn er momenteel 141 leslokalen beschikbaar (tabel 4). Kijkende naar de geprognoseerde leerlingenaantallen in 2020 - 2040 is de verwachting dat er in 2020 - 2040 totaal 103 lokalen benodigd zullen zijn (tabel 4).
7. We hebben geconstateerd dat er de komende jaren bij een viertal onderwijsgebouwen, De Kerkewei, De Zevenster, de Julianaschool en De Veldkamp nagedacht dient te worden over vervanging. De Julianaschool zal per 1 augustus 2011 vrijgekomen en kan gezien het te verwachten aantal leerlingen al op korte termijn onttrokken worden aan de beschikbare capaciteit. Vervanging van de Julianaschool is derhalve niet aan de orde.

De overige onderwijsgebouwen kunnen op zich nog minimaal 20 jaar als onderwijsgebouw functioneren. Bij deze onderwijsgebouwen zal zich, met uitzondering van 'n Esch en De Bres niet tot nauwelijks overcapaciteit voordoan. Vanuit financieel oogpunt is het verstandig om deze gebouwen in stand te houden. Om de kosten welke gepaard gaan met overcapaciteit te kunnen opvangen is het raadzaam om alternatieve invulling te gaan onderzoeken. Met name in Ootmarsum is dit essentieel.

8. De onderwijsgebouwen welke de komende jaren vervangen dienen te worden bevinden zich in Rossum en Denekamp. In zowel Rossum als Denekamp zal zich als gevolg van het dalende aantal leerlingen een overcapaciteit gaan voordoan. We hebben dus de mogelijkheid om bij vervanging van de onderwijsgebouwen te anticiperen op het naar verwachting benodigde aantal leslokalen.

Bij vervanging van onderwijsgebouwen spelen een aantal essentiële zaken. De belangrijkste zijn wellicht de navolgende:

- Wat is de boekwaarde van het te vervangen onderwijsgebouw op het moment van ingebruikname van een nieuw gebouw?
 - Waar zou vervangende nieuwbouw plaats dienen te vinden (huidige locatie of een andere locatie)?
 - Welke mogelijkheden biedt de huidige locatie wanneer een onderwijsgebouw op een andere locatie wordt gebouwd?
 - Dient er tijdelijk gebruik te worden gemaakt van een tijdelijke huisvesting en welke kosten gaan hiermee gepaard?
9. Het is financieel gezien noodzakelijk om op een verantwoorde wijze aansluiting te blijven behouden bij de werkelijke behoefte aan leslokalen. Een advies is dan ook om de eerste terugval in capaciteit op te vangen door de tijdelijke lokalen zo snel als mogelijk af te stoten. Daarnaast dienen schoolbesturen en Gemeente gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.

Hoofdstuk 6: Huisvestingskosten

§ 6.1 Inleiding

Om inzicht te verkrijgen in de kosten waarmee de gemeente Dinkelland jaarlijks rekening dient te houden om aan haar verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting te kunnen voldoen, zijn de financiële aspecten onderzocht. De afdeling Financiën heeft inzicht verschaft in alle financiële gegevens betreffende de onderwijshuisvesting. Via de schoolbesturen is inzicht verkregen in de meerjaren onderhoudsplanningen (MOP's, prijspeil 2010).

Van alle uitgaven die verband houden met de huisvestingslasten voor onderwijshuisvesting, dienen de kosten met omzetbelasting te worden vermeerderd. De BTW is niet verrekenbaar en dient derhalve als kosten te worden aangemerkt. Hier is in de overzichten rekening mee gehouden. Kortom: alle in voorliggend rapport vermelde bedragen zijn inclusief BTW, voorzover niet expliciet anders vermeld.

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de inzichten vanuit de vorig hoofdstukken de volgende deelvragen beantwoord:

- In hoeverre sluiten de momenteel door de Gemeente geraamde budgetten aan op de daadwerkelijk te verwachten kosten, uitgaande van de huidige situatie?
- Welke budgetten zouden Gemeente en de schoolbesturen de komende jaren per m² onderwijshuisvesting dienen te reserveren om op de langere termijn aan de verplichting van adequate huisvesting te kunnen voldoen?
- Met welke kosten kunnen we worden geconfronteerd wanneer er niet wordt geanticipeerd op de te verwachten overcapaciteit als gevolg van het dalend aantal leerlingen?
- Welke scenario's zijn denkbaar om het vraagstuk van terugbrengen van de overcapaciteit en vervanging van onderwijsgebouwen op elkaar af te stemmen en wat betekent dit in financiële zin?

6.1.1 Uitgangspunten

- Beschikbare gegevens verstrekt door de gemeente Dinkelland
 1. Overzicht (2008, 2009 en 2010) van de activa met daarin opgenomen de boekwaarden, de afschrijvingen en de rentelasten, waardoor een beeld is te verkrijgen van de kapitaalslasten.
 2. Overzicht van niet-geactiveerde kosten van 2005 t/m 2009.
 3. De aan de gemeenteraad gepresenteerde voorstellen Programma en overzicht 2008, 2009 en 2010 voorzieningen onderwijs.
- Beschikbare gegevens verstrekt door de schoolbesturen
 1. Konot: meerjaren onderhoudsplanningen van 2010 t/m 2019, opgesplitst in bevoegd gezag (schoolbestuur) en Gemeente, van alle Konot-scholen m.u.v. De Meander.
 2. Konot: meerjaren onderhoudsplanning van 2010 t/m 2019 van De Meander voor wat betreft het bevoegd gezag (schoolbestuur).
 3. N.B. MOP deel Gemeente ontbreekt.
 4. Konot: meerjaren onderhoudsplanningen van 2003 t/m 2009 voor wat betreft het bevoegd gezag (schoolbestuur), van alle Konot-scholen m.u.v. De Meander.
 5. Konot: Overzicht energiekosten 2007 t/m 2010.

6. Consent: meerjaren onderhoudsplanningen van 2005 t/m 2014 van de Dr. M.L. Kingschool voor zowel de Gemeente als het bevoegd gezag.
7. PCO: meerjaren onderhoudsplanningen van 2007 t/m 2017 van de Julianaschool voor zowel de Gemeente als het bevoegd gezag.

§ 6.2 Benodigde budgetten

Er is een beeld gekregen van de netto budgetten m.b.t. de onderwijshuisvesting zoals deze momenteel zijn geraamd in de meerjarenbegroting van de gemeente Dinkelland. Wanneer we de kosten van de door de schoolbesturen aangeleverde MOP's gemeentedeel spiegelen aan de geraamde bedragen in de meerjarenbegroting van de Gemeente, constateren we dat de huidige meerjarenbegroting onvoldoende rekening houdt met de benodigde budgetten voor onderhoud. Het uitvoeren van het voorziene onderhoud in deze MOP's betekent dat er de eerstkomende vijf jaren een tekort gaat ontstaan van ca. € 550.000,- (tabel 6) terwijl de huidige meerjarenbegroting voor de komende jaren nog uitgaat van een overschot van ca. € 150.000,- (tabel 5). Dit betekent dat niet alleen het onderhoud onder grote druk komt te staan, maar ook dat er in de huidige meerjarenbegroting geen ruimte is voorzien voor upgradering van bestaande onderwijsgebouwen, het uitvoeren van de noodzakelijke aanpassingen i.v.m. de brandveiligheid en vervanging van onderwijsgebouwen.

Budgetten (volgens opgave gemeente Dinkelland) RAMING				2011	2012	2013	2014	2015
Primair onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 966.008,00	€ 930.500,00	€ 896.771,00	€ 845.655,00	€ 817.547,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 85.480,00	€ 86.846,00	€ 88.244,00	€ 89.670,00	€ 91.125,00
3.	Meerjaren onderhoud			€ 11.568,00	€ 28.388,00	€ 65.786,00	€ 80.324,00	€ 94.109,00
	totaal Primair onderwijs:			€ 1.063.056,00	€ 1.045.734,00	€ 1.050.801,00	€ 1.015.649,00	€ 1.002.781,00
Voortgezet onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 180.913,00	€ 176.635,00	€ 172.359,00	€ 163.752,00	€ 159.678,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 9.016,00	€ 9.153,00	€ 9.294,00	€ 9.436,00	€ 9.581,00
3.	Meerjaren onderhoud			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Totaal Voortgezet onderwijs:			€ 189.929,00	€ 185.788,00	€ 181.653,00	€ 173.188,00	€ 169.259,00
Totaal:				€ 1.252.985,00	€ 1.231.522,00	€ 1.232.454,00	€ 1.188.837,00	€ 1.172.040,00
Middelen:								
1.	Middelen			€ 1.162.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
2.	Dotatie uit reserve accommodatie			€ 150.000,00				
Totaal:				€ 1.312.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
Mutatie reserve eind van jaar:				€ 59.751,00	€ 42.531,00	€ 16.824,00	€ 53.822,00	€ 98.046,00
Stand reserve eind van jaar:				€ 59.751,00	€ 17.220,00	€ 396,00	€ 54.218,00	€ 152.264,00

Tabel 5: Budgetraming volgens opgave gemeente Dinkelland

Benodigde budgetten SBM (in geval van huidige situatie)				2011	2012	2013	2014	2015
Primair onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 966.008,00	€ 930.500,00	€ 896.771,00	€ 845.655,00	€ 817.547,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 85.480,00	€ 86.846,00	€ 88.244,00	€ 89.670,00	€ 91.125,00
3a.	Meerjaren onderhoud volgens MJOP			€ 74.837,00	€ 141.777,00	€ 110.511,00	€ 77.876,00	€ 312.191,00
3b.	De Bres (raming):			€ 53.925,00	€ 53.925,00	€ 53.925,00	€ 53.925,00	€ 53.925,00
		2015	2326					€ 548,06
Voortgezet onderwijs:								
1.	kapitaalslasten			€ 180.913,00	€ 176.635,00	€ 172.359,00	€ 163.752,00	€ 159.678,00
2.	opstalverzekeringen/ OZB			€ 9.016,00	€ 9.153,00	€ 9.294,00	€ 9.436,00	€ 9.581,00
3.	Meerjaren onderhoud			n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Totaal Voortgezet onderwijs:			€ 189.929,00	€ 185.788,00	€ 181.653,00	€ 173.188,00	€ 169.259,00
Totaal:				€ 1.370.179,00	€ 1.398.836,00	€ 1.331.104,00	€ 1.240.314,00	€ 1.444.047,00
Middelen:								
1.	Middelen			€ 1.162.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
2.	Dotatie uit reserve accommodatie			€ 150.000,00				
Totaal:				€ 1.312.736,00	€ 1.188.991,00	€ 1.215.630,00	€ 1.242.659,00	€ 1.270.086,00
Mutatie reserve eind van jaar:				€ 57.443,00-	€ 209.845,00-	€ 115.474,00-	€ 2.345,00	€ 173.961,00-
Stand reserve eind van jaar:				€ 57.443,00-	€ 267.288,00-	€ 382.762,00-	€ 380.417,00-	€ 554.378,00-

Tabel 6: Werkelijk benodigde budgetten volgens SBM (in geval van huidige situatie)

Alvorens we ons een beeld kunnen vormen van de totaal benodigde budgetten welke er in de toekomst benodigd zijn is het noodzakelijk om te benoemen in welke kostenposten de budgetten normaliter dienen te voorzien.

Kostenposten:

1. het opvangen van de huidige kapitaalslasten als gevolg van reeds gedane en geactiveerde investeringen;
2. het opvangen van nieuwe kapitaalslasten als gevolg van vervanging van bestaande onderwijsgebouwen;
3. het opvangen van de kosten voor verzekeringen en heffingen/belastingen;
4. het opvangen van de kosten van onderhoud (zowel het gemeentelijke deel als het bevoegd gezag deel);
5. het opvangen van kapitaalslasten/kosten van “upgrading” en verbeteringen (met name qua binnenklimaat) bij bestaande gebouwen;
6. het opvangen van overige kosten, niet expliciet benoemd (o.a. advisering).

Hieronder gaan we per punt in op de hierboven genoemde zaken. De gehanteerde bedragen zijn prijspeil 2011 en dienen jaarlijks geïndexeerd te worden!

1. Het opvangen van de huidige kapitaalslasten als gevolg van reeds gedane en geactiveerde investeringen

De kapitaalslasten maken het grootste deel uit van de kosten van onderwijshuisvesting en zullen jaarlijks met gemiddeld € 30.000,- afnemen. Deze kosten laten zich niet gemakkelijk beïnvloeden. Door de afschrijving te beperken tot een restwaarde, de “kostprijsdekkende grondwaarde”, is hierin een voordeel te behalen. Naast het feit dat dit ook bijdraagt aan het zo juist mogelijk in beeld brengen van de werkelijke kosten van onderwijshuisvesting, levert dit een direct voordeel op in de kapitaalslasten.

2. Het opvangen van nieuwe kapitaalslasten als gevolg van vervanging van onderwijsgebouwen

Bij vervanging van onderwijsgebouwen doet zich in financieel opzicht het navolgende voor: In verhouding lage kapitaalslasten (gebouw is veelal al voor het grootste gedeelte afgeschreven) worden ingewisseld voor relatief hoge kapitaalslasten (de volledige vervangingswaarde is geactiveerd). Uitgaande van de hierboven genoemde afname van de kapitaalslasten van € 30.000,- per jaar zou er na vijf jaar in theorie een investering met een kapitaalslast van € 150.000,- mogelijk zijn. Het is dan wel noodzakelijk om binnen het totale budget over deze investeringsruimte te kunnen beschikken. Dit betekent concreet dat de volledige daling van de huidige kapitaalslasten gereserveerd dient te blijven voor vervangingen.

3. Het opvangen van de kosten voor verzekeringen en heffingen/belastingen

Deze kosten bedragen momenteel ca. € 85.000,- en zullen jaarlijks licht stijgen als gevolg van inflatie.

4. Het opvangen van de kosten van onderhoud (zowel het gemeentelijke deel als het bevoegd gezag deel)

De onderhoudskosten van de onderwijsgebouwen zijn op basis van de huidige omvang middels MOP's (meerjaren onderhoudsplanningen) voor een periode van 10 jaren (2010 - 2019) in beeld gebracht en gesplitst in kosten voor de Gemeente en kosten voor het bevoegd gezag en zijn voor beide partijen geraamd op een bedrag van ca. € 2.350.000,- (totaal ca. € 4.700.000,-), uitgaande van het huidige volume aan onderwijsgebouwen. Omgerekend naar b.v.o. betekent dit dat zowel Gemeente als bevoegd gezag een bedrag van ca. € 12,- per m² b.v.o. dienen te reserveren voor onderhoud.

Volgens de huidige MOP's doen zich grote schommelingen voor in de jaarlijkse uitgaven. Doel zou moeten zijn om de kosten voor onderhoud zo gelijkmatig mogelijk over een periode (bijvoorbeeld 10 jaren) te verdelen. Dit is mogelijk door een herstructurering van de onderhoudsbudgetten.

Van alle gebouwen (met uitzondering van De Meander in Ootmarsum) is een meerjaren onderhoudsplanning van zowel het bevoegd gezag als het Gemeentedeel voorhanden (bij de Meander ontbreekt het MOP gemeentedeel). Deze MOP's zijn objectspecifiek voor het desbetreffende object opgesteld en geven voor een langere periode (10 jaren) een inschatting van het benodigd onderhoud. Veelal worden deze MOP's periodiek geactualiseerd. Bij het opstellen wordt niet gekeken naar welke middelen er voor onderhoud beschikbaar zijn. Invalshoek is om een beeld te vormen van welke middelen er naar verwachting nodig zijn om aan de onderhoudsbehoefte te kunnen voldoen. Vaak vormt de gemiddelde levensduur van een onderdeel de basis voor de verwachte vervanging van een onderdeel. Door de focus van objectspecifiek te verleggen naar portefeuillebreed en noodzakelijk onderhoud te clusteren is een evenwichtigere spreiding van de onderhoudskosten over de periode te bereiken. Bijkomend voordeel is dat er veelal ook een financieel voordeel te behalen is bij herstructureren van de onderhoudskosten.

5. Het opvangen van de kapitaalslasten/kosten van “upgrading” en verbeteren van bestaande gebouwen

In het streven om voor alle leerlingen gelijkwaardige en kwalitatief hoogwaardige onderwijsgebouwen aan te kunnen bieden is het gewenst om bij een aantal gebouwen aanpassingen uit te voeren. In de huidige MOP's zijn alleen onderhoud/vervanging van de huidige situatie voorzien en geen verbeteringen. Om toch verbeteringen uit te kunnen voeren (prioriteiten: luchtkwaliteit, binnenklimaat, etc.) dient er investeringsruimte gecreëerd te worden).

6. Het opvangen van overige kosten, niet expliciet benoemd (o.a. onvoorzien, vandalisme, advisering etc.)

Hiervoor dient een bedrag te worden voorzien in de budgettering.

6.2.1 Structureel benodigde budgetten per m² onderwijsgebouw

Om een beeld te krijgen van de structureel benodigde budgetten per m² onderwijsgebouw is hieronder een budgetraming uiteengezet voor (1) bij handhaving huidige systematiek en (2) bij invoering afschrijving tot een restwaarde, de kostprijsdekkende grondwaarde. De hieronder genoemde bedragen zijn gebaseerd op de huidige kapitaalslasten van de onderwijsgebouwen in de gemeente Dinkelland. Medio 2010 hebben we geconstateerd dat de gemeente Dinkelland in het verleden niet alle werkelijke kosten heeft geactiveerd. Wanneer men dit wel had gedaan zouden de bedragen substantieel hoger (ca. € 20,- per m² b.v.o.) geweest zijn. De bedragen zijn afgestemd op prijspeil 2011 en dienen jaarlijks te worden geïndexeerd.

1. Bij handhaving huidige systematiek	Gemeente	Bevoegd gezag
Kapitaalslasten (per m ² b.v.o.)	€ 50,00	
Verzekeringen/heffingen	€ 4,50	
Onderhoud Gemeentedeel	€ 12,00	
Onderhoud Bevoegd gezag deel		€ 12,00
Verbeteringen/energiebesparende maatregelen	€ 2,50	€ 2,50
Overige	€ 1,00	€ 1,00
Totaal	€ 70,00	€ 15,50

Tabel 7: Budgetraming benodigd budget per m² b.v.o.

2. Bij invoering afschrijving tot kostprijsdekkende grondwaarde	Gemeente	Bevoegd gezag
Kapitaalslasten (per m ² b.v.o.)	€ 42,50	
Verzekeringen/heffingen	€ 4,50	
Onderhoud Gemeentedeel	€ 12,00	
Onderhoud bevoegd gezag deel		€ 12,00
Verbeteringen/energiebesparende maatregelen	€ 2,50	€ 2,50
Overige	€ 1,00	€ 1,00
Totaal	€ 62,50	€ 15,50

Tabel 8: Budgetraming benodigd budget per m² b.v.o.

6.2.2 Kosten van leegstand

Nu we een beeld hebben van de gemiddelde kosten per m² onderwijsgebouw is er ook een beeld te vormen van wat dit per boventallig leslokaal aan kosten met zich mee brengt. Een gemiddeld schoolgebouw heeft volgens de Verordening een afmeting van bruto 125 m² per leslokaal. Een gemiddeld leslokaal kost, uitgaande van de huidige afschrijvingssystematiek, ca. € 85,50 x 125 m² = € 10.687,50 dan wel € 78,- x 125 m² ca. € 9.750,- na herstructurering van de afschrijvingssystematiek.

In hoofdstuk 5 hebben we geconstateerd dat wanneer er geen maatregelen worden genomen om de te verwachten overcapaciteit terug te brengen er zich een overcapaciteit van 24 leslokalen kan gaan voordoen. De kosten van deze overcapaciteit bedraagt in de meest ongunstigste situatie € 256.500,- respectievelijk € 234.000,- per jaar.

Er zijn twee mogelijkheden om op de overcapaciteit aan leslokalen te anticiperen.

1. Door verhuur van de boventallige leslokalen. Op deze wijze kunnen de kosten worden gecompenseerd door inkomsten. Dit brengt uiteraard risico's met zich mee aangezien het lang niet altijd vanzelfsprekend is dat verhuur mogelijk is. Tevens is de vraag of de leslokalen tegen de kostprijs verhuurd kunnen worden.
Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij de gezamenlijke visie van Gemeente en schoolbesturen, namelijk de ontwikkeling van onderwijsgebouwen naar zogenaamde "kindcentra" dan wel "gemeenschapscentra". Belangrijk in deze is wel dat het onderwijs niet in conflict mag komen met een ander gebruik.
2. Door het aantal boventallige leslokalen bij vervanging terug te brengen. Dit heeft natuurlijk altijd de voorkeur aangezien daarmee ook de risico's verminderen.

§ 6.3 Scenario's

6.3.1 **Waar dienen we rekening mee te houden bij de vervanging van onderwijsgebouwen**

Een onderwijsgebouw zou boekhoudkundig voor vervanging in aanmerking kunnen komen wanneer de restwaarde van het object (gebouw + kavel) een hogere waarde vertegenwoordigt dan de boekwaarde. Bij een gebouw welke technisch vervangen dient te worden wordt de restwaarde veelal bepaald door de residuele grondwaarde welke de kavel na herbestemming aan marktwaarde vertegenwoordigt. Dit kan per kavel verschillen. Om deze reden hebben we de kostprijsdekkende grondwaarde ingevoerd. De kostprijsdekkende grondwaarde is de waarde welke een nieuw te bestemmen kavel voor een onderwijsgebouw maximaal zou mogen kosten en is ook de waarde welke een vrijkomende kavel minimaal aan marktwaarde vertegenwoordigt. De kostprijsdekkende grondwaarde voor een onderwijsgebouw bedraagt op basis van de huidige marktsituatie een waarde van € 75,- per m² exclusief BTW (ter vergelijking: een bouwka­vel voor woningen vertegenwoordigt een marktwaarde van € 200,- tot € 300,- per m²).

Wanneer we op de zelfde locatie een onderwijsgebouw terug willen bouwen, betekent dit dat we voor een periode van ca. 2 jaren over een tijdelijk onderkomen dienen te beschikken. Een tijdelijke voorziening (noodlokalen) zou een oplossing kunnen zijn, maar is een relatief kostbare zaak. Wanneer er bijvoorbeeld een tijdelijk gebouw met een omvang van 10 leslokalen dient te worden geplaatst, praten we als snel over een jaarhuur van € 200.000,-. Hierbij dienen de kosten van een tijdelijke kavel en de infrastructurele voorzieningen nog opgeteld te worden. Een andere mogelijkheid is om de leerlingen tijdelijk in een ander gebouw onder te brengen. Deze dient dan wel beschikbaar te zijn om het nieuw te bouwen onderwijsgebouw op een andere locatie te bouwen waardoor zich geen extra kosten voordoen.

6.3.2 **Scenario Rossum**

De Kerkewei te Rossum moet binnen een tijdsbestek van 5 tot 10 jaren vervangen worden. De Kerkewei omvat 12 permanente leslokalen en is gelegen op een kavel met een totaal oppervlakte van 6.646 m². Deze kavel vertegenwoordigt een minimale kostprijsdekkende grondwaarde van € 598.140,-. De totale boekwaarde van het onderwijsgebouw vermeerderd met de sloopkosten zouden feitelijk niet hoger mogen zijn dan de kostprijsdekkende grondwaarde.

De Kerkewei heeft per 01-01-2011 een totale boekwaarde van € 460.876,-. Dit betekent concreet dat het moment om De Kerkewei boekhoudkundig te vervangen al in zicht is.

We hebben geconstateerd dat we in Rossum te maken krijgen met een dalend aantal leerlingen welke zich naar verwachting in de periode 2015 - 2040 stabiliseert. Op basis van deze leerlingenaantallen hebben we een capaciteit van 10 leslokalen nodig. Wanneer we dus medio 2015 tot vervanging overgaan, kunnen we de overcapaciteit van twee leslokalen teniet doen.

Er zal nagedacht moeten gaan worden waar het vervangende onderwijsgebouw gebouwd gaat worden. De huidige locatie zou in beeld kunnen zijn voor een herbestemming. Het is overigens ook denkbaar om de royale kavel op te delen in een deel voor het nieuw te bouwen onderwijsgebouw en een deel voor woningbouw. In dit geval zal er dan wel sprake zijn van tijdelijke huisvesting. Mogelijk zou het Kulturhus in Rossum hier nog een rol in kunnen spelen. Tijdelijke huisvesting middels tijdelijke units zou naar verwachting een extra kostenpost kunnen vormen van ca. € 400.000,-.

6.3.3 Scenario Denekamp

In Denekamp moeten binnen een periode van 5 tot 10 jaren een tweetal onderwijsgebouwen vervangen worden. De Julianaschool zou eigenlijk al op zeer korte termijn vervangen moeten worden, maar vanwege de momenteel al aanwezige overcapaciteit zal vervanging niet nodig zijn.

De Zevenster omvat 12 permanente leslokalen en is gelegen op een kavel met een totaal oppervlakte van 4.350 m². Deze kavel vertegenwoordigt een minimale kostprijsdekkende grondwaarde van € 391.500,-. De totale boekwaarde van het onderwijsgebouw vermeerderd met de sloopkosten zouden feitelijk niet hoger mogen zijn dan de kostprijsdekkende grondwaarde.

De Zevenster heeft per 01-01-2011 een totale boekwaarde van € 1.143.695,-. Dit betekent concreet dat De Zevenster boekhoudkundig nog niet vervangen kan worden. Uitgaande van de huidige afschrijvingssystematiek zou vervanging eerst na 2028 in beeld kunnen komen. Het eerder vervangen van De Zevenster kan dus tot extra kosten gaan leiden. Overwogen kan worden om bij herstructurering versneld te gaan afschrijven. Uiteraard moeten deze extra kosten wel opgevangen kunnen worden in de ter beschikking te stellen middelen voor onderwijshuisvesting.

De Veldkamp omvat 13 permanente leslokalen en is gelegen op een kavel met een totaal oppervlakte van 4.325 m². Deze kavel vertegenwoordigt een minimale kostprijsdekkende grondwaarde van € 389.250,-. De totale boekwaarde van het onderwijsgebouw vermeerderd met de sloopkosten zouden feitelijk niet hoger mogen zijn dan de kostprijsdekkende grondwaarde.

De Veldkamp heeft per 01-01-2011 een totale boekwaarde van € 743.190,-. Dit betekent concreet dat De Veldkamp boekhoudkundig nog niet vervangen kan worden. Uitgaande van de huidige afschrijvingssystematiek zou vervangen eerst na 2021 in beeld kunnen komen. Het eerder vervangen van De Veldkamp kan dus tot extra kosten gaan leiden. Overwogen kan worden om bij herstructurering versneld te gaan afschrijven. Uiteraard moeten deze extra kosten wel opgevangen kunnen worden in de ter beschikking te stellen middelen voor onderwijshuisvesting.

Om een goed beeld in Denekamp te verkrijgen, kijken we ook nog even naar de Julianaschool. De Julianaschool omvat 3 permanente leslokalen en is gelegen op een kavel met een totaal oppervlakte van 2.686 m². Deze kavel vertegenwoordigt een minimale kostprijsdekkende grondwaarde van € 241.740,-. De Julianaschool heeft per 01-01-2011 een totale boekwaarde van € 38.883,-. Dit betekent concreet dat de Julianaschool een substantieel hogere restwaarde vertegenwoordigt dan de huidige boekwaarde. De kavel zou voor een herbestemming wonen in aanmerking kunnen komen.

Wanneer we in Denekamp naar de behoefte aan leslokalen op de middellange en lange termijn kijken, zien we het navolgende:

	huidige capaciteit aan permanente klaslokalen (zonder de Julianaschool):	40 klaslokalen
	verwachte benodigde capaciteit 2015:	32 klaslokalen
	verwachte benodigde capaciteit 2020:	27 klaslokalen
	verwachte benodigde capaciteit 2020 - 2040:	30 klaslokalen

Wanneer vervanging zou spelen medio 2020 zouden we in theorie met de beschikbare capaciteit van De Alexanderschool (9 permanente leslokalen), De Kingschool (6 permanente leslokalen) en De Veldkamp (13 permanente leslokalen) of De Zevenster (12 permanente leslokalen) de behoefte tijdelijk kunnen dekken.

Dit betekent dat wanneer we vervanging van De Veldkamp en De Zevenster medio 2020 zouden laten plaatsvinden, we de aanwezige overcapaciteit teniet kunnen doen en op de huidige locatie van De Zevenster een vervangend onderwijsgebouw met een capaciteit van 15 leslokalen kunnen realiseren. Tijdens de realisatie zal De Veldkamp nog in stand gehouden kunnen worden waardoor er geen tijdelijke voorzieningen getroffen hoeven te worden. Wanneer het vervangende gebouw van 15 klaslokalen gerealiseerd is kan De Veldkamp als onderwijsgebouw vrijvallen en gesloopt worden.

De boekwaarde van De Zevenster zal medio 2019 nog € 700.463,- bedragen. De kostprijsdekkende grondwaarde bedraagt € 391.500,-. Er zal dus een bedrag van € 308.963,- vermeerderd met de sloopkosten van het huidige gebouw (indicatie ca. € 50.000,-) afgeboekt dienen te worden. De hogere restwaarde van de Julianaschool dient hier voor aangewend te worden.

De Veldkamp zal na de bouw van de 15 klaslokalen afgestoten kunnen worden. De boekwaarde van De Veldkamp zal medio 2021 nog € 403.195,- bedragen. De kostprijsdekkende grondwaarde bedraagt € 389.250,-. Er zal dus een bedrag van € 13.945,- vermeerderd met de sloopkosten van het huidige gebouw (indicatie ca. € 50.000,-) afgeboekt dienen te worden.

In hoofdstuk 5 is de wens omschreven om in Denekamp op termijn de onderwijshuisvesting te concentreren op twee locaties. Dit vraagstuk zal echter, mede gezien de relatief hoge boekwaarde van De Kingschool, eerst bij vervanging van De Kingschool ingevuld kunnen worden.

In onderstaande tabel zijn de hierboven genoemde scenario's van Rossum en Denekamp in beeld gebracht.

Kern	School	Opp. (m ² b.v.o.)	leslokalen permanent	leslokalen tijdelijk	Prognose benodigde capaciteit medio 2015	Prognose benodigde capaciteit medio 2020	Prognose benodigde capaciteit medio 2020-2040	Overschot/tekort aan permanente lokalen
Deurningen	Willibrordus	1.323	9	0	8	8	8	+1
Saasveld	Bernardus	1.231	6	1	7	7	7	0
Weerselo	Aloysiuschool	1.766	12	0	12	10	11	+1
Rossum	De Kerkwei Vervanging medio 2015	1.250	10	0	10	10	10	0
Agelo	'n Boaken	361	3	0	2	2?	2?	+1
Ootmarsum	De Bres De Meander 'n Profiet	4.314	26	0	20	20	21	+5
Tilligte	'n Esch	786	5	0	3	3	3	+2
Lattrop	't Kämpke	967	6	0	5	6	6	0
Noord Deurningen	Willibrordschool	851	5	0	6	5	5	0
Denekamp	Alexanderschool	1.344	9	0	32	27	30	+0
Denekamp	Julianaschool							
Denekamp	Dr. M.L. Kingschool	873	6	0				
Denekamp	De Veldkamp							
Denekamp	De Zevenster Vervanging medio 2020	1.875	15	0				
Totaal		16.941	112	1	105	98	103	+10

Tabel 9: Oppervlakte en aantal leslokalen basisscholen gemeente Dinkelland na uitvoering van scenario Rossum en scenario Denekamp.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de te verwachten overcapaciteit van 24 leslokalen zoals in hoofdstuk 5 is aangegeven binnen een periode van 10 jaren terug te brengen is naar een overcapaciteit van 10 leslokalen.

Tijdelijke huisvestingskosten zouden zich alleen in Rossum hoeven voor te doen wanneer vervangende nieuwbouw op de huidige locatie in Rossum gepland gaat worden. Door een gedeelte van de kavel her te bestemmen voor woningbouw kunnen de tijdelijke huisvestingskosten waarschijnlijk volledig gecompenseerd gaan worden.

In Denekamp zal met de vervanging van De Zevenster en De Veldkamp naar verwachting een extra kostenpost gepaard gaan van € 422.908,-. Een deel van deze kosten kan opgevangen worden met de overwaarde van de Julianaschool, het andere deel zal binnen de begroting opgenomen kunnen worden indien we hier vroegtijdig op anticiperen.

§ 6.4 Wat betekent e.e.a. in financiële zin

In § 6.2 hebben we geconstateerd dat de huidige gebudgetteerde bedragen voor onderwijshuisvesting niet toereikend zijn om op een adequate manier in onderwijshuisvesting te voorzien. We hebben berekend dat hiervoor voor het gemeentelijk deel een structureel budget (prijspeil 2011) van € 70,- per m² b.v.o. bij handhaving van de huidige afschrijvings-systeematiek en een structureel budget van € 62,50 per m² b.v.o. bij herstructurering van de afschrijvingssystematiek benodigd is. De schoolbesturen dienen een structureel budget van € 15,50 per m² b.v.o. beschikbaar te stellen.

We verwachten dat als gevolg van het dalende aantal leerlingen de vergoeding welke de Rijksoverheid beschikbaar stelt voor onderwijshuisvesting onder druk komt te staan.

Om hierop te anticiperen is het noodzakelijk om de hoeveelheid m² onderwijsgebouwen zo goed mogelijk af te stemmen op de daadwerkelijke behoefte aan m² onderwijsgebouwen.

Wij stellen dan ook voor om de jaarlijkse middelen welke de gemeente Dinkelland en de schoolbesturen beschikbaar dienen te stellen direct te koppelen aan de aanwezige m² onderwijsgebouwen.

§ 6.5 Conclusies

1. We hebben geconstateerd dat de geraamde bedragen in de huidige meerjarenbegroting van de Gemeente onvoldoende rekening houdt met de benodigde budgetten voor onderhoud. Het uitvoeren van het voorziene onderhoud in deze MOP's betekent dat er de eerstkomende vijf jaren een tekort gaat ontstaan van ca. € 550.000,- (tabel 6) terwijl de huidige meerjarenbegroting voor de komende jaren nog uitgaat van een overschot van ca. € 150.000,- (tabel 5). Dit betekent dat niet alleen het onderhoud onder grote druk komt te staan, maar ook dat er in de huidige meerjarenbegroting geen ruimte is voorzien voor upgrading van bestaande onderwijsgebouwen, het uitvoeren van de noodzakelijke aanpassingen i.v.m. de brandveiligheid en vervanging van onderwijsgebouwen.
2. Alvorens een beeld kan worden gevormd van de totaal toekomstig benodigde budgetten is het noodzakelijk om te benoemen in welke kostenposten de budgetten normaliter dienen te voorzien. Het betreft de navolgende kostenposten:
 - a) Het opvangen van de huidige kapitaalslasten als gevolg van reeds gedane en geactiveerde investeringen.
 - b) Het opvangen van nieuwe kapitaalslasten als gevolg van vervanging van bestaande onderwijsgebouwen.
 - c) Het opvangen van de kosten voor verzekeringen en heffingen/belastingen.
 - d) Het opvangen van de kosten van onderhoud (zowel het gemeentelijke deel als het e) bevoegd gezag deel).
 - e) Het opvangen van kapitaalslasten/kosten van "upgrading" en verbeteringen (met name qua binnenklimaat) bij bestaande gebouwen.
 - f) Het opvangen van overige kosten, niet expliciet benoemd (o.a. advisering).

3. Een gemiddeld schoolgebouw heeft volgens de Verordening een afmeting van bruto 125 m² per klaslokaal. Een gemiddeld klaslokaal kost, uitgaande van de huidige afschrijvingssystematiek ca. € 85,50 x 125 m² = € 10.687,50 dan wel € 78,- x 125 m² ca. € 9.750,- na herstructurering van de afschrijvingssystematiek.
4. De kosten van de te verwachten overcapaciteit van 24 leslokalen bedraagt in de meest ongunstigste situatie € 256.500,- respectievelijk € 234.000,- per jaar.
5. Er zijn twee mogelijkheden om op de overcapaciteit aan klaslokalen te anticiperen:
 - a) Door verhuur van de boventallige klaslokalen. Op deze wijze kunnen de kosten worden gecompenseerd door inkomsten. Dit brengt uiteraard risico's met zich mee aangezien het lang niet altijd vanzelfsprekend is dat verhuur mogelijk is. Tevens is de vraag of de klaslokalen tegen de kostprijs verhuurd kunnen worden.

Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij de gezamenlijke visie van Gemeente en schoolbesturen, namelijk de ontwikkeling van onderwijsgebouwen naar zogenaamde "kindcentra" dan wel "gemeenschapscentra". Belangrijk in deze is wel dat het onderwijs niet in conflict mag komen met een ander gebruik.

 - b) Door het aantal boventallige klaslokalen bij vervanging terug te brengen. Dit heeft natuurlijk altijd de voorkeur aangezien daarmee ook de risico's verminderen.
6. De te verwachten overcapaciteit van 24 klaslokalen zoals bij punt 4 is aangegeven, is binnen een periode van 10 jaren terug te brengen naar een overcapaciteit van 10 klaslokalen.
7. Tijdelijke huisvestingskosten zouden zich alleen in Rossum hoeven voor te doen wanneer vervangende nieuwbouw op de huidige locatie in Rossum gepland gaat worden. Door een gedeelte van de kavel her te bestemmen voor woningbouw kunnen de tijdelijke huisvestingskosten waarschijnlijk volledig gecompenseerd gaan worden.

In Denekamp zal met de vervanging van De Zevenster en De Veldkamp naar verwachting een extra kostenpost gepaard gaan van € 422.908,-. Een deel van deze kosten kan opgevangen worden met de overwaarde van de Julianaschool, het andere deel zal binnen de begroting opgenomen kunnen worden indien we hier vroegtijdig op anticiperen.

8. We hebben geconstateerd dat de huidige gebudgetteerde bedragen voor onderwijshuisvesting niet toereikend zijn om op een adequate manier in onderwijshuisvesting te voorzien. We hebben berekend dat hiervoor voor het gemeentelijk deel een structureel budget (prijspeil 2011) van € 70,- per m² b.v.o. bij handhaving van de huidige afschrijvingssystematiek en een structureel budget van € 62,50 per m² b.v.o. bij herstructurering van de afschrijvingssystematiek benodigd is.
9. De schoolbesturen dienen een structureel budget van € 15,50 per m² b.v.o. beschikbaar te stellen.
10. We verwachten dat als gevolg van het dalende aantal leerlingen de vergoeding welke de Rijksoverheid beschikbaar stelt voor onderwijshuisvesting onder druk komt te staan.

11. Om hierop te anticiperen is het noodzakelijk om de hoeveelheid m² onderwijsgebouwen zo goed mogelijk af te stemmen op de daadwerkelijke behoefte aan m² onderwijsgebouwen.
12. Wij stellen dan ook voor om de jaarlijkse middelen welke de gemeente Dinkelland en de schoolbesturen beschikbaar dienen te stellen direct te koppelen aan de aanwezige m² onderwijsgebouwen.

Hoofdstuk 7: Afsprakenkader Gemeente en schoolbesturen

§ 7.1 Inleiding

De vorige hoofdstukken hebben ons een beeld gegeven van wat er de komende 20 jaren gaat spelen met betrekking tot de onderwijshuisvesting, op welke wijze we hierop kunnen anticiperen en welke middelen hiervoor gereserveerd dienen te worden. De feitelijke uitvoering hiervan dient opgestart te worden. Om hieraan invulling te kunnen geven is samenwerking tussen Gemeente en schoolbesturen van essentieel belang. Het is dan ook noodzakelijk een samenwerkingsverband aan te gaan tussen Gemeente en schoolbesturen. Dit samenwerkingsverband kan worden vormgegeven volgens een helder afsprakenkader, waarbij rekening wordt gehouden met ieders belang.

Uiteindelijk zijn de ontwikkelingen op maatschappelijk, technisch en financieel aspect een gezamenlijke problematiek (direct en indirect). Er is dus baat bij een gemeenschappelijk doel en uitvoering. Dit betekent gezamenlijke verbetering van secundaire processen, het gaat hierbij om het bereiken van een goede afstemming met betrekking tot informatie, organisatie, planning en monitoring. Daarnaast betekent dit gezamenlijke verwerving van kennis, mensen en middelen om zodoende financieel gezond, kwalitatief hoogwaardig en toekomstgericht onderwijshuisvesting te kunnen waarborgen.

Binnen het afsprakenkader zullen aspecten dienen te worden vastgelegd als verantwoordelijkheden, communicatie, belangenafweging, participatiemogelijkheden etc. om zodoende een gedegen uitgangspositie te creëren voor een samenwerkingsverband en het uitvoeren van het scenario voor toekomstige onderwijshuisvesting. De in dit integraal huisvestingsplan omschreven uitgangspunten zijn richtinggevend voor alle toekomstig te nemen besluiten inzake onderwijshuisvesting. Hiervan kan alleen na gezamenlijke overeenstemming afgeweken worden. Zowel schoolbesturen als Gemeente hebben er baat bij dat de jaarlijkse uitgaven een nagenoeg constant patroon vormen. Schommelingen in uitgaven dienen bij voorkeur vermeden te worden.

Als uitgangspunt voor het afsprakenkader wordt uiteraard de Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Verordening aangehouden. De WPO geeft uiteraard al kaders aan voor de afspraken tussen Gemeente en schoolbesturen. De WPO geeft Gemeente en schoolbesturen tevens een stuk vrijheid om een aantal zaken in onderling overleg af te stemmen.

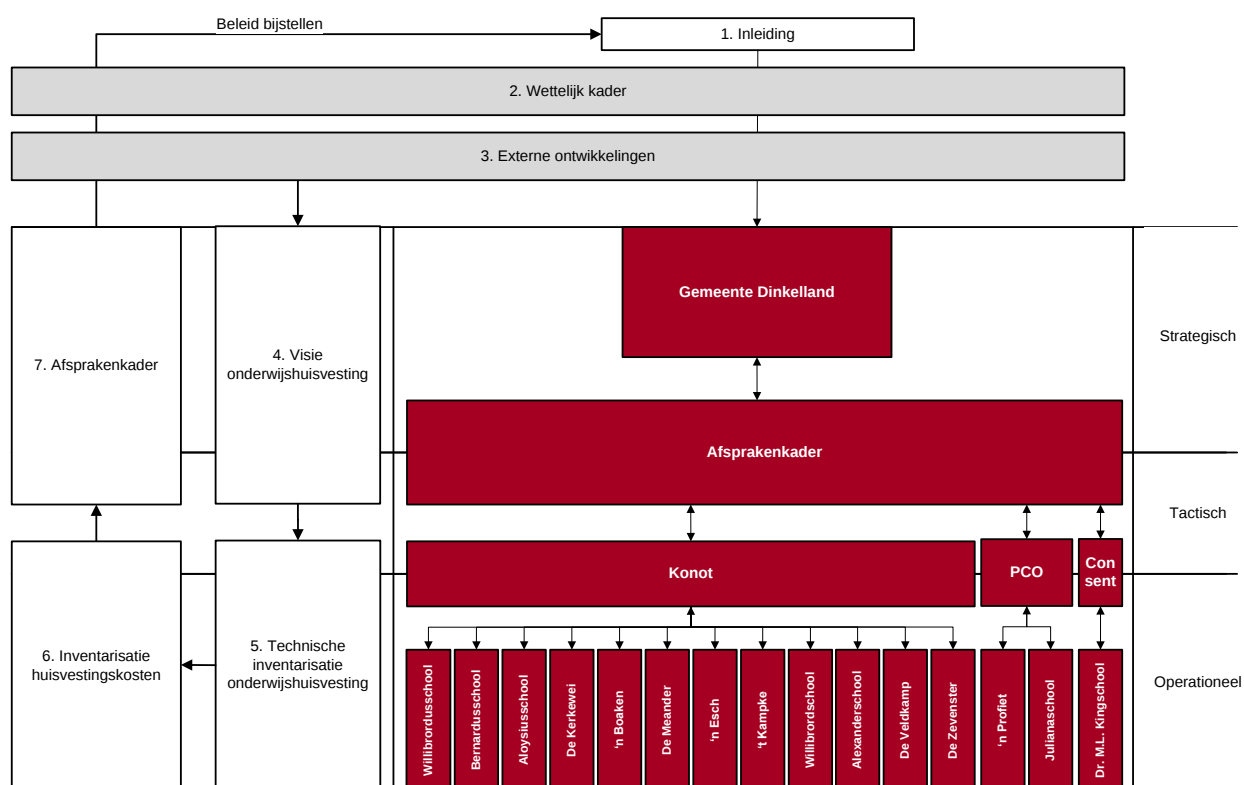
De verdere uitgangspunten zouden als volgt geformuleerd kunnen worden:

1. Gemeente Dinkelland en de schoolbesturen spreken af dat de denkrichtingen/financiële kaders in dit integrale huisvestingsplan ‘Samen scholen 2030’ als basis zullen worden gehanteerd voor de stappen/ besluiten etc., welke de komende jaren genomen dienen te worden. Hierbij zal het gezamenlijke belang prevaleren boven het individuele belang der afzonderlijke partners.
2. Gemeente Dinkelland en de schoolbesturen zullen gezamenlijk onderzoeken welke consequenties het invoeren van het besluit Wet Primair Onderwijs 2010 voor effecten heeft en gezamenlijk hierin eventuele aanvullende afspraken vastleggen.

3. Gemeente Dinkelland en de schoolbesturen zullen de huidige overlegstructuren betreffende onderwijs tegen het licht houden, deze eventueel herstructureren met als doel een efficiëntere afstemming/overlegstructuur te verkrijgen. Toekomstvisie, mogelijke veranderingen etc. zullen hierin terugkerende onderwerpen zijn.
4. De schoolbesturen spreken af dat bij de jaarlijkse aanvragen voor onderwijshuisvesting het integrale huisvestingsplan ‘Samen scholen 2030’ als basis zal gaan fungeren en dat het ingediende past binnen de financiële kaders zoals opgenomen.

§ 7.2 Organisatiestructuur

Om het afsprakenkader tussen de gemeente Dinkelland en schoolbesturen vorm te geven dient een bepaalde structuur te worden bepaald. Deze structuur geeft de onderlinge verhoudingen en relaties weer tussen Gemeente, schoolbesturen en individuele scholen. Ter illustratie is hieronder een globale organisatiestructuur uitgewerkt. Daarbij is tevens de relatie weergegeven tot de structuur van dit integraal huisvestingsplan en het managementniveau. Daarnaast is in onderstaande figuur de mate van belang en inspraak van de schoolbesturen af te lezen.

Figuur 6: Globale opzet organisatiestructuur afsprakenkader gemeente Dinkelland en schoolbesturen

Operationeel niveau

Op operationeel niveau wordt de relatie gelegd met de primaire processen in de organisatie, in dit geval onderwijshuisvesting. Deze informatie dient om beslissingen te nemen die samenhangen met het realiseren van tactische besluiten.

 Tactisch niveau

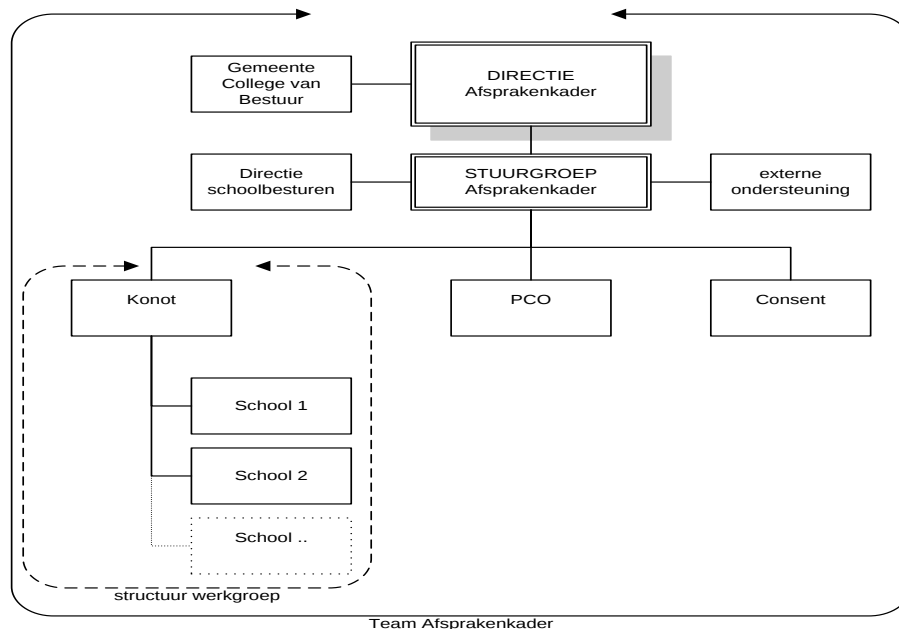
Op tactisch niveau wordt de relatie gelegd met de besturing van de interne organisatie. Deze informatie dient voor het nemen van beslissingen die aangeven hoe de strategische besluiten worden uitgevoerd.

 Strategisch niveau

Op strategisch niveau komt de relatie met de omgeving tot uitdrukking en dient veelal voor het nemen van beslissingen die uitwerken op de middellange termijn. Binnen het afsprakenkader waarin de Gemeente en schoolbesturen participeren wordt het totaaloverzicht aan informatie omgezet in managementinformatie. Op basis van deze informatie kunnen strategische opties worden gevormd en middels beoordelingscriteria worden afgewogen.

7.2.1 (Communicatie)structuur

Hieronder is schematisch een globale opzet voor de (communicatie)structuur weergegeven. Onderstaand schema biedt een leidraad voor de (overleg)structuur van het doorvoeren van de veranderactiviteiten.

Figuur 7: Globale opzet (communicatie)structuur afsprakenkader

Bronnen en literatuur

De overlegde stukken welke als uitgangspunt hebben gefungeerd, zijn opgesomd onder 'Projectspecifieke bronnen'. Aansluitend is, zonder volledig te willen zijn, een lijst van geraadpleegde literatuur weergegeven.

Projectspecifieke bronnen

Gemeente Dinkelland

- [1] Bouwdossiers van alle basisscholen (archief gemeente Dinkelland, voor zover voorhanden).
- [2] Meerjaren onderhoudsplanningen (MOP) (beschikbaar gesteld door de schoolbesturen).
- [3] Boekwaarden en overige financiële informatie (beschikbaar gesteld door afdeling Financiën van de gemeente Dinkelland).
- [4] Leerlingprognoses 2010 t/m 2012 (beschikbaar gesteld door KONOT).
- [5] Wet op het Primair Onderwijs (WPO).
- [6] Verordening art. 212 Gemeentewet, Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Dinkelland.
- [7] Afschrijvingstabel gemeente Dinkelland.
- [8] Overzicht energiekosten 2007 - 2010 (beschikbaar gesteld door KONOT).
- [9] Modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs (geconsolideerde versie, geldig vanaf 15-11-2010)
- [10] Woonvisie 2009-2020

(Bouw)kosten

- [a] NEN 2631:1979, Investeringskosten van gebouwen, Begripsomschrijvingen en indeling, 1979, Nederlands normalisatie-instituut, Delft.
- [b] NEN 2632:1980, Exploitatiekosten van gebouwen, Begripsomschrijvingen en indeling, 1980, Nederlands normalisatie-instituut, Delft.
- [c] NEN 2634:2002, Termen, definities en regels voor het overdragen van gegevens over kosten- en kwaliteitsaspecten voor bouwprojecten, 2002, Nederlands normalisatie-instituut, Delft.
- [d] ISO 15686-5 Part 5 Life-cycle costing
- [e] NEN-ISO 15686-7 Part 7 Planning van de levensduur

Beheer & onderhoud

- [f] NEN 2633:1982, Gegevens voor beheer en gebruik van gebouwen, 1982, Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- [g] NEN 2767-1-C1:2007, Condiëtiemeting van bouw- en installatiedelen - Deel 1 Methodiek, 2007, Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- [h] NEN 2767-2:2008, Condiëtiemeting van bouw- en installatiedelen - Deel 2 Gebrekenlijst, 2008, Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- [i] NTA 8021:2008, Functionele prestatieëtiemeting van vastgoed, 2008, Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- [j] NTA 8021 deel 2:2008, Functionele prestatieëtiemeting van vastgoed, Gebouwniveau, 2008, Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- [k] NTA 8026:2009, Vastgoedsturing

Bijlagen

- Bijlage A : Wet Primair Onderwijs (WPO)
- Bijlage B : Gegevens lumpsum MI-bekostiging 2010 gemeente Dinkelland
- Bijlage C : Onderzoek leerlingprognose
- Bijlage D : Beknopte objectdossiers scholen
- Bijlage E : Overzicht samengestelde kosten
- Bijlage F : Grafiek kapitaallast per school

Bijlage A:

Wet Primair Onderwijs (WPO)

Inleiding

Op het financiële proces van ontwikkeling en exploitatie van multifunctionele accommodaties is ook wetgeving van invloed. Er is wetgeving die eisen stelt aan de organisatie van Gemeenten, scholen en de samenwerking tussen deze beide partijen. Daarnaast is er wetgeving van fiscale aard, die eisen stelt aan de financiële organisatie van scholen en Gemeenten. Hier wordt eerst de wetgeving besproken die de organisatie van Gemeente en scholen regelt, daarna wordt de fiscale wetgeving die van invloed is op deze beide partijen besproken.

Wetgeving organisatie onderwijs en Gemeente

Het proces van realisatie en exploitatie van een multifunctionele accommodatie is onderhevig aan bepaalde wetgevingen met betrekking tot de organisatie van onderwijs en Gemeenten, welke hier kort besproken worden. Wetgevingen en Verordeningen die besproken worden zijn:

- Wet op Primair Onderwijs (WPO)
 - Besluit Bekostiging WPO
 - Verordening voorziening huisvesting onderwijs
- Gemeentewet
 - Besluit begroting verantwoording provincies en Gemeenten
 - Verordening financiën ex. Art. 212 Gemeentewet

In de WPO worden zaken die te maken hebben met het primaire onderwijs in Nederland geregeld, waaronder ook de huisvesting van dit onderwijs. Volgens de WPO is de Gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting van onderwijsinstellingen binnen de Gemeente en het plegen van het groot onderhoud aan deze huisvesting. In de Verordening voorziening huisvesting onderwijs legt de Gemeente vast hoe zij het onderwijs van huisvesting voorzien. In de Gemeentewet wordt de organisatie van de Nederlandse gemeenten geregeld, dus ook de manier waarop de Gemeenten financieel georganiseerd zijn. In de Verordening financiën ex. Art. 212 Gemeentewet legt de Gemeente vast hoe zij haar financiën organiseert. In principe heeft de Gemeente hier veel vrijheid in, alleen worden er door het besluit begroting verantwoording Provincies en Gemeenten een paar relevante regels opgelegd. Zo mag een Gemeente niet op grond afschrijven, moeten zij kosten meenemen in de financiën zodra zij weten dat de kosten er zijn en mogen zij niet afwijken van een eerder gebruikte afschrijvingsgrondslag.

Fiscale wetgeving

Begin 2007 is de wet 'Werken aan winst' ingevoerd. Deze wet heeft verschillende artikelen aangepast en toegevoegd in de wet op de inkomstenbelasting, de wet op vennootschapsbelasting en de wet op de dividendbelasting. Als vanuit het oogpunt van vastgoedbeheer naar deze wet wordt gekeken, heeft deze wet voornamelijk gevolgen voor de afschrijving van vastgoed. Volgens deze wet mogen gebouwen niet meer zomaar afgeschreven worden zoals een onderneming dat uitkomt. Volgens deze nieuwe wet mag een gebouw afgeschreven worden tot de bodemwaarde. Wat de bodemwaarde van een gebouw is, hangt af van het gebruik ervan. Als het gebouw in eigen gebruik is, is de bodemwaarde 50% van de WOZ-waarde. Als het gebouw voor 70% of meer niet in eigen gebruik is, is de bodemwaarde 100% van de WOZ-waarde (Wet werken aan winst, 2007).

Deze nieuwe wetgeving heeft een grote invloed op de financiën van ondernemingen, maar geldt in principe niet voor Gemeenten. Van de drie genoemde wetgevingen die gewijzigd werden door de wet 'Werken aan winst', is in principe geen enkele van toepassing op Gemeenten. Een Gemeente is voor de wet een publiekrechtelijk rechtspersoon, een dergelijke rechtspersoon kan van de drie genoemde wetten alleen onder de wet op de vennootschapsbelasting vallen als zij een onderneming drijft. Dat betekent dus dat wanneer de Gemeente geen commerciële activiteiten ontplooit, zij bij het afschrijven van gebouwen geen rekening hoeft te houden met de fiscale regelgeving (wetten op de vennootschapsbelasting (1969), inkomstenbelasting (2000) en dividendbelasting (1965)).

Dan is er nog de Belasting op de Toegevoegde Waarde (BTW). Een Gemeente betaalt en vordert naar rato BTW over commerciële activiteiten. Over inkomsten die de Gemeente genereert uit commerciële activiteiten, dient zij dus BTW af te dragen, over de uitgaven die uit commerciële activiteiten ontstaan kan BTW gevorderd worden (wet op de omzetbelasting, 1968).

De fiscale regelgeving wat betreft gemeentelijk vastgoed is dus niet ingewikkeld, zeker niet zolang er geen commerciële activiteiten door de Gemeente ontplooid worden. Maar wat nu als er sprake is van een multifunctionele accommodatie waarin een commerciële gebruiker gevestigd is die een commerciële huurprijs betaalt? In dit geval moet er BTW afgedragen en gevorderd worden voor het deel van de commerciële gebruiker. Zolang de Gemeente geen winst maakt op de totale exploitatie van de accommodatie, heeft het verhuren van ruimte aan deze commerciële gebruiker geen gevolgen voor de afschrijving van het vastgoed (wetten op de vennootschapsbelasting (1969), inkomstenbelasting (2000), omzetbelasting (1968) en dividendbelasting (1965)).

Kijkend naar de wetgeving is er dus wel een aantal randvoorwaarden gesteld wat betreft de financiële aspecten bij een Gemeente, maar er kan gesteld worden dat de Gemeente over het algemeen een behoorlijke vrijheid kent als het om het beheren van haar financiën gaat.

Bijlage B:

Gegevens lumpsum MI-bekostiging 2010 gemeente Dinkelland

Tabel 5.12: Gegevens Lumpsum MI-vergoeding 2010 Gemeente Dinkelland

Kern	School	Gebouw	Onderhoud	Schoonmaak	Subtotaal	Energie&Water	Heffingen	Middelen	Adm/Beh/Best	Totaal MI
			ruin							
Deurningen	Willibrordus	€ 19.070	€ 601	€ 23.660	€ 43.330	€ 10.538	€ 2.797	€ 63.128	€ 15.295	€ 135.088
Saasveld	Bernardus	€ 16.188	€ 510	€ 19.823	€ 36.522	€ 8.854	€ 2.400	€ 40.187	€ 13.530	€ 101.493
Weerselo	Aloysius	€ 25.381	€ 799	€ 32.064	€ 58.243	€ 14.227	€ 3.666	€ 87.443	€ 19.496	€ 183.076
Rossum	De Kerkewei	€ 23.391	€ 736	€ 29.415	€ 53.542	€ 13.065	€ 3.392	€ 81.122	€ 18.404	€ 169.524
Agelo	'n Baoken	€ 8.094	€ 257	€ 9.044	€ 17.394	€ 4.122	€ 1.285	€ 18.632	€ 7.608	€ 49.041
Ootmarsum	De Meander	€ 39.787	€ 1.250	€ 51.247	€ 92.284	€ 22.648	€ 5.650	€ 148.474	€ 30.040	€ 299.098
Ootmarsum	'n Profiet	€ 8.094	€ 257	€ 9.044	€ 17.394	€ 4.122	€ 1.285	€ 19.361	€ 7.733	€ 49.895
Tilligte	'n Esch	€ 10.220	€ 323	€ 11.876	€ 22.419	€ 5.365	€ 1.578	€ 28.358	€ 9.287	€ 67.007
Lattrop	't Kämpke	€ 14.748	€ 465	€ 17.905	€ 33.118	€ 8.012	€ 2.201	€ 47.081	€ 12.522	€ 102.934
Noord Deurningen	Willibrord	€ 13.307	€ 420	€ 15.986	€ 29.714	€ 7.170	€ 2.003	€ 41.002	€ 11.472	€ 91.360
Denekamp	Alexander	€ 14.748	€ 465	€ 17.905	€ 33.118	€ 8.012	€ 2.201	€ 47.810	€ 12.648	€ 103.789
Denekamp	Julianaschool	€ 8.094	€ 257	€ 9.044	€ 17.394	€ 4.122	€ 1.285	€ 15.714	€ 7.103	€ 45.618
Denekamp	Kingschool	€ 11.702	€ 370	€ 13.849	€ 25.921	€ 6.232	€ 1.782	€ 37.841	€ 10.926	€ 82.700
Denekamp	De Veldkamp	€ 21.951	€ 691	€ 27.496	€ 50.138	€ 12.222	€ 3.193	€ 74.800	€ 17.311	€ 157.665
Denekamp	De Zevenster	€ 26.821	€ 844	€ 33.982	€ 61.647	€ 15.070	€ 3.864	€ 93.522	€ 20.546	€ 194.650
Totaal		€ 261.596	€ 8.245	€ 322.338	€ 592.178	€ 143.783	€ 38.580	€ 844.475	€ 213.922	€ 1.832.938
Gemiddelde		€ 17.440	€ 550	€ 21.489	€ 39.479	€ 9.586	€ 2.572	€ 56.298	€ 14.261	€ 122.196

Aannames:

Verdeling over onderbouw/bovenbouw is 45,6%/54,4% (CBS: landelijk gemiddelde)

23% van de leerlingen valt onder categorie A (CBS: landelijk gemiddelde verdeling A/B t.o.v. gegevens opleidingsniveau gemeente)

6% van de leerlingen valt onder categorie B (CBS: landelijk gemiddelde verdeling A/B t.o.v. gegevens opleidingsniveau gemeente)

Alle scholen worden als afzonderlijke locaties gezien (dus geen dislocaties)

Bijlage C:

Onderzoek bevolkings-/leerlingprognose gemeente Dinkelland

Onderzoek bevolkings-/leerlingprognose gemeente Dinkelland

Dit document is onderdeel van een onderzoek naar de huisvesting van basisonderwijs in de gemeente Dinkelland. Een belangrijke basis voor het integraal huisvestingsplan dat uiteindelijk uit dit onderzoek zal ontstaan is een betrouwbare prognose van het aantal basisschoolleerlingen in de gemeente Dinkelland. In dit document wordt de ontwikkeling van deze prognose stapsgewijs besproken.

Bevolkingsontwikkeling gemeente Dinkelland

In bijlagen 1 en 3 is de bevolkingsprognose van de gemeente Dinkelland te zien, die is opgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze prognose laat een krimp van 12,5% zien over de periode 2010-2040.

In september 2009 is door de Gemeenteraad van de gemeente Dinkelland de 'Woonvisie 2009-2020' vastgesteld. Hierin worden verschillende onderzoeken besproken die iets zeggen over de bevolkingsontwikkeling in de Gemeente. Volgens de PRIMOS-trend en de prognoses van de Provincie zal de bevolking van de gemeente Dinkelland in ieder geval tot 2020 een daling vertonen. Naast deze beide bronnen wordt het Twents WoningmarktOnderzoek (TWO) 2007 besproken, dat spreekt van een positieve bevolkingsgroei over dezelfde periode. Na een onderzoek uitgevoerd door adviesbureau Companen wordt geconcludeerd in de woonvisie uit te gaan van een positieve bevolkingsontwikkeling.

De vraag die nu ontstaat en erg belangrijk is voor het vervolg van dit onderzoek, is of het aantal inwoners van de gemeente Dinkelland nu gaat groeien of krimpen. Moeten we hierin de prognose van het CBS en de PRIMOS-trend volgen, of mogen we uitgaan van de voorspellingen van Companen en TWO 2007 zoals de Woonvisie dit doet?

Gemeente Dinkelland: krimp- of groeigemeente?

De Rijksoverheid heeft in het rapport 'Krimpen met kwaliteit' de gemeente Dinkelland aangewezen als krimpgebied. Volgens de PRIMOS-prognose zal het aantal inwoners tussen 2008 en 2025 met 5-10% dalen (bijlage 6) en tussen 2008 en 2040 met meer dan 15% (bijlage 7). Deze prognose kan worden onderbouwd met de prognoses van het CBS, die een daling van 8,4% aangeeft tussen 2008 en 2040 en een daling van 14,4% tussen 2008 en 2040. In het rapport van de Rijksoverheid worden ook prognoses volgens PEARL besproken (bijlagen 8 en 9). Ook deze prognoses komen overeen met die van het CBS en PRIMOS.

Onderstaande tabel is afkomstig van de gemeente Dinkelland en geeft het woningbouwprogramma van 2010-2020 weer van de gemeente Dinkelland.

Tabel 1: Woningbouwprogramma gemeente Dinkelland 2010-2020

Kern	In/uitbreiding tot 2015	In/uitbreiding tot 2020
Denekamp	100	200
Deurningen	20	40
Lattrop-Breklenkamp	10	20
Noord-Deurningen	15	25
Ootmarsum	75	150
Rossum	25	50
Saasveld	10	20
Weerselo (incl. Stift)	100	202
Tilligte	10	15
Totaal	365	722

In 2010 is het aantal huishoudens in de gemeente Dinkelland volgens het CBS 9600. In 2020 zullen dit er volgens het CBS 10.000 zijn (bijlagen 2 en 3). Dat betekent een toename van 400 huishoudens. Dit komt niet helemaal overeen met het woningbouwprogramma, maar gaat wel in dezelfde richting. Daarnaast is het document van de gemeente Dinkelland een gepland programma, dat door economische en demografische ontwikkelingen af kan wijken van het werkelijke programma. PRIMOS en PEARL geven beiden een lichte groei (lager dan het landelijke gemiddelde) aan van het aantal huishoudens aan tot 2025 (bijlagen 10 en 12). PRIMOS geeft tot 2040 ook een lichte groei van het aantal huishoudens aan, PEARL voorspelt in deze periode een beperkte krimp kleiner dan 5% (bijlagen 11 en 13).

Het Twents WoningmarktOnderzoek (TWO) 2007 spreekt van een positieve bevolkingsgroei in de gemeente Dinkelland. Het TWO 2010 spreekt dit echter alweer tegen, hier wordt de gemeente Dinkelland gekenmerkt als een Gemeente waarin het aantal inwoners tussen 2010 en 2030 af zal nemen met meer dan 5%.

Het CBS, het TWO 2010 en de PEARL- en PRIMOS-prognoses liggen dus op één lijn: het aantal inwoners in de gemeente Dinkelland zal tussen 2010 en 2040 dalen en dus zal de Gemeente krimpen. Het aantal huishoudens neemt in die periode wel iets toe, maar door vergrijzing, ontgroening en daardoor gezinsverdunding zal dit niet zorgen voor een groei van het aantal inwoners.

In het vervolg van dit onderzoek worden de bevolkings- en huishoudensprognoses van het CBS aangehouden. Deze prognoses zijn kwantitatief, gedetailleerd en liggen op één lijn met andere bronnen die prognoses doen over de bevolkingsontwikkeling van de gemeente Dinkelland.

Prognose bevolkingsontwikkeling per kern

Nu er een betrouwbare prognose bekend is met betrekking tot de bevolkingsontwikkeling in de gemeente Dinkelland, is het de bedoeling dat er een prognose per kern wordt gegeven. Deze prognoses zijn niet beschikbaar in de eerder gebruikte bronnen, dus zullen ze in dit onderzoek geproduceerd moeten worden. Dit wordt gedaan door de situatie in 2010 als uitgangspunt te nemen, via het CBS is per kern het huidige inwoneraantal beschikbaar en vervolgens de ontwikkeling van de bevolking op gemeenteniveau per kern te corrigeren met het woningbouwprogramma. Kernen met een groot woningbouwprogramma, krijgen in mindere mate met krimp of zelfs met groei te maken. Kernen met een beperkt woningbouwprogramma krijgen in meerdere mate met krimp te maken.

Prognose aantal leerlingen per kern

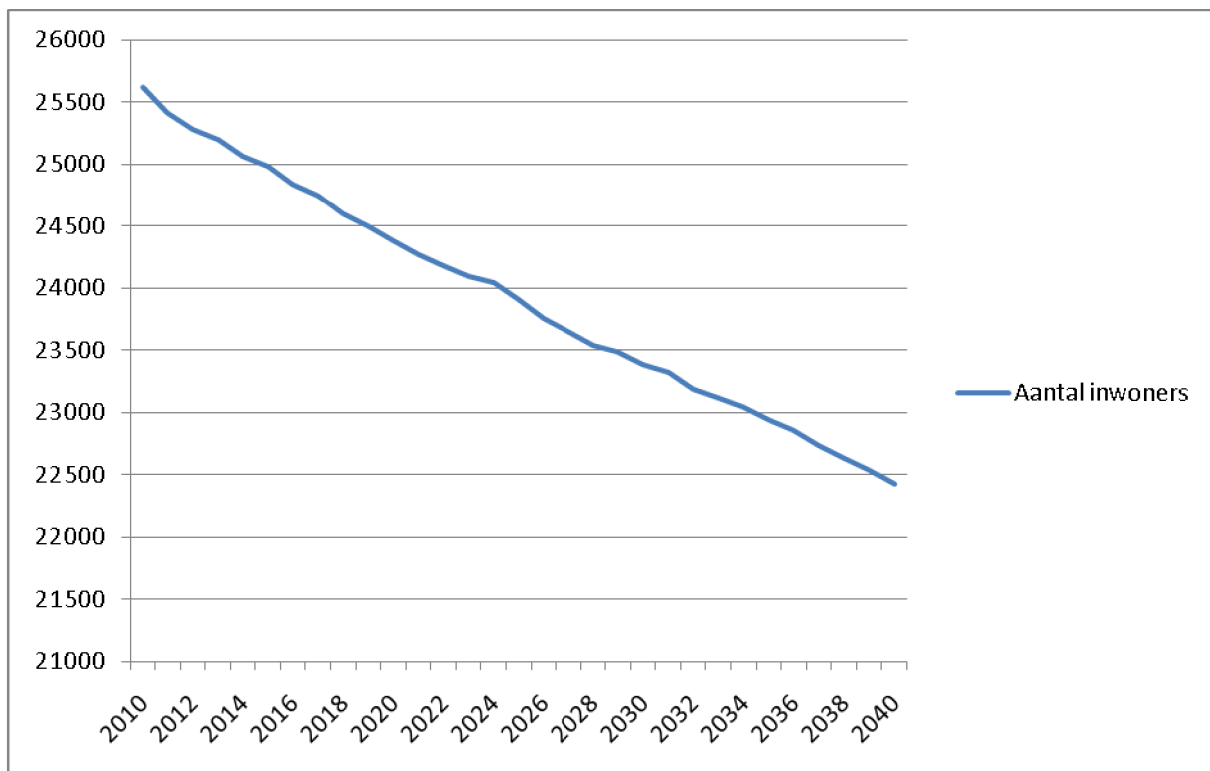
Nu bekend hoe de bevolkingsontwikkeling per kern zal verlopen, kan aan de hand van de prognose bevolkingsopbouw 2010-2040, beschikbaar bij het CBS, bepaald worden hoeveel leerlingen (kinderen van 4 tot 12 jaar oud) er per kern zijn. Uitgangspunt hierbij is de huidige bevolkingsopbouw per kern, beschikbaar bij het CBS. Hierbij wordt de ontwikkeling in bevolkingsopbouw op gemeenteniveau gelijk gesteld aan kernniveau. Bij het bepalen van het aantal leerlingen per kern is een correctie uitgevoerd voor leerlingen die niet in Dinkelland wonen maar daar niet naar school gaan.

In bijlagen 14 t/m 23 is de ontwikkelde bevolking- en leerlingprognose per kern en in totaal te vinden, in bijlage 24 wordt de methode die gebruikt is om deze prognoses te ontwikkelen kort besproken.

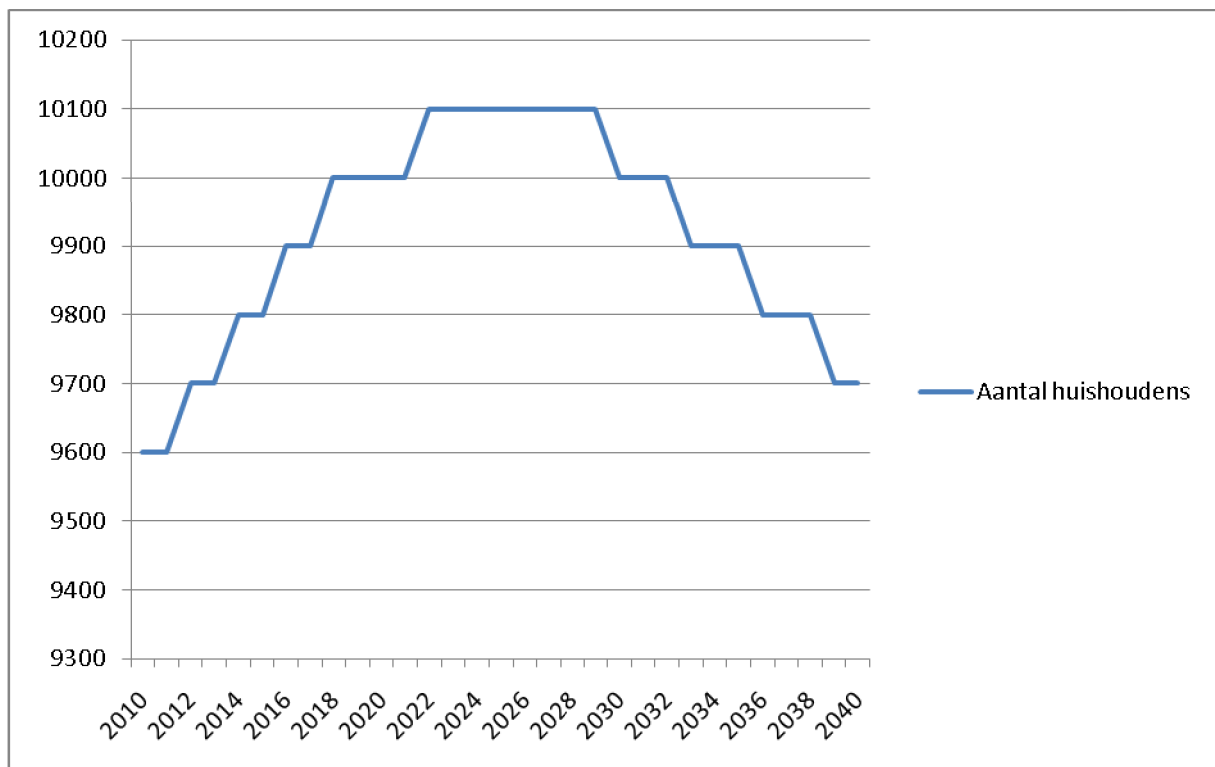
Lijst met Bijlagen

- Bijlage 1: Bevolkingsprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS.*
- Bijlage 2: Huishoudensprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS.*
- Bijlage 3: Bevolkings- en Huishoudensprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS.*
- Bijlage 4: Ontwikkeling bevolkingsopbouw 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS.*
- Bijlage 5: Ligging gemeente Dinkelland in Nederland en Overijssel.*
- Bijlage 6: PRIMOS Bevolkingsontwikkeling 2008-2025.*
- Bijlage 7: PRIMOS Bevolkingsontwikkeling 2008-2040.*
- Bijlage 8: PEARL Bevolkingsontwikkeling 2008-2025.*
- Bijlage 9: PEARL Bevolkingsontwikkeling 2008-2040.*
- Bijlage 10: PRIMOS Huishoudensontwikkeling 2008-2025.*
- Bijlage 11: PRIMOS Huishoudensontwikkeling 2008-2040.*
- Bijlage 12: PEARL Huishoudensontwikkeling 2008-2025.*
- Bijlage 13: PEARL Huishoudensontwikkeling 2008-2040.*
- Bijlage 14: Inwoner- en leerlingprognose Denekamp.*
- Bijlage 15: Inwoner- en leerlingprognose Lattrop-Breklenkamp.*
- Bijlage 16: Inwoner- en leerlingprognose Tilligte.*
- Bijlage 17: Inwoner- en leerlingprognose Ootmarsum.*
- Bijlage 18: Inwoner- en leerlingprognose Noord-Deurningen.*
- Bijlage 19: Inwoner- en leerlingprognose Weerselo.*
- Bijlage 20: Inwoner- en leerlingprognose Rossum.*
- Bijlage 21: Inwoner- en leerlingprognose Saasveld.*
- Bijlage 22: Inwoner- en leerlingprognose Deurningen.*
- Bijlage 23: Inwoner- en leerlingprognose gemeente Dinkelland.*
- Bijlage 24: Prognosemethode.*

Bijlage 1: Bevolkingsprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS

Bijlage 2: Huishoudensprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS

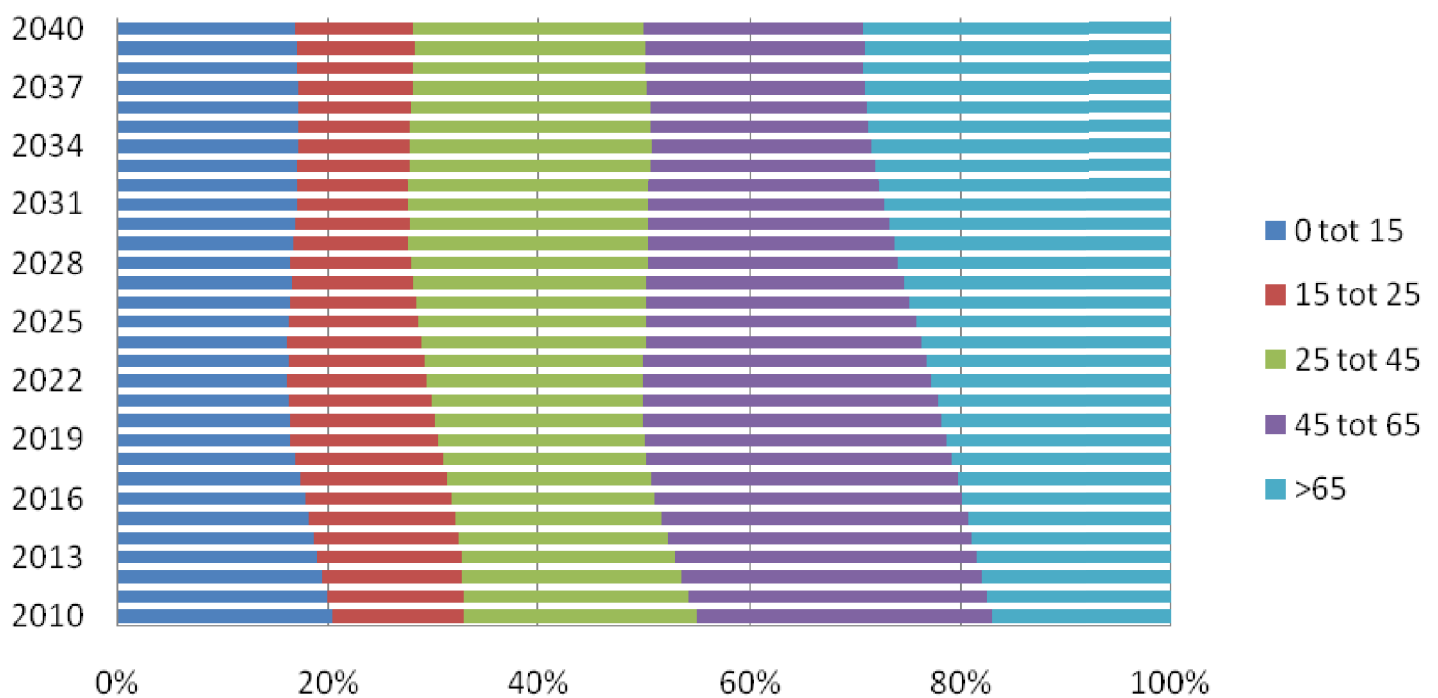

Bijlage 3: Bevolkings- en Huishoudensprognose 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS

Jaar	Aantal inwoners	Aantal huishoudens
2010	25617	9600
2011	25410	9600
2012	25280	9700
2013	25200	9700
2014	25064	9800
2015	24977	9800
2016	24839	9900
2017	24740	9900
2018	24603	10000
2019	24494	10000
2020	24380	10000
2021	24269	10000
2022	24180	10100
2023	24094	10100
2024	24040	10100
2025	23909	10100
2026	23758	10100
2027	23655	10100
2028	23537	10100
2029	23484	10100
2030	23384	10000
2031	23317	10000
2032	23192	10000
2033	23118	9900
2034	23040	9900
2035	22943	9900
2036	22858	9800
2037	22738	9800
2038	22635	9800
2039	22544	9700
2040	22422	9700

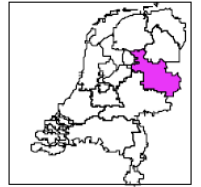
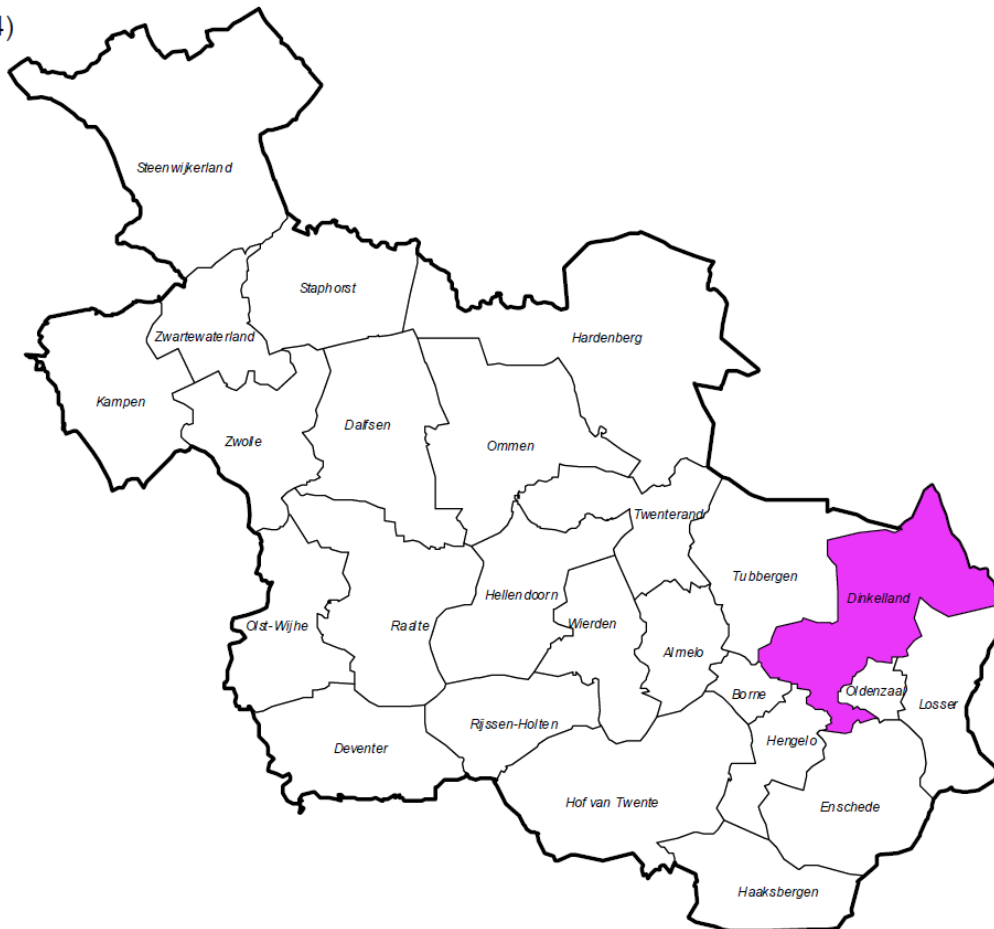
Bijlage 4: Ontwikkeling bevolkingsopbouw 2010-2040 gemeente Dinkelland volgens CBS

Ontwikkeling bevolkingsopbouw Gemeente Dinkelland 2010-2040

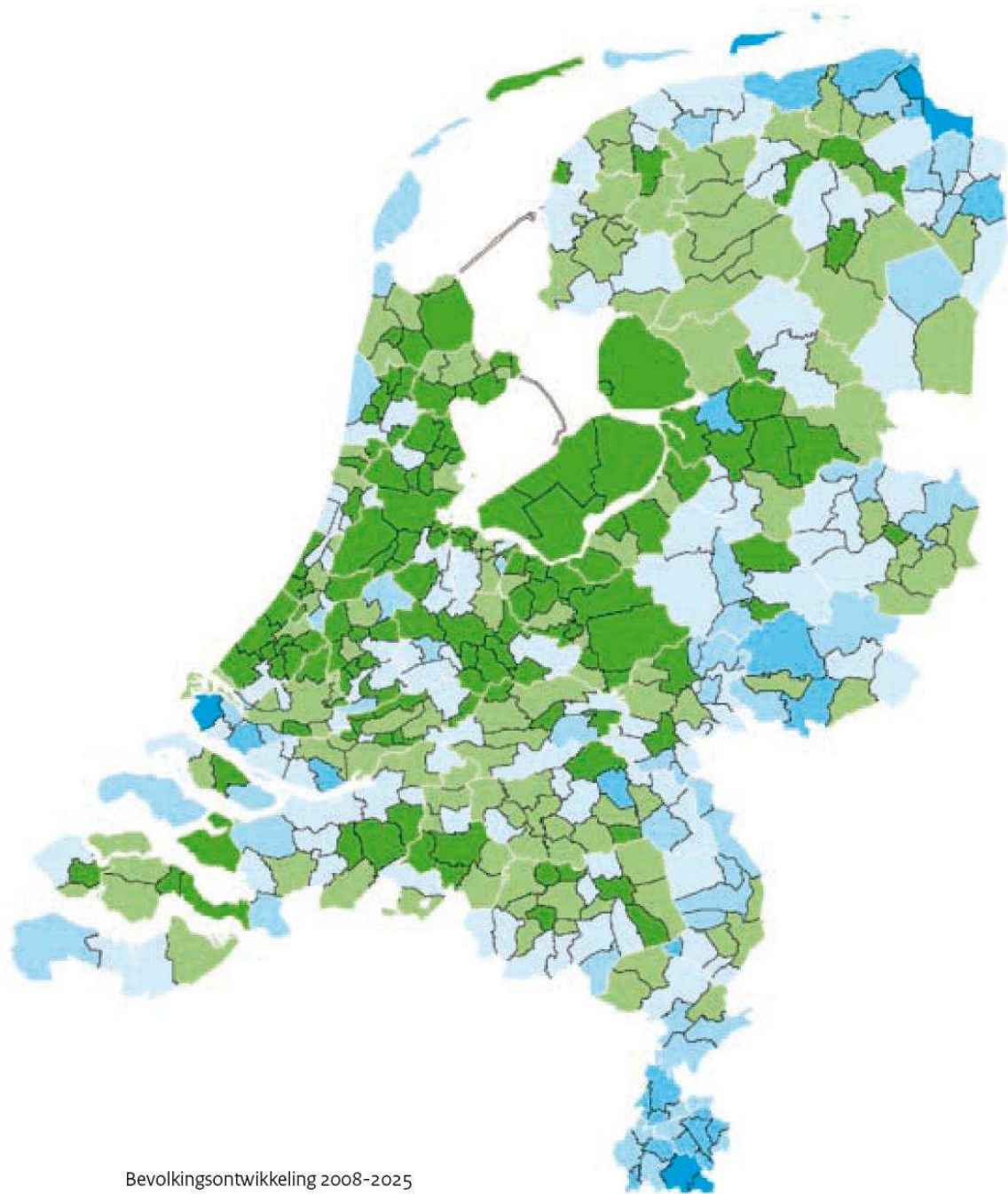

Bijlage 5: Ligging gemeente Dinkelland in Nederland en Overijssel

Dinkelland (1774)
1 januari 2006

Bijlage 6: PRIMOS Bevolkingsontwikkeling 2008-2025

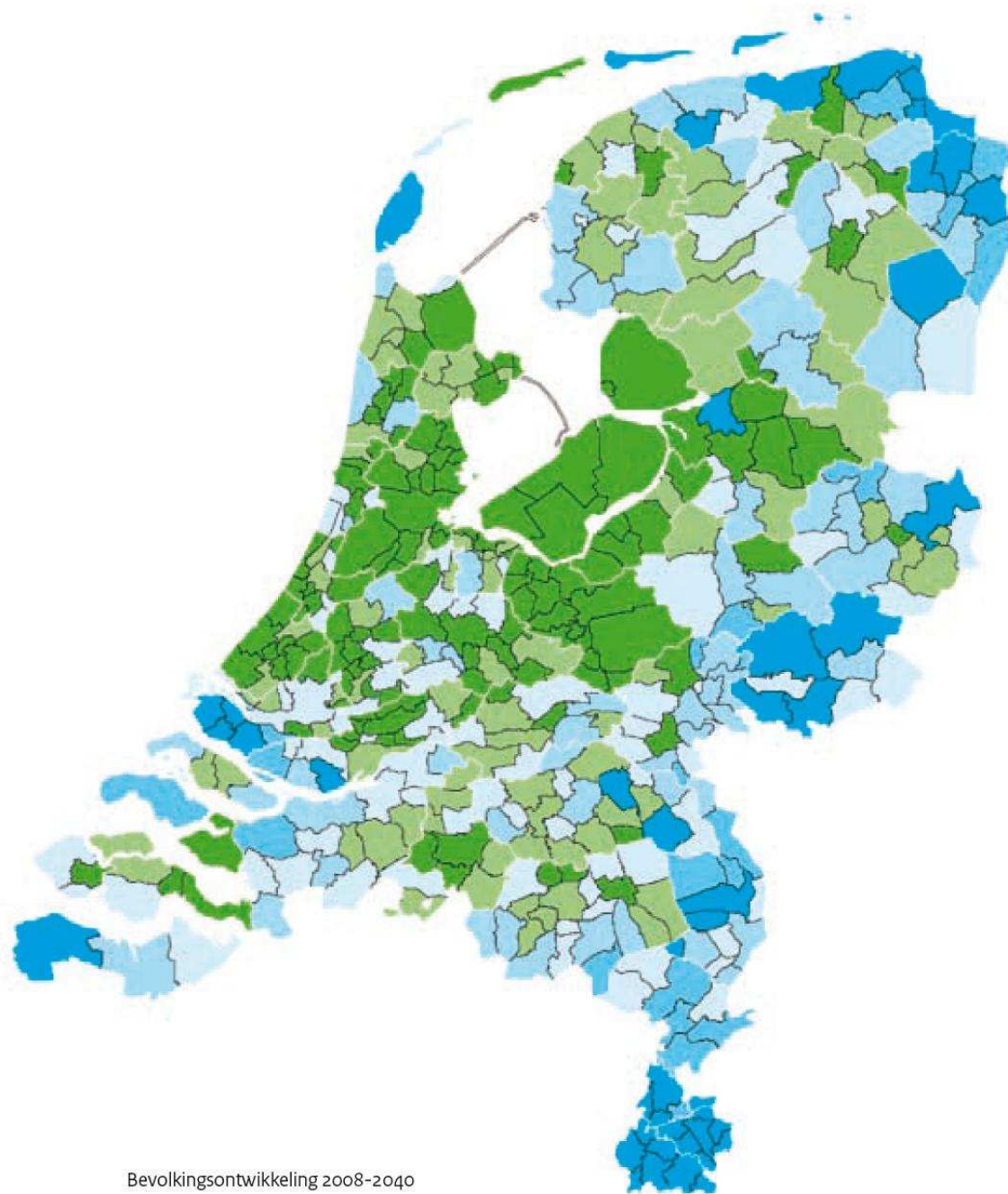

Bevolkingsontwikkeling 2008-2025

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 7: PRIMOS Bevolkingsontwikkeling 2008-2040

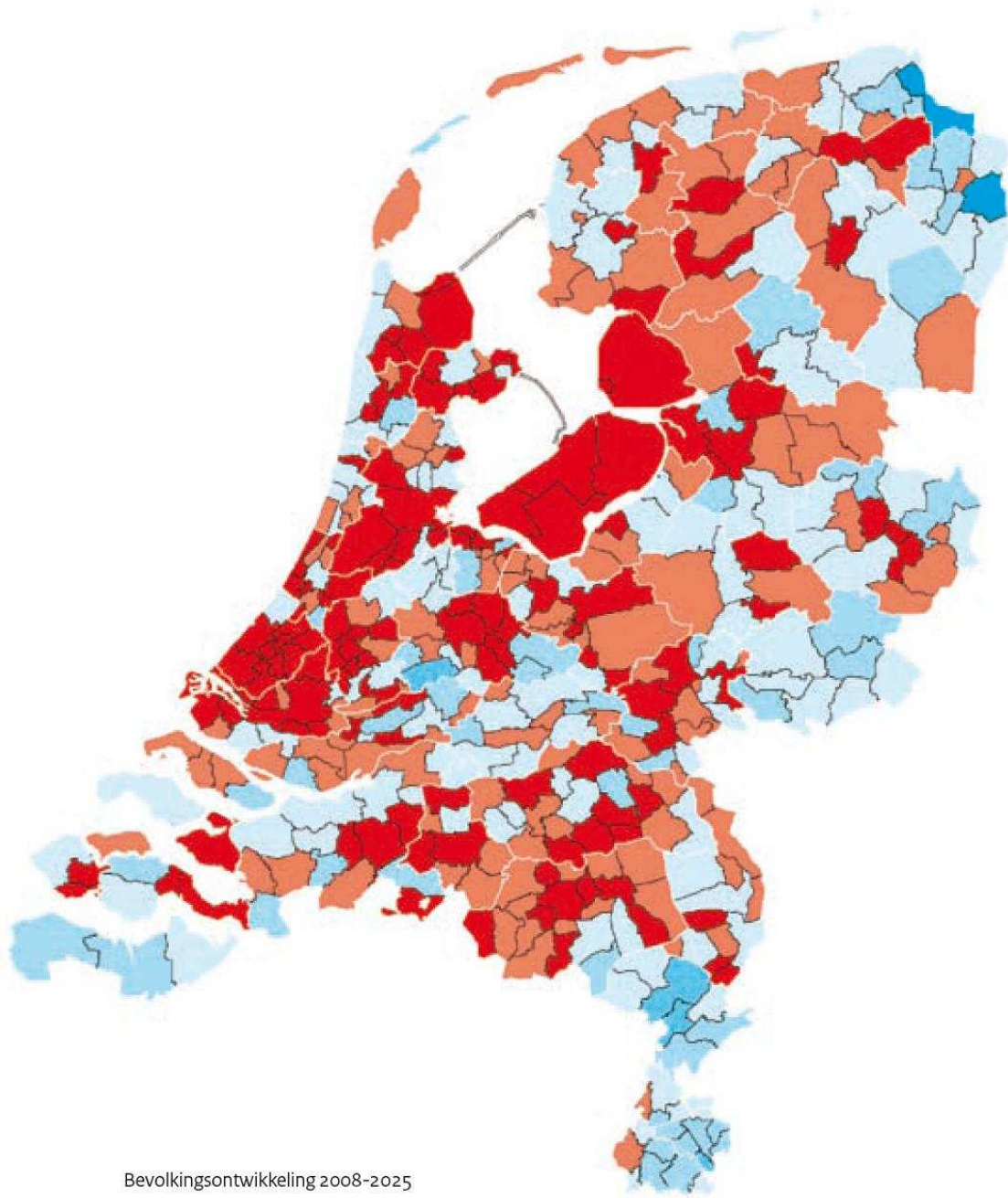

Bevolkingsontwikkeling 2008-2040

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 8: PEARL Bevolkingsontwikkeling 2008-2025

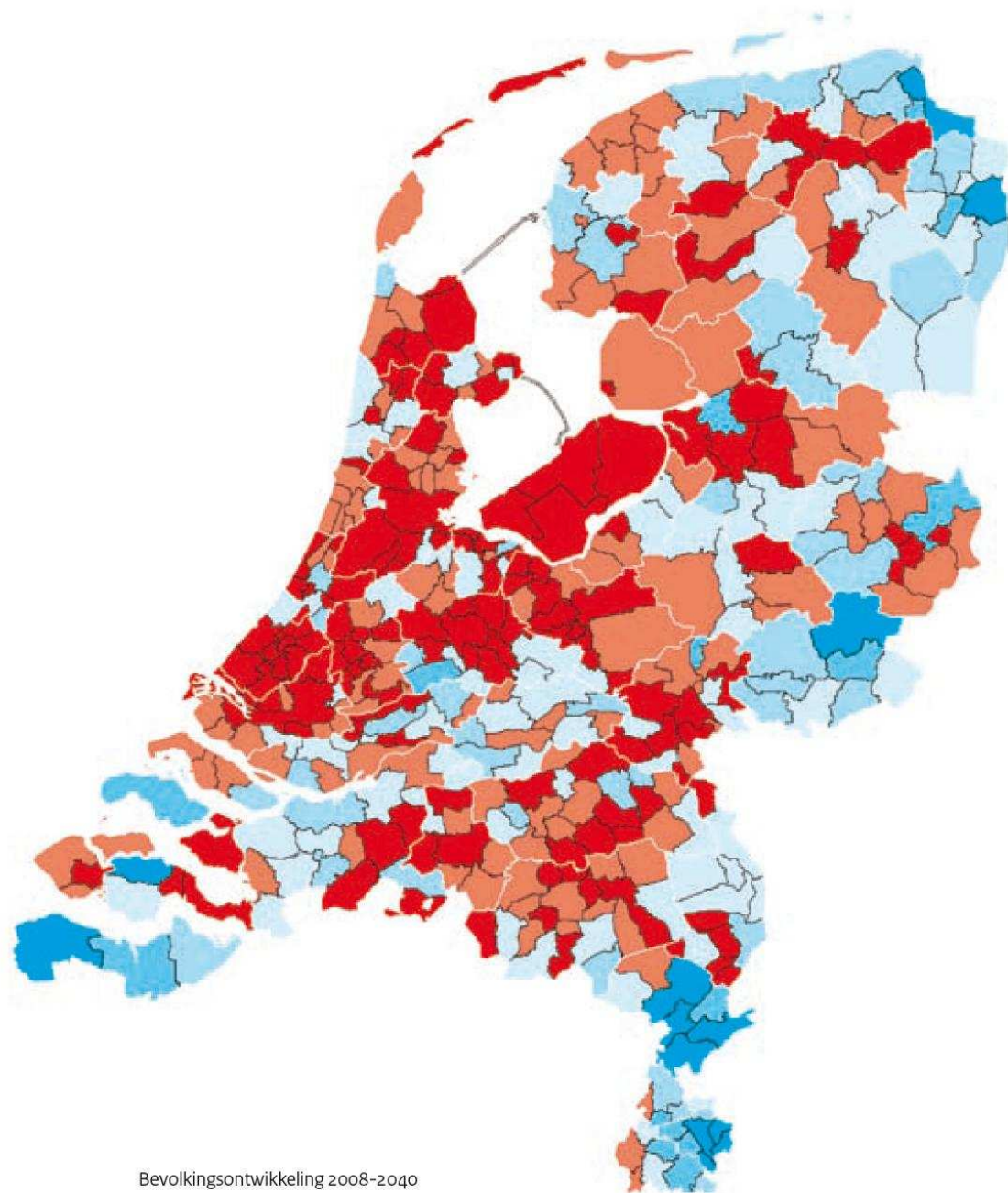

Bevolkingsontwikkeling 2008-2025

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 9: PEARL Bevolkingsontwikkeling 2008-2040

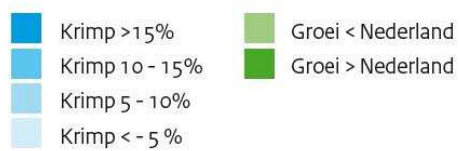

Bevolkingsontwikkeling 2008-2040

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 10: PRIMOS Huishoudensontwikkeling 2008-2025

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 11: PRIMOS Huishoudensontwikkeling 2008-2040

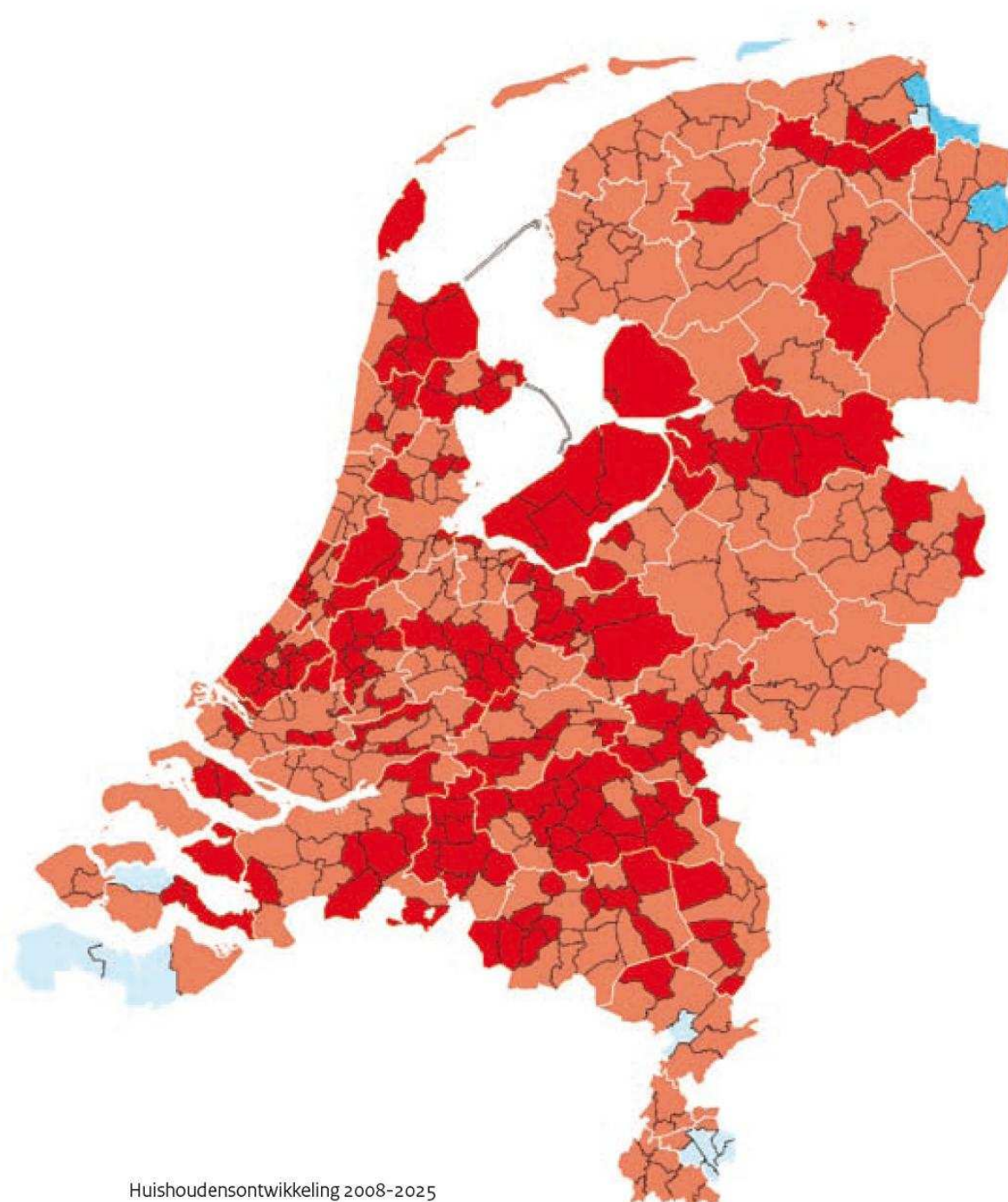

Huishoudensontwikkeling 2008-2040

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 12: PEARL Huishoudensontwikkeling 2008-2025

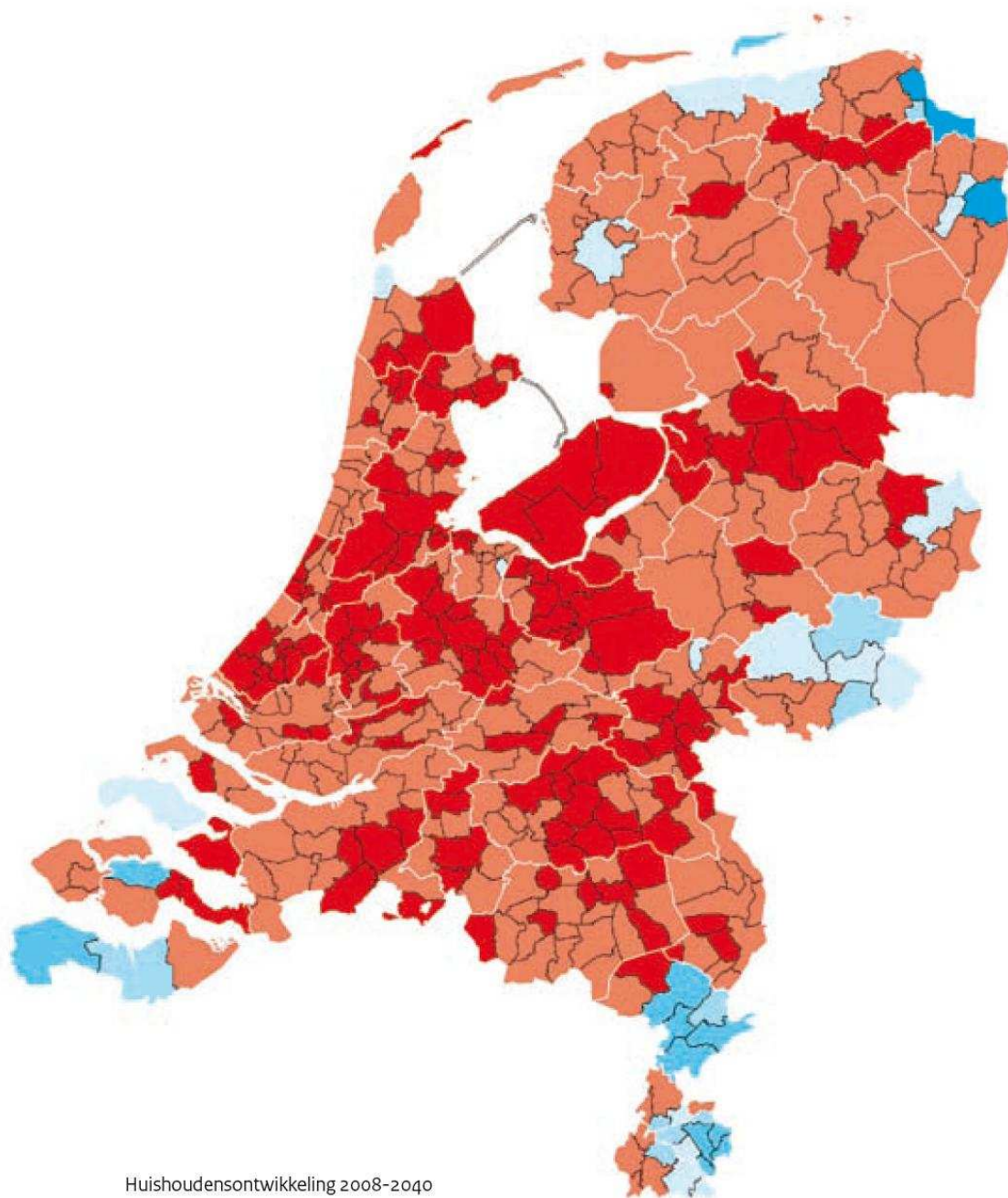

Huishoudensontwikkeling 2008-2025

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen.
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 13: PEARL Huishoudensontwikkeling 2008-2040

Huishoudensontwikkeling 2008-2040

Zwarte kaders zijn gemeentegrenzen

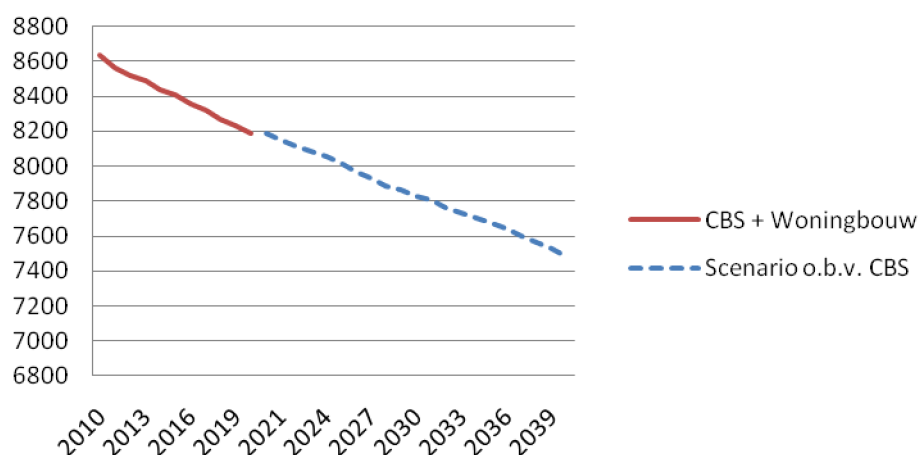
Witte kaders zijn grenzen WGR-regio's.

Bijlage 14: Inwoner- en leerlingprognose Denekamp

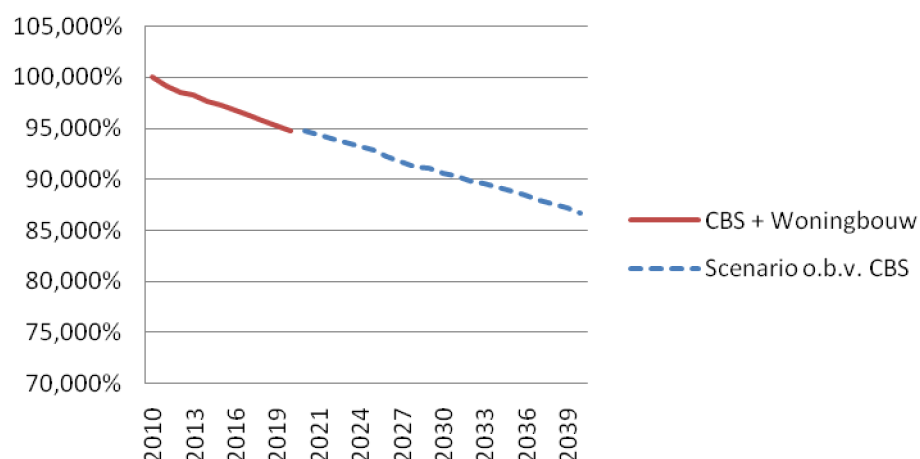
Kern: Denekamp

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	8638	921
2011	8563	892
2012	8515	885
2013	8486	818
2014	8437	808
2015	8405	724
2016	8355	696
2017	8319	658
2018	8270	651
2019	8231	604
2020	8189	611
2021	8149	589
2022	8117	596
2023	8086	617
2024	8056	639
2025	8019	655
2026	7965	649
2027	7928	693
2028	7885	646
2029	7866	683
2030	7830	635
2031	7806	668
2032	7761	621
2033	7734	645
2034	7706	618
2035	7671	626
2036	7641	619
2037	7597	620
2038	7560	638
2039	7528	648
2040	7484	678

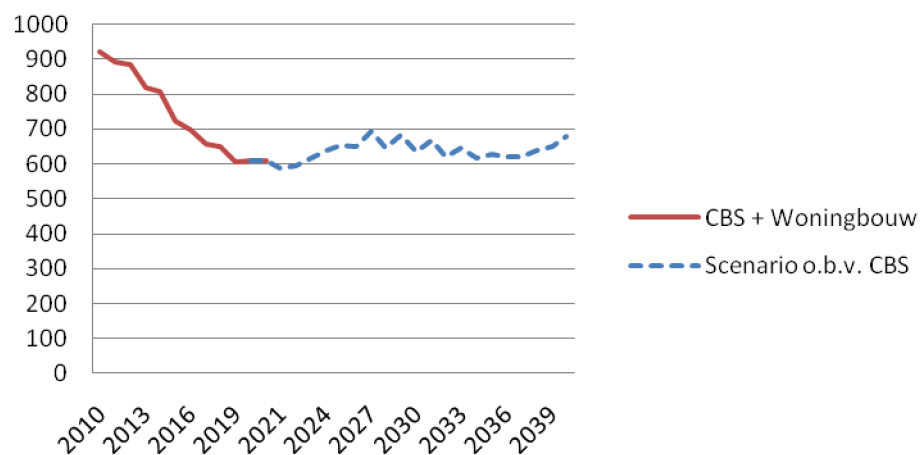
Aantal inwoners Denekamp

Index inwoners Denekamp

Aantal leerlingen Denekamp

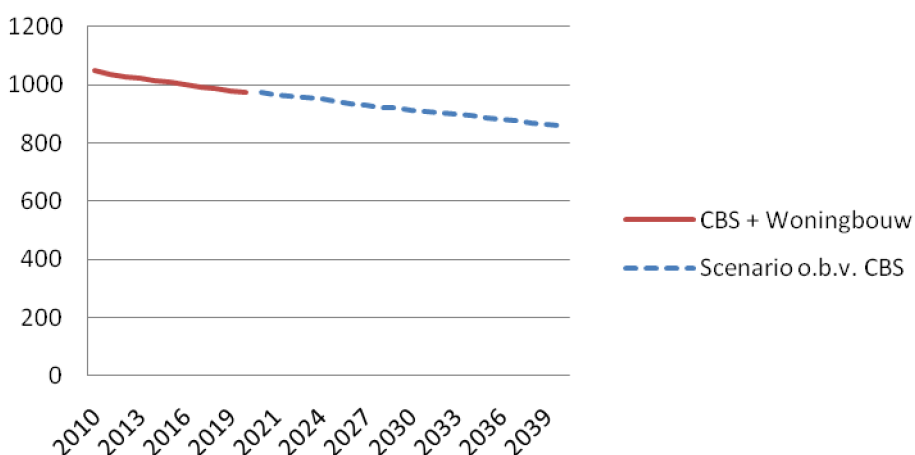

Bijlage 15: Inwoner- en leerlingprognose Lattrop-Breklenkamp

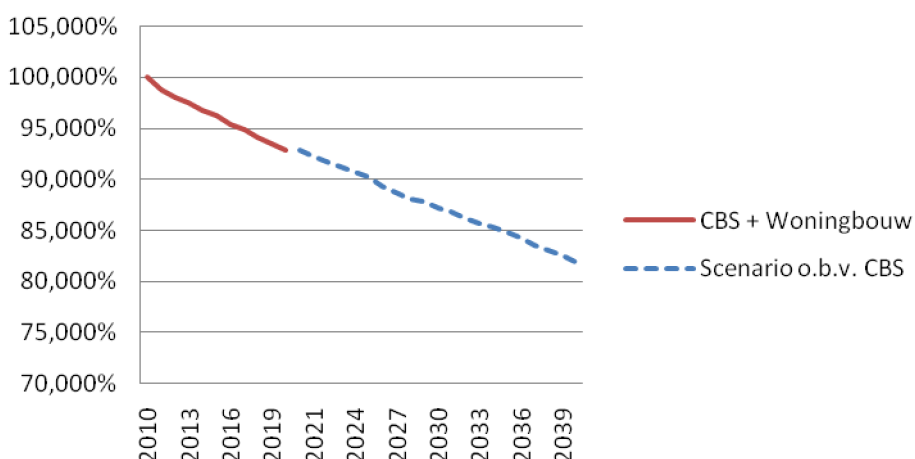
Kern: Lattrop-Breklenkamp

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	1047	139
2011	1034	128
2012	1026	110
2013	1021	100
2014	1013	90
2015	1008	101
2016	999	97
2017	993	108
2018	985	113
2019	979	121
2020	972	129
2021	965	132
2022	960	140
2023	955	112
2024	950	110
2025	944	96
2026	935	89
2027	929	79
2028	922	72
2029	919	70
2030	913	87
2031	909	92
2032	902	102
2033	897	112
2034	893	123
2035	887	132
2036	882	137
2037	875	144
2038	869	116
2039	864	111
2040	857	100

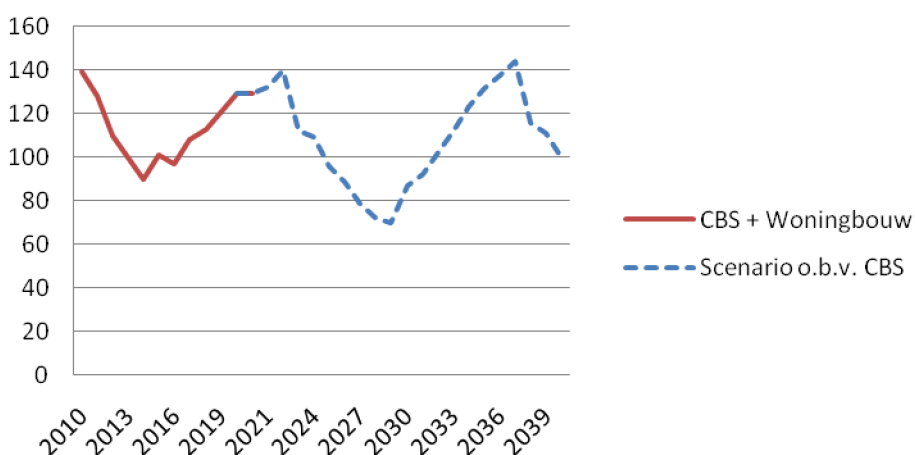
Aant. inwoners Lattrop-Breklenkamp

Index inwoners Lattrop-Breklenkamp

Aant. leerlingen Lattrop-Breklenkamp

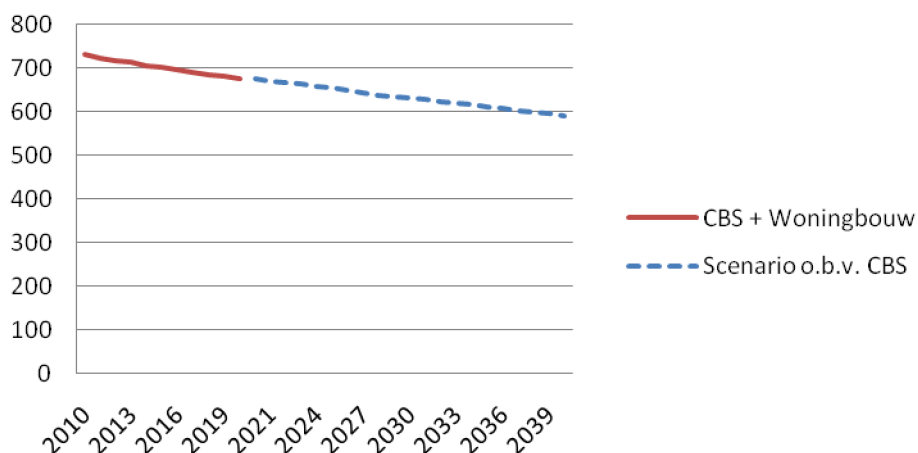

Bijlage 16: Inwoner- en leerlingprognose Tilligte

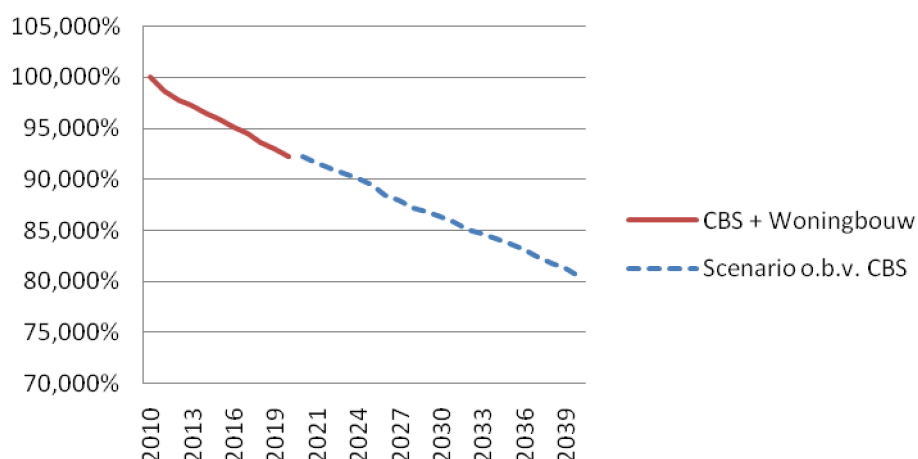
Kern: Tilligte

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	732	89
2011	722	84
2012	716	86
2013	712	81
2014	706	81
2015	702	67
2016	696	61
2017	691	62
2018	685	58
2019	681	61
2020	676	54
2021	671	55
2022	667	53
2023	663	55
2024	659	61
2025	655	64
2026	648	61
2027	643	68
2028	638	65
2029	636	69
2030	631	59
2031	628	58
2032	623	58
2033	620	58
2034	616	62
2035	612	55
2036	608	58
2037	603	56
2038	599	57
2039	595	62
2040	590	66

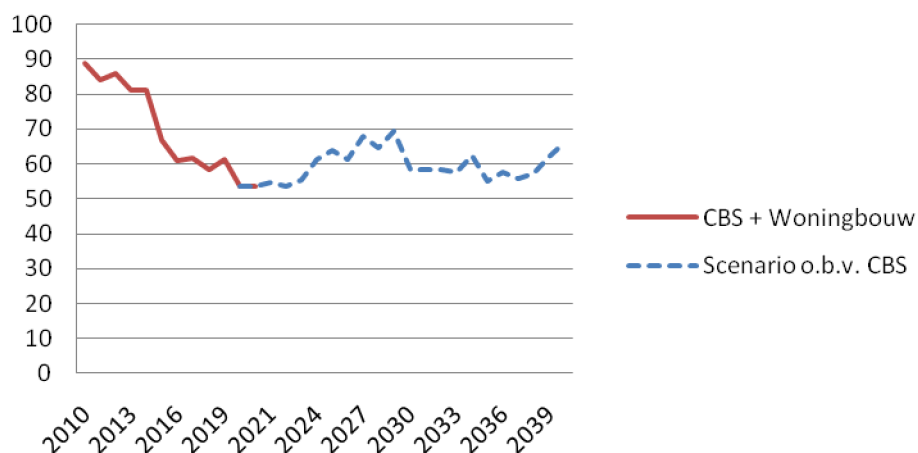
Aantal inwoners Tilligte

Index inwoners Tilligte

Aantal leerlingen Tilligte

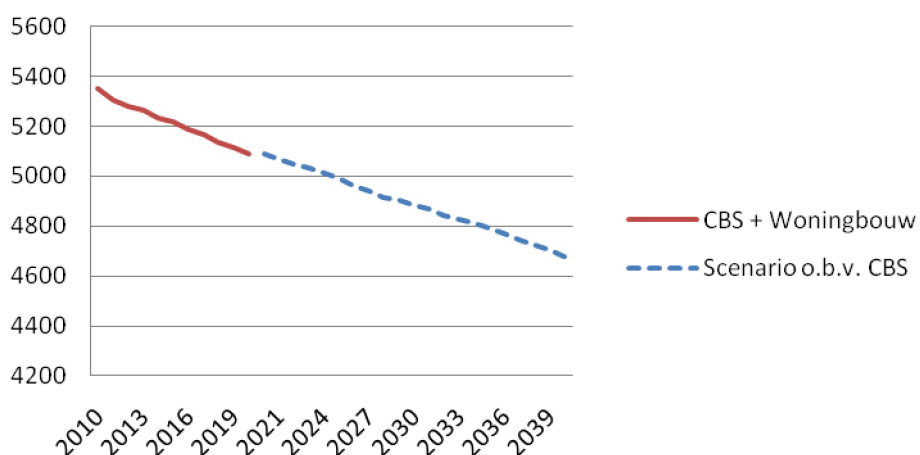

Bijlage 17: Inwoner- en leerlingprognose Ootmarsum

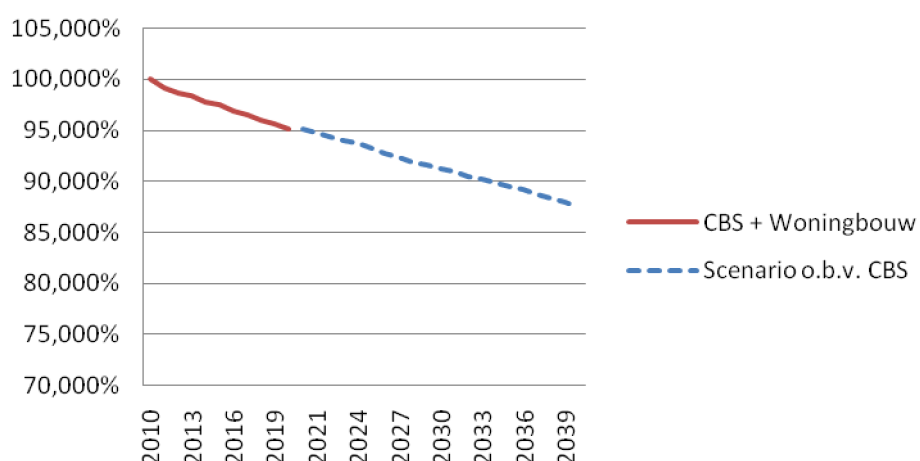
Kern: Ootmarsum

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	5350	642
2011	5306	609
2012	5279	576
2013	5262	544
2014	5234	484
2015	5215	478
2016	5186	471
2017	5166	440
2018	5137	426
2019	5114	438
2020	5090	434
2021	5067	459
2022	5048	491
2023	5030	429
2024	5013	448
2025	4992	459
2026	4960	442
2027	4938	444
2028	4914	425
2029	4903	398
2030	4882	417
2031	4868	452
2032	4841	416
2033	4826	422
2034	4810	447
2035	4789	444
2036	4771	480
2037	4746	508
2038	4725	443
2039	4706	454
2040	4680	475

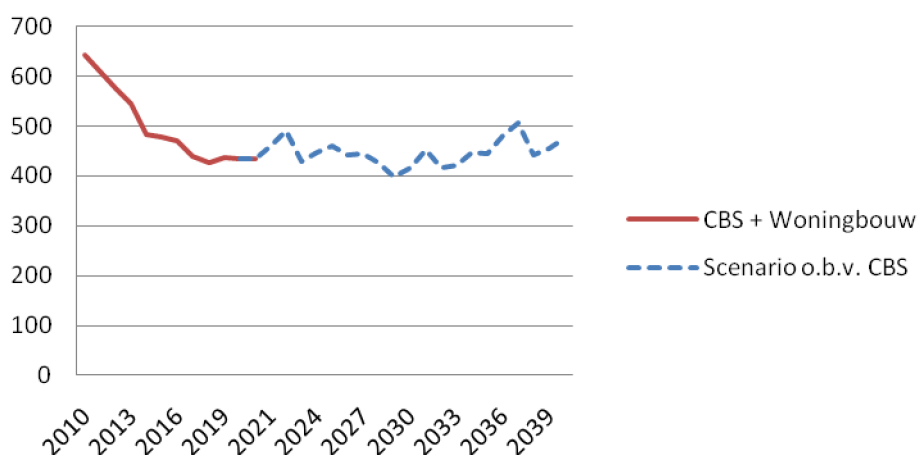
Aantal inwoners Ootmarsum

Index inwoners Ootmarsum

Aantal leerlingen Ootmarsum

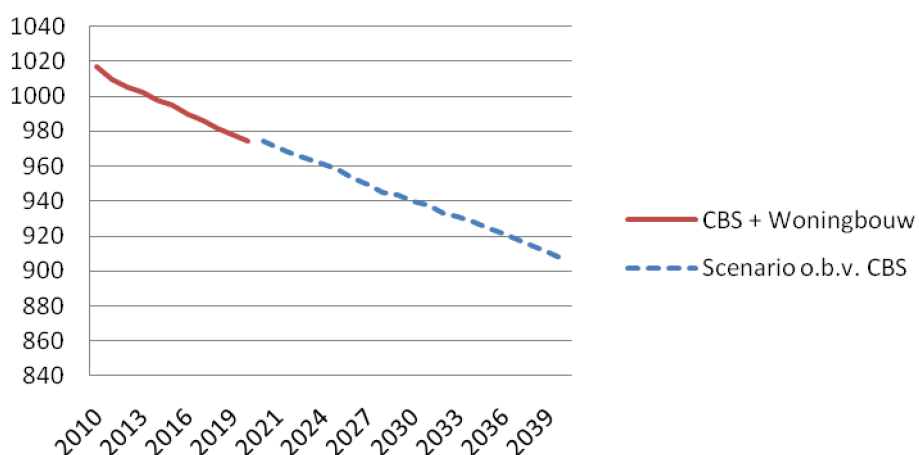

Bijlage 18: Inwoner- en leerlingprognose Noord-Deurningen

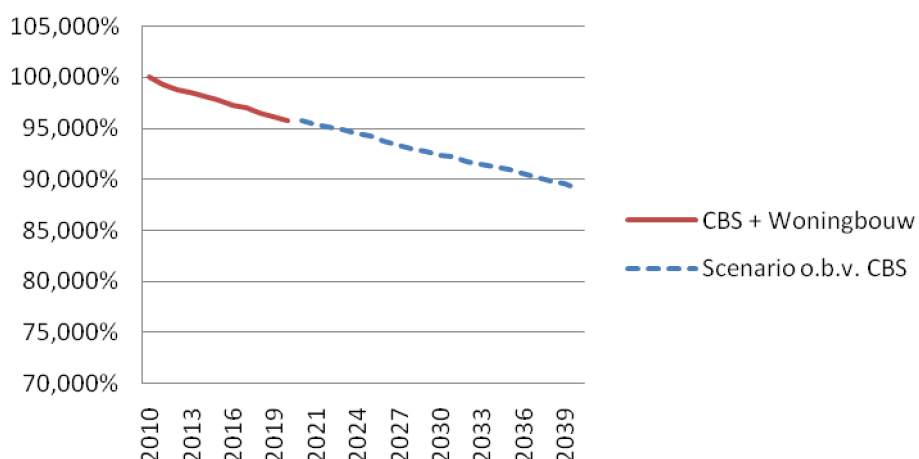
Kern: Noord-Deurningen

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	1017	119
2011	1010	120
2012	1005	122
2013	1002	118
2014	998	113
2015	995	113
2016	990	106
2017	986	96
2018	982	94
2019	978	82
2020	974	81
2021	970	75
2022	967	82
2023	964	70
2024	961	79
2025	958	82
2026	953	87
2027	949	96
2028	945	94
2029	943	96
2030	940	100
2031	938	103
2032	933	91
2033	931	93
2034	928	84
2035	925	83
2036	922	80
2037	918	85
2038	914	73
2039	911	80
2040	907	86

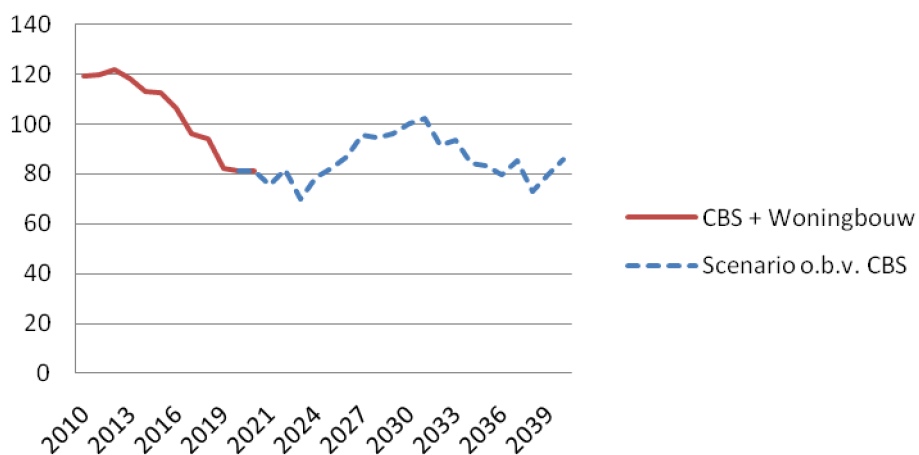
Aantal inwoners Noord-Deurningen

Index inwoners Noord-Deurningen

Aantal leerlingen Noord-Deurningen

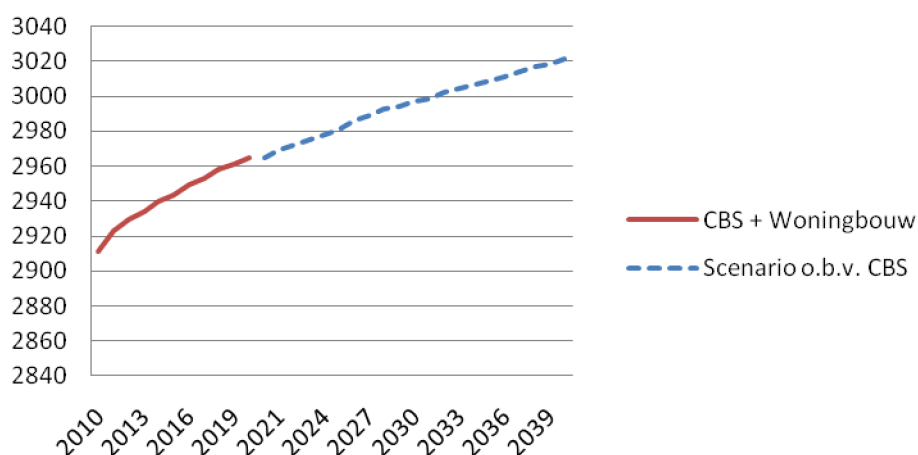

Bijlage 19: Inwoner- en leerlingprognose Weerselo

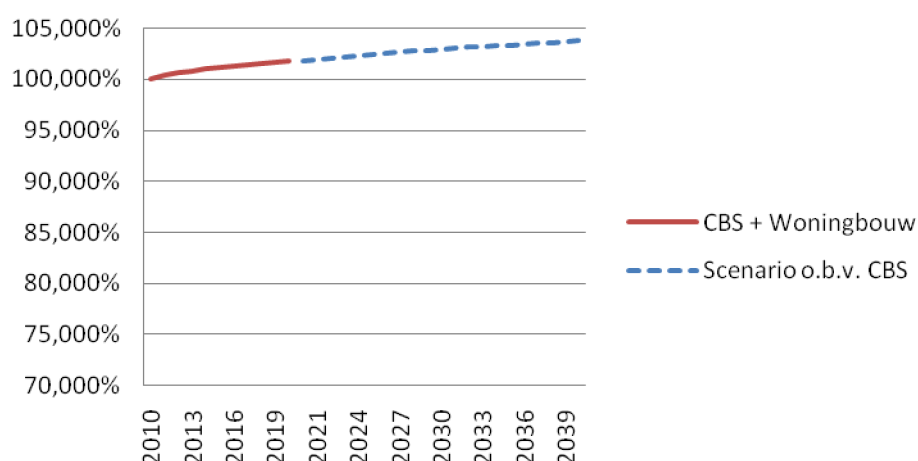
Kern: Weerselo

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	2911	327
2011	2923	320
2012	2930	317
2013	2934	305
2014	2940	296
2015	2944	271
2016	2949	255
2017	2953	241
2018	2958	225
2019	2961	211
2020	2965	203
2021	2969	194
2022	2972	213
2023	2975	208
2024	2978	223
2025	2981	232
2026	2986	234
2027	2989	249
2028	2992	244
2029	2994	252
2030	2997	240
2031	2999	245
2032	3002	228
2033	3004	223
2034	3007	215
2035	3009	209
2036	3011	205
2037	3014	222
2038	3017	216
2039	3019	226
2040	3022	241

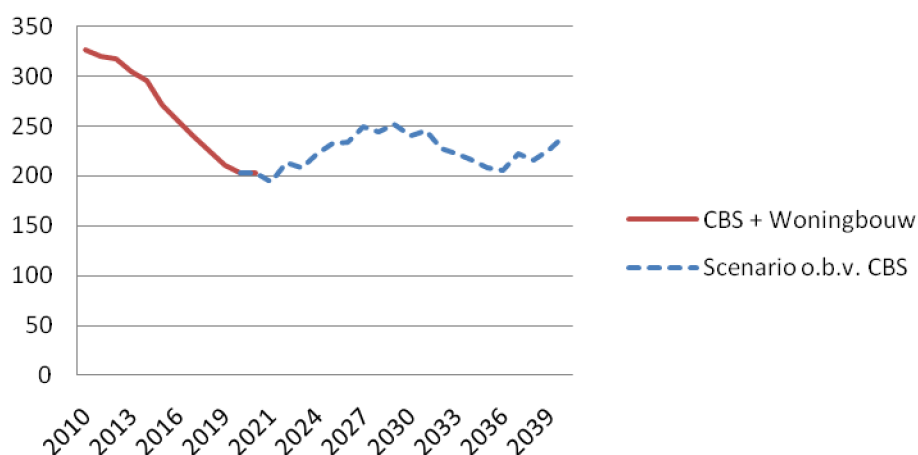
Aantal inwoners Weerselo

Index inwoners Weerselo

Aantal leerlingen Weerselo

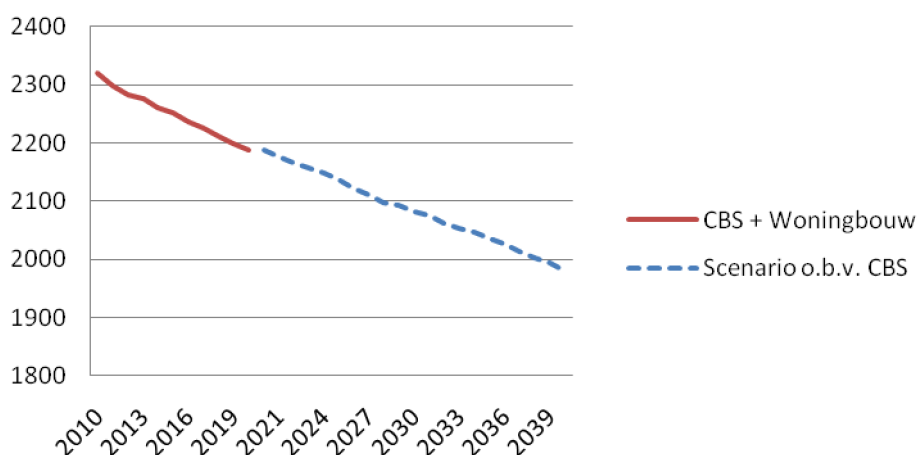

Bijlage 20: Inwoner- en leerlingprognose Rossum

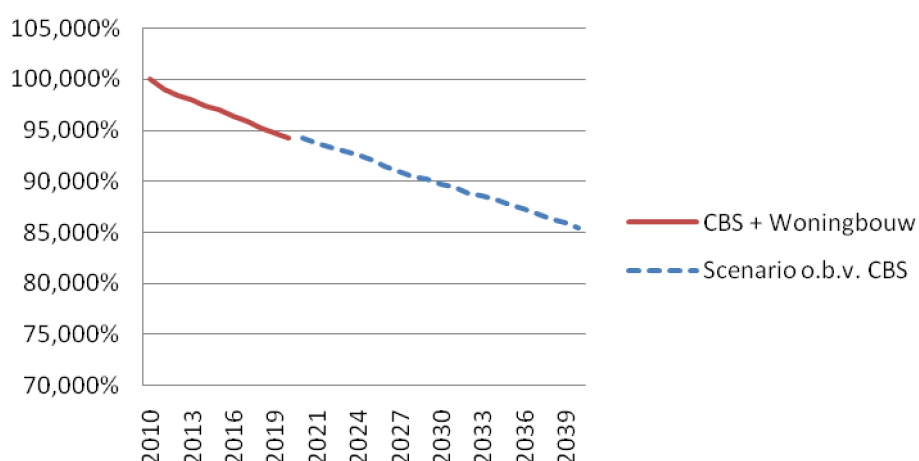
Kern: Rossum

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	2320	293
2011	2297	281
2012	2283	272
2013	2275	247
2014	2260	232
2015	2251	236
2016	2236	223
2017	2226	220
2018	2211	219
2019	2200	215
2020	2188	216
2021	2176	223
2022	2166	231
2023	2157	196
2024	2148	210
2025	2138	206
2026	2122	201
2027	2111	209
2028	2098	190
2029	2093	191
2030	2082	207
2031	2075	213
2032	2062	209
2033	2054	218
2034	2046	220
2035	2036	221
2036	2027	233
2037	2014	239
2038	2003	203
2039	1994	213
2040	1981	213

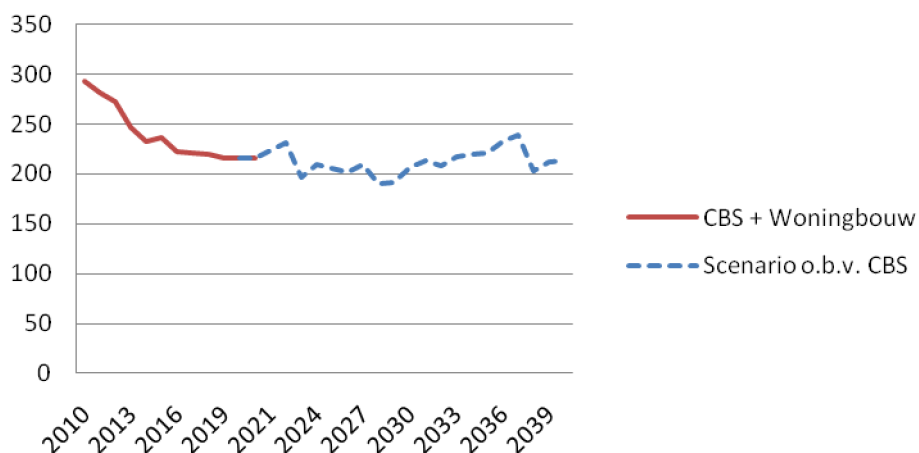
Aantal inwoners Rossum

Index inwoners Rossum

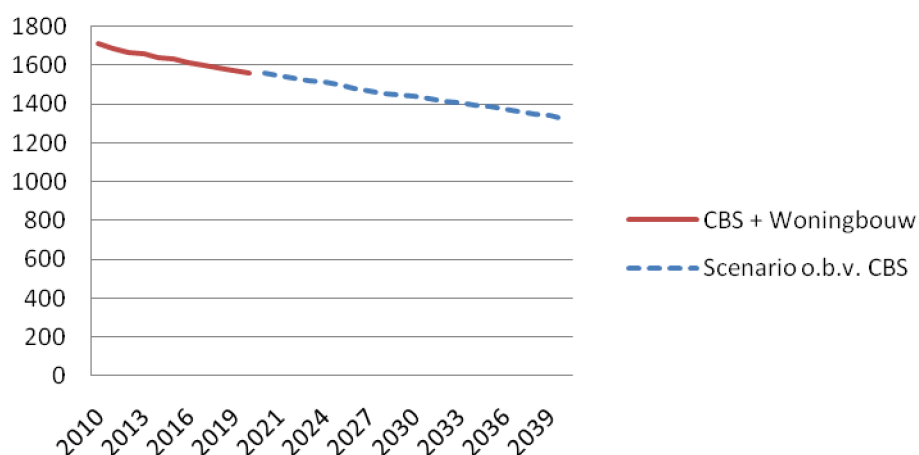
Aantal leerlingen Rossum

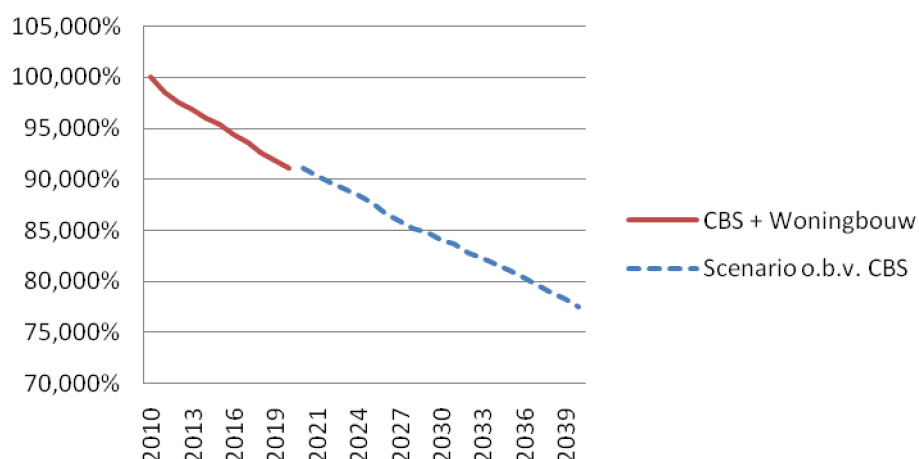
Bijlage 21: Inwoner- en leerlingprognose Saasveld

Kern: Saasveld		
Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	1710	196
2011	1684	190
2012	1668	179
2013	1658	168
2014	1641	153
2015	1630	159
2016	1613	171
2017	1601	164
2018	1584	162
2019	1571	157
2020	1557	159
2021	1544	168
2022	1533	168
2023	1523	147
2024	1513	133
2025	1500	134
2026	1482	134
2027	1470	135
2028	1456	128
2029	1450	124
2030	1438	139
2031	1430	164
2032	1415	156
2033	1406	160
2034	1397	160
2035	1385	163
2036	1375	175
2037	1361	173
2038	1349	152
2039	1339	135
2040	1324	140

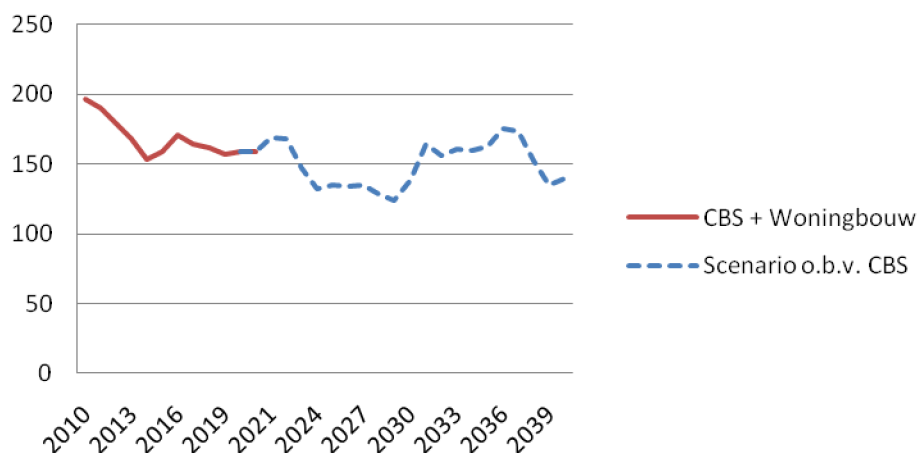
Aantal inwoners Saasveld

Index inwoners Saasveld

Aantal leerlingen Saasveld

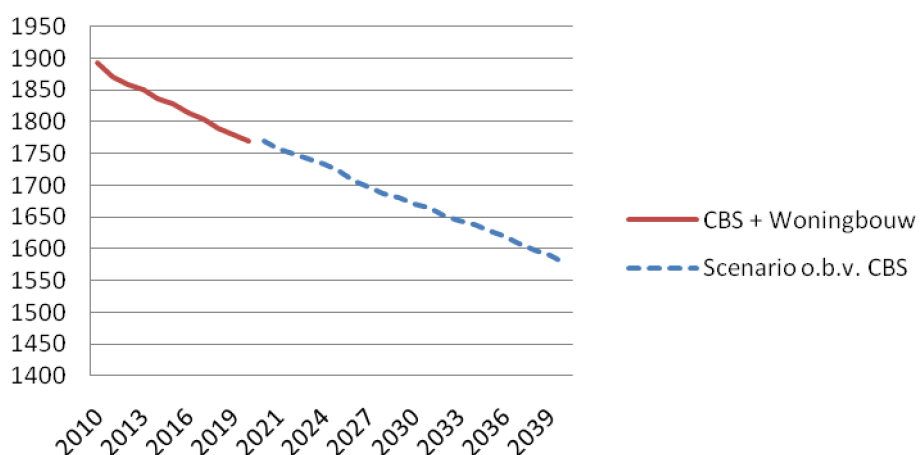

Bijlage 22: Inwoner- en leerlingprognose Deurningen

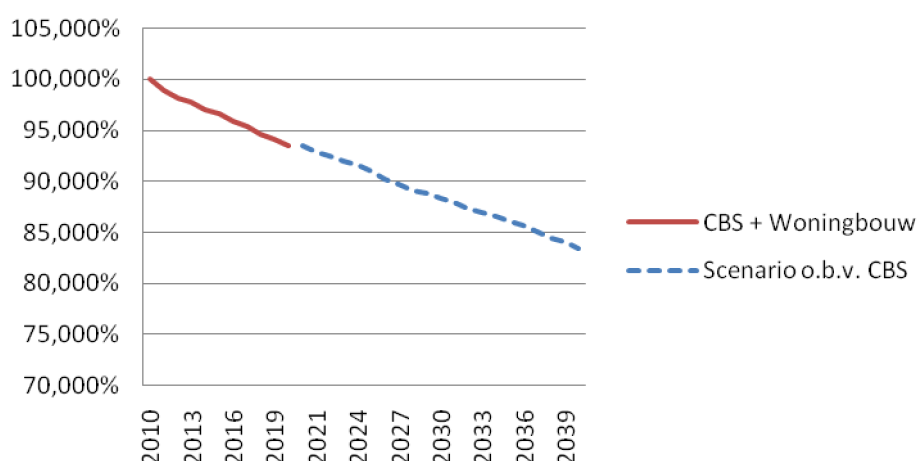
Kern: Deurningen

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	1892	229
2011	1871	224
2012	1858	213
2013	1850	192
2014	1836	185
2015	1827	177
2016	1814	182
2017	1804	174
2018	1790	167
2019	1780	161
2020	1769	173
2021	1758	170
2022	1749	177
2023	1740	159
2024	1732	154
2025	1722	161
2026	1708	162
2027	1697	164
2028	1686	148
2029	1681	153
2030	1671	155
2031	1665	175
2032	1652	165
2033	1645	165
2034	1638	165
2035	1628	176
2036	1620	177
2037	1608	183
2038	1598	165
2039	1590	156
2040	1578	167

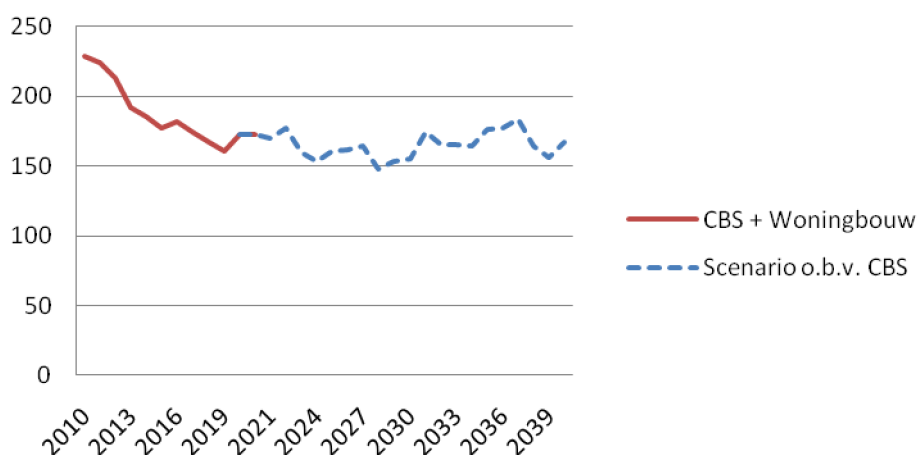
Aantal inwoners Deurningen

Index inwoners Deurningen

Aantal leerlingen Deurningen

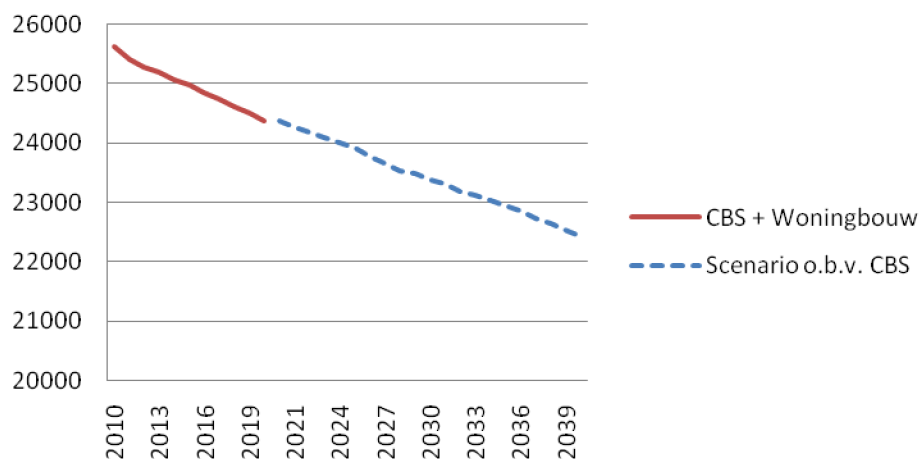

Bijlage 23: Inwoner- en leerlingprognose gemeente Dinkelland

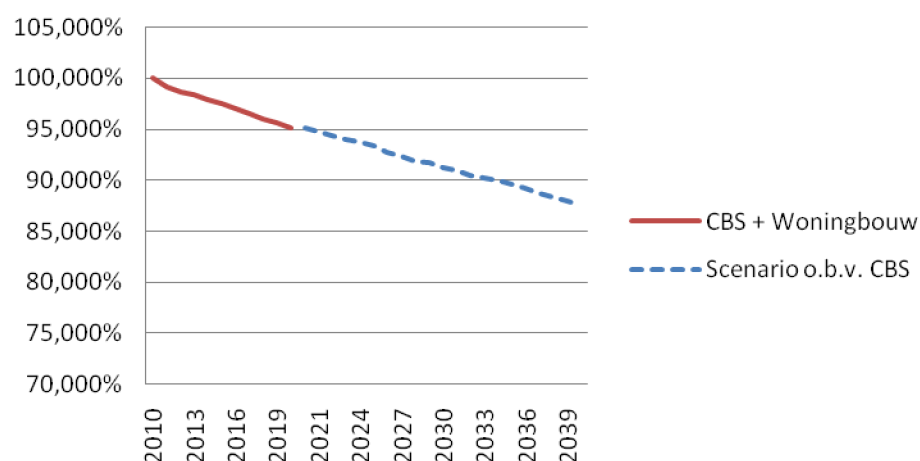
Gemeente Dinkelland

Jaar	Inwoners	Leerlingen
2010	25617	2955
2011	25410	2848
2012	25280	2760
2013	25200	2573
2014	25064	2442
2015	24977	2326
2016	24839	2263
2017	24740	2164
2018	24603	2115
2019	24494	2051
2020	24380	2061
2021	24269	2067
2022	24180	2150
2023	24094	1995
2024	24010	2055
2025	23909	2089
2026	23758	2058
2027	23655	2136
2028	23537	2013
2029	23484	2037
2030	23384	2039
2031	23317	2170
2032	23192	2046
2033	23118	2097
2034	23040	2095
2035	22943	2109
2036	22858	2164
2037	22738	2230
2038	22635	2062
2039	22544	2084
2040	22422	2165

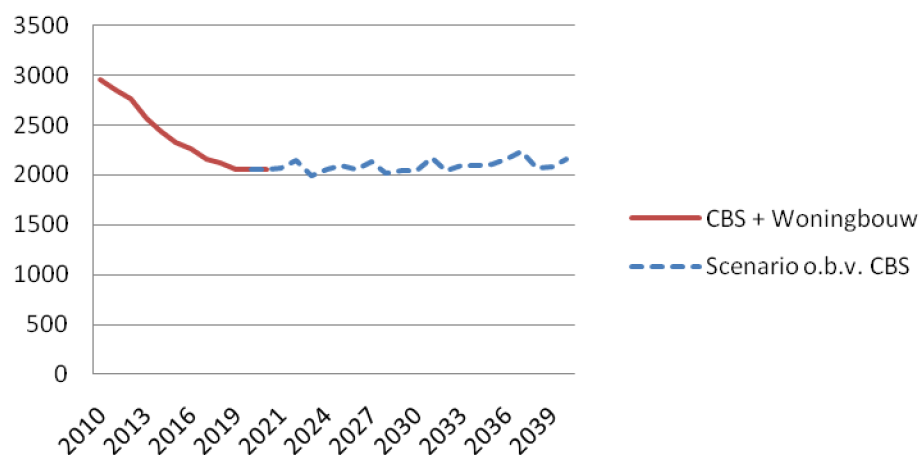
Aantal inwoners Dinkelland

Index inwoners Dinkelland

Aantal leerlingen Dinkelland

Bijlage 24: Prognosemethode

In dit korte onderzoek naar de bevolkings- en leerling ontwikkeling van de gemeente Dinkelland is geconcludeerd dat de prognoses van het CBS als betrouwbaar kunnen worden gezien. Echter, het CBS geeft enkel prognoses op gemeentelijk niveau, en niet op kernniveau, zoals voor dit onderzoek gewenst is.

Vanuit de gemeente Dinkelland is het woningbouwprogramma 2010-2020 beschikbaar gesteld, dat op kernniveau de in-/uitbreiding van de woningvoorraad in deze periode beschrijft. Ondanks dat de woningvoorraad in alle kernen uit gaat breiden van 2010 tot 2021, daalt de bevolking in deze periode. Het woningbouwprogramma kan de krimp in de Gemeente dus niet voorkomen. Het is aannemelijk dat kernen waarin de woningvoorraad relatief sterk uitgebreid wordt, minder te kampen hebben met krimp dan kernen waarin de woningvoorraad relatief weinig uitgebreid wordt. Aan de hand van deze aanname, zijn de volgende stappen doorlopen om van een bevolkingsprognose op gemeentelijk niveau tot een prognose op kernniveau te komen:

- Ten eerste is de trend die de bevolkingsontwikkeling op gemeentelijk niveau doorloopt, bepaald. Er is hierbij bepaald wat de absolute en relatieve ontwikkeling per jaar is.

- Ten tweede is de bevolkingsontwikkeling per kern berekend, waarbij elke kern de bij de vorige stap bepaalde gemeentelijke trend in bevolkingsontwikkeling volgt. De aanname die hier onder ten grondslag ligt is dat de grootte van de verschillende kernen ten opzichte van elkaar niet veranderen. Deze aanname is niet reëel, daarom wordt in de volgende stap een correctie toegepast op de in deze stap ontwikkelde prognose.

- Ten derde is de correctie op de in de vorige stap ontwikkelde prognose uitgevoerd. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van het beschikbaar gestelde woningbouwprogramma. Aan de hand van dit programma en het huidige aantal huishoudens in de gemeente Dinkelland is in de periode 2010-2040 per jaar bepaald wat de relatieve toevoeging aan de woningvoorraad per kern is. Vervolgens is de totale relatieve toevoeging op 100% gesteld en is bepaald welk aandeel welke kern heeft in de totale relatieve toevoeging. Daarna is berekend per kern per jaar wat de afwijking van de gemiddelde totale relatieve toevoeging is. Deze percentages bij elkaar opgeteld komen op nul uit. Uiteindelijk kan nu de bevolkingsprognose per kern vastgesteld worden door de gemeentelijke trend per kern te corrigeren met de afwijking op de gemiddelde totale relatieve toevoeging aan de woningvoorraad. Voor de periode 2010-2020 zijn de correcties bepaald op basis van het woningbouwprogramma, voor de periode 2020-2040 zijn de correcties bepaald op basis van de trend in de correcties in de periode 2010-2020.

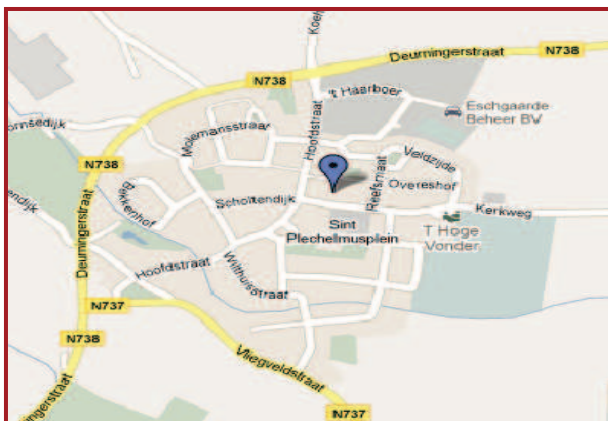
- Ten vierde en als laatste is de stap van bevolkings- naar leerlingprognose gemaakt. Per kern is bekend hoeveel mensen er per leeftijd in de groep 0-15 wonen. De ontwikkeling in bevolkingsopbouw van 2010 tot 2040 is voorspeld door het CBS en wordt hier als uitgangspunt genomen. Aangenomen is dat elke kern dezelfde ontwikkeling doormaakt qua bevolkingsopbouw, als de ontwikkeling die de totale Gemeente doormaakt. Aan de hand van deze aanname kan de groep 0-15 jarigen per kern bepaald worden voor de periode 2010-2040 en kan aan de hand van de huidige verdeling onder deze groep doorberekend worden hoe groot de groep 4-12 jarigen is, die samen het aantal basisschoolleerlingen vormen.

Uiteindelijk is er per kern een bevolkings- en leerlingprognose ontstaan, die in het onderzoek naar de huisvesting van basisonderwijs in de gemeente Dinkelland gebruikt kan worden.

Bijlage D:

Beknopte objectdossiers schoolgebouwen

Willibrordus te Deurningen

Algemene gegevens

Naam school	: Willibrordusschool
Adres	: Kerkweg 1 7561 PT Deurningen
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 03SC
BVO	: 851
Bouwjaar	: 1996
Aantal leerlingen	: 145, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Kinderdagverblijf	: Kinderdagverblijf Nijntje Pluis
Boekwaarde 2010	: € 608.765,-

Huidige capaciteit : 11

Leslokalen permanent	: 9	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 2	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 8 (+3)
Medio 2020	: 8 (+3)
Medio 2020-2040	: 8 (+3)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Het gebouw heeft dragende binnenwanden waardoor het gebouw niet flexibel is en veranderingen relatief moeilijk realiseerbaar zijn.

De plafondhoogte is laag en er bevindt zich weinig ruimte tussen het plafond en de dakconstructie.

Gezien de ligging op de kavel behoort een uitbreiding van het gebouw tot de mogelijkheden.

Technisch verkeert het gebouw in een redelijke conditie. De toegepaste materialen zijn duurzaam en behoeven voorlopig weinig onderhoud. Het gebouw is thermisch geheel geïsoleerd.

In 2005 is als gevolg van sneeuwophoping op een deel van de school schade ontstaan aan de dakconstructie.

De dakconstructie is hier ter plaatse verstevigd. Het is ons niet bekend of er onderzoek heeft plaatsgevonden naar de overige delen van het gebouw, noch of de overige delen ook verstevigd zijn.

Het gebouw wordt geventileerd door ventilatieroosters in de buitengevel (toevoer) en mechanische afzuiging in de plafonds. Er zijn klachten over het binnenklimaat van het gebouw. Door de lage plafonds in de lokalen en de lichte dakconstructie (stalen dak) worden de lokalen relatief snel opgewarmd. De ventilatievoorziening is ontoereikend om de warmte af te voeren. Koeling ontbreekt.

(Brand)veiligheid

In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Willibrordus geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 20.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

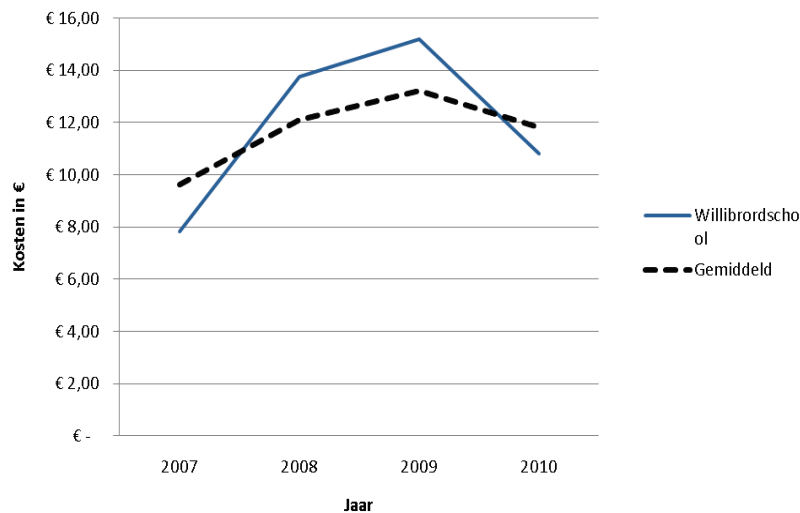
Instandhouding

Leeftijd : 15 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 15 jaar
Categorie : A
Instandhoudingstermijn : > 30 jaar

Mogelijke scenario's

1. Alternatieve invulling voor overschot aan lokalen (kostprijsdekkend).
2. Afstoten 2 tijdelijke lokalen + alternatieve invulling voor overige lokalen (kostprijsdekkend).

Kosten E/G/W Willibrordschool per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Een nader onderzoek naar de overige delen van de dakconstructie (daar waar geen sneeuwophoping (schade) heeft plaatsgevonden).
2. Een nader onderzoek naar de kwaliteit van het binnenklimaat.
3. Het aanpassen van de deuropeningen in de brandscheidende wand.
4. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om de tijdelijke lokalen direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
5. Schoolbestuur en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van het permanente klaslokaal welke boventallig gaat worden.
6. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

Bernardus te Saasveld

Algemene gegevens

Naam school	: Bernardusschool
Adres	: Hoflaan 6 7597 LS Saasveld
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 04EV
BVO	: 1231
Bouwjaar	: 1921
Aantal leerlingen	: 480, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 190.142,-

Huidige capaciteit : 8

Leslokalen permanent	: 6	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 2	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 7 (+1)
Medio 2020	: 7 (+1)
Medio 2020-2040	: 7 (+1)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Van origine basisschool met 5 klaslokalen uit 1921. Nadien enkele keren verbouwd/uitgebreid (laatstelijk 2007).

De opzet van het gebouw biedt door de uitgevoerde verbouwingen nog uitbreidingsmogelijkheden voor de toekomst. Het gebouw beschikt over een grote functionele zolder welke wordt gebruikt als leermiddelenberging annex stookruimte.

Het gebouw verkeert ondanks de leeftijd in goede conditie. Het voegwerk in de buitengevels is recent gedeeltelijk gerepareerd en alle buitenkozijnen op de begane grond zijn vervangen door geïsoleerde aluminium kozijnen. In 2010 staat de vervanging van de dakpanbedekking op de planning. Inpandig is het gebouw recent geheel gerenoveerd. Wand-, vloer- en plafondafwerking zijn daarbij geheel vernieuwd. Het gebouw is daarmee geschikt gemaakt voor de toekomst. De cv-installatie is eveneens vervangen. Aandachtspunt daarbij is dat de gasmeter relatief zwaar is uitgevoerd en verouderd ten opzichte van het opgestelde ketelvermogen. De elektrische installatie (meterkastinrichting) is eveneens verouderd. Het schoolgebouw is slechts gedeeltelijk geïsoleerd.

De school heeft in het naastgelegen Kulturhus twee leslokalen in gebruik. Deze lokalen worden gehuurd van de woningcorporatie Dinkelborgh, eigenaar van het Kulturhus.

(Brand)veiligheid

In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Bernardus geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 16.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

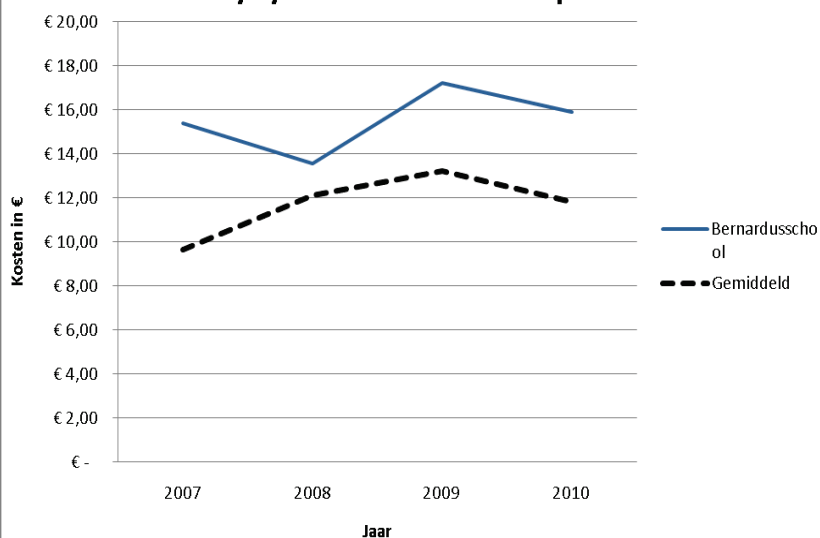
Instandhouding

Leeftijd : 90 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 30 jaar
Categorie : A
Instandhoudingstermijn : >30 jaar

Mogelijke scenario's

1. Alternatieve invulling voor overschot aan 1 tijdelijk lokaal in Kulturhus (kostprijsdekkend).
2. Afstoten 1 tijdelijk lokaal .

Kosten E/G/W Bernardusschool per m2 bvo

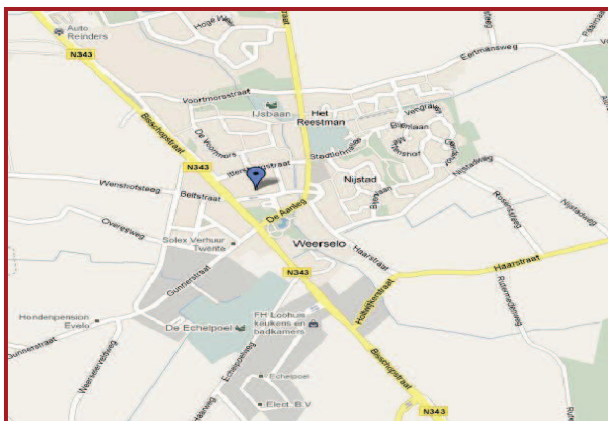

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. In overleg met het schoolbestuur onderzoeken of één van de twee lokalen welke zijn ondergebracht in het Kulturhus, afgestoten kan worden.
2. Het vernieuwen van de meterkastinrichting, deze is sterk verouderd.
3. Geadviseerd wordt om bij de geplande vervanging van de dakafwerking tevens het dak te isoleren.
4. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

Aloysiusschool te Weerselo

Algemene gegevens

Naam school	: Aloysiusschool
Adres	: Sint Remigusstraat 5 7595 AM Weerselo
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 06PT
BVO	: 1766
Bouwjaar	: 1975
Aantal leerlingen	: 332, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 570.880,-

Huidige capaciteit : 14

Leslokalen permanent	: 12	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 2	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 12 (+2)
Medio 2020	: 10 (+4)
Medio 2020-2040	: 11 (+3)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Door de aanwezigheid van relatief veel dragende binnenwanden zijn interne verbouwingen moeilijk realiseerbaar. Indien noodzakelijk is het nog wel mogelijk enkele lokalen aan te bouwen.

De lay-out van de school wordt geprezen. De aanwezigheid van werkruimten bij de leslokalen wordt als zeer positief ervaren, deze worden nu als computerhoek gebruikt waardoor hiervoor in de lokalen geen ruimte behoeft te worden ingeruimd. Indien noodzakelijk kan deze voorruimte bij de leslokalen worden aangetrokken door het openzetten van flexibele wanden.

Een nadeel van het schoolgebouw is de uitgestrekte gebouwworm, waardoor relatief lange gangen ontstaan. De kleuterschool is aan de basisschool gekoppeld d.m.v. een handvaardigheidlokaal. De school verkeert technisch in redelijke staat. In de buitengevels en daken zijn echter veel onderhoudsgevoelige materialen verwerkt, zoals houten gevelbeschietingen, dakranden en hardhouten kozijnen. Deze onderdelen zijn verouderd en vergen daardoor in de toekomst meer onderhoud (hoge onderhoudskosten). In de basisschool zijn deels oude ongeïsoleerde aluminium kozijnen aanwezig. In de uitbreidingen zijn nieuwe, geïsoleerde aluminium kozijnen aangebracht. Inpandig zijn met name het sanitair en vloer- en wandafwerking verouderd. Het sanitair dient op korte termijn te worden vernieuwd. Wand-, vloer- en plafondafwerking dienen op langere termijn gerenoveerd te worden. De bij de school geplaatste noodlokalen verkeren in slechte toestand en dienen op korte termijn te worden vervangen. Het schoolgebouw is deels geïsoleerd.

(Brand)veiligheid

Het gebouw is ingedeeld in 3 brandcompartimenten. Vluchtwegen zijn aangegeven d.m.v. vluchttransparanten/noodverlichting. Brandbestrijding d.m.v. brandslangen.

Instandhouding

Leeftijd : 36 jaar

Gecorrigeerde leeftijd : 35 jaar

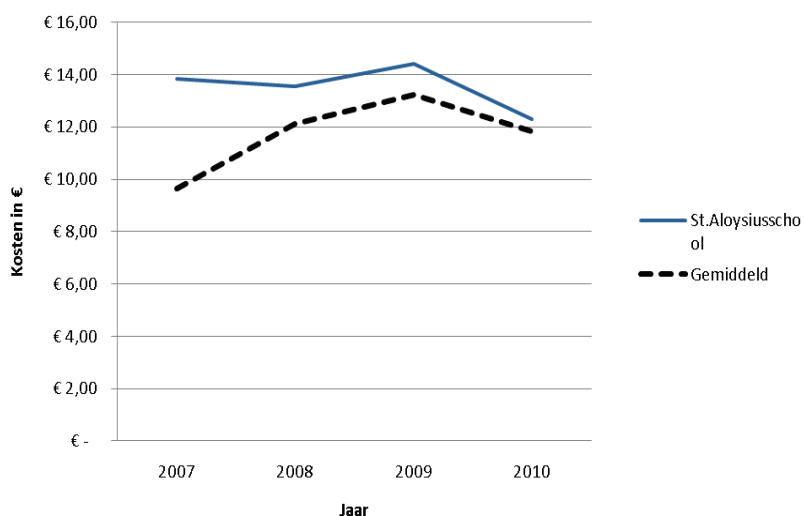
Categorie : B

Instandhoudingstermijn : 25 jaar

Mogelijke scenario's

1. Alternatieve invulling voor overschot aan 1 lokaal (kostprijsdekkend).
2. Afstoten 2 tijdelijke lokalen.

Kosten E/G/W Aloysiuschool per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. De twee tijdelijke leslokalen verkeren in een zeer slechte staat, maar zijn tot 2015 nodig. De Gemeente en de KONOT dienen gezamenlijk te onderzoeken op welke wijze hier invulling aan gegeven zal worden.
2. Plafond-, wand- en vloerafwerkingen in de algemene ruimten dienen op termijn gerenoveerd te worden.
3. Het is vanuit financieel oogpunt raadzaam om de tijdelijke oplossing direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
4. Schoolbestuur en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.
5. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

De Kerkewei te Rossum

Algemene gegevens

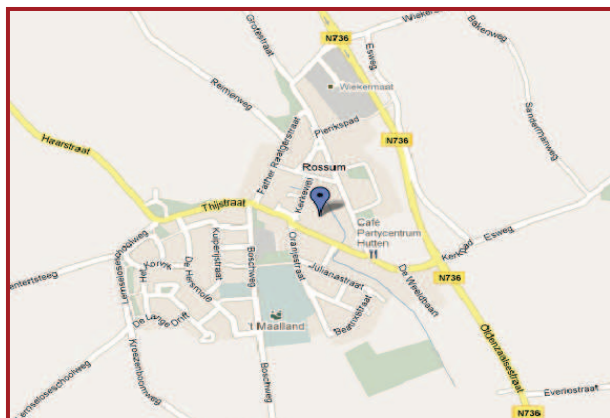
Naam school	: De Kerkewei
Adres	: Kerkewei 2 7596 KN Rossum
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 05EP
BVO	: 1785
Bouwjaar	: 1970
Aantal leerlingen	: 285, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 382.612,-

Huidige capaciteit : 12

Leslokalen permanent	: 12	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 10 (+2)
Medio 2020	: 10 (+2)
Medio 2020-2040	: 10 (+2)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Redelijk goede staat, maar functioneel 'op'.

Het gebouw is in het verleden frequent uitgebreid met extra ruimten. Hoewel uitbreiding van het bestaande schoolgebouw in principe nog mogelijk is, is dit functioneel gezien niet verstandig. Er ontstaan grote gangen en lange loopafstanden. Bovendien ontstaat er relatief veel geveloppervlakte t.o.v. de 'voetprint', hetgeen ongunstig is voor het onderhoud en het energieverbruik.

Intern zal het moeilijk zijn om grote veranderingen door te voeren aangezien de meeste binnenwanden dragende wanden zijn en als zodanig niet zonder aanvullende voorzieningen kunnen worden doorgevoerd.

De buitengevels, dragende binnenwanden en vloeren van het hoofdgebouw vertonen nog geen zichtbare scheurvorming waaruit geconcludeerd kan worden dat het gebouw constructief waarschijnlijk nog in redelijk goede staat is. M.u.v. het bakstenen metselwerk zijn de toegepaste materialen in de buitengevel en het dak (houten kozijnen en schrotenbetimmering, houten balklaag/dakbeschot) onderhoudsgevoelig en sterk verouderd.

Intern is het sanitair en de vloer-/wandafwerking verouderd en dient het vervangen te worden.

Het gebouw is slecht of niet geïsoleerd. Energieverlies als gevolg van slechte, ongeïsoleerde bouwconstructies is te verwachten.

De bij de school geplaatste noodlokalen zijn ouder dan 20 jaar en worden gesloopt.

(Brand)veiligheid

Instandhouding

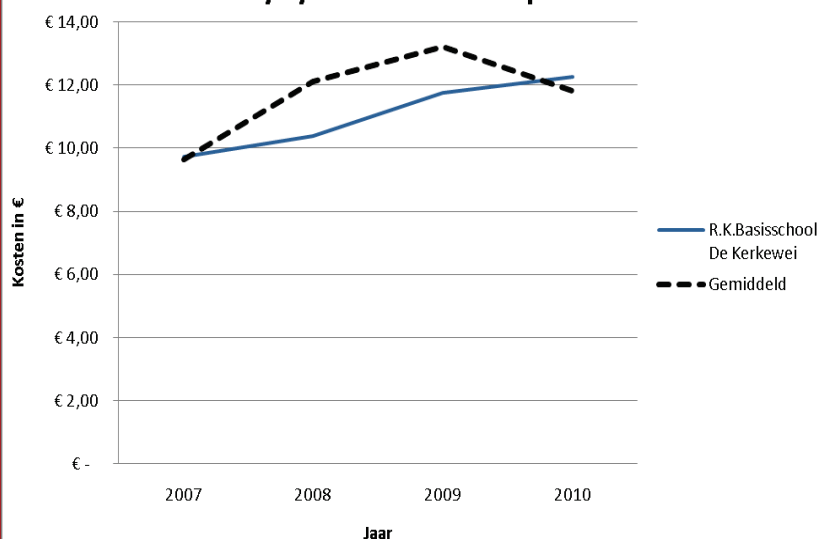
Leeftijd : 41 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 50 - 55 jaar
Categorie : C

Instandhoudingstermijn : 5 - 10 jaar

Mogelijke scenario's

1. Vervangen van huidige schoolgebouw voor een nieuwe school met een capaciteit van 10 permanente lokalen.

Kosten E/G/W De Kerkewei per m2 bvo

Binnenklimaat

Bouwfysisch gezien is het gebouw echter verouderd: het dak en de buitengevel zijn deels ongeïsoleerd, waardoor er een ongezond binnenklimaat is.

Aanbevelingen

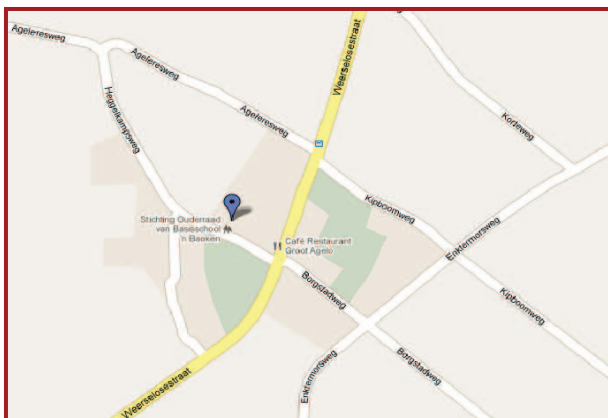
1. Het schoolgebouw is functioneel 'op' en het is gezien de ouderdom en beperkingen van het casco niet raadzaam om nog grote investeringen in het gebouw te doen.
2. Onderhoud toetsen aan vervanging. Streven om onderhoud te beperken tot hoogst noodzakelijke (hierover gezamenlijk af te spreken wat we verstaan onder hoogst noodzakelijke).
3. Vervanging van huidige schoolgebouw voor een nieuwe school met een capaciteit van 10 permanente lokalen.

'n Boaken te Agelo

Algemene gegevens

Naam school	: 'n Boaken
Adres	: Heggelkampsweg 4 7595 AM Agelo
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 05KK
BVO	: 361
Bouwjaar	: 1970
Aantal leerlingen	: 44 per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 71.829,-

Huidige capaciteit : 3

Leslokalen permanent	: 3	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 2 tot 3
Medio 2020	: 2 tot 3
Medio 2020-2040	: 2 tot 3

Onderwijsvisie & wensen

De lokalen zijn wat betreft afmeting relatief klein.

Technische conditie

Uitbreiding met één of meerdere lokalen is beperkt mogelijk. Interne aanpassingen zijn moeilijk realiseerbaar. De beschikbare ruimte is beperkt en volledig benut. De lokalen zijn wat betreft afmeting relatief klein. De school verkeert in redelijke conditie. Uitwendig zijn recent de buitenkozijnen vervangen. Voor het overige zijn in de buitengevels onderhoudsarme materialen toegepast. Aandachtspunt/risico is de materialisatie van de golfplaten op het hellende dak: asbesthoudend? Intern is de school goed onderhouden. De toiletten zijn recent vernieuwd alsmede de meterkastinrichting en de cv-ketel. Vloerafwerkingen zijn eveneens recent vernieuwd. Het schoolgebouw is deels geïsoleerd. De dakconstructie is niet geïsoleerd. Uitbreiding met één of meerdere lokalen beperkt mogelijk.

(Brand)veiligheid

Vluchtwegen zijn aangegeven d.m.v. vluchttransparanten. Brandbestrijding d.m.v. brandslanghaspels.

Instandhouding

Leeftijd : 41 jaar

Gecorrigeerde leeftijd : 40 jaar

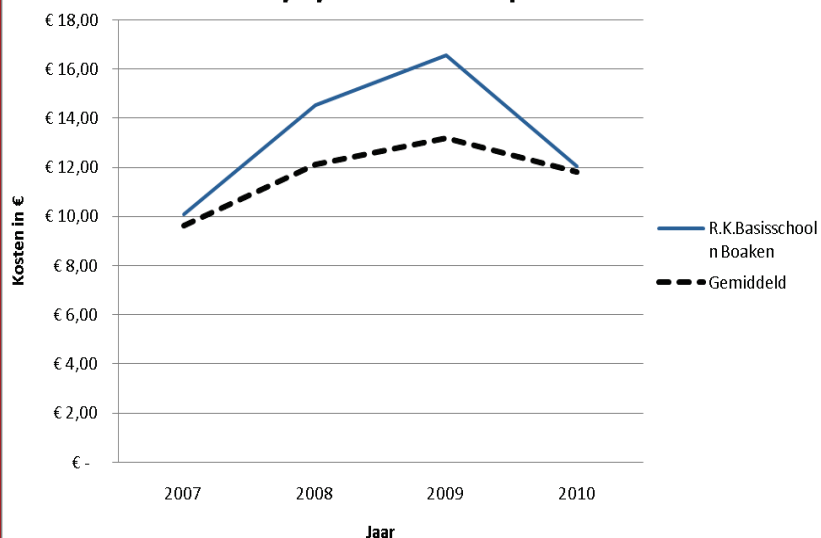
Categorie : B

Instandhoudingstermijn : 20 jaar

Mogelijke scenario's

1. School uit te breiden voor andere activiteiten om onderwijs in de toekomst te kunnen blijven garanderen.

Kosten E/G/W 'n Boaken per m2 bvo

Binnenklimaat

Cv-ketel recent vernieuwd, schoolgebouw deels geïsoleerd, dakconstructie niet geïsoleerd.

Aanbevelingen

1. Onderzoek te doen naar de golfplaten dakafwerking, de kans is aanwezig dat deze asbesthoudend zijn (bij vervanging: dak isoleren).
2. Een nader onderzoek naar de kwaliteit van het binnenklimaat.
3. Vervangen van de plafonds in de lokalen.
4. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

De Bres (De Meander en 'n Profiet) te Ootmarsum

Algemene gegevens

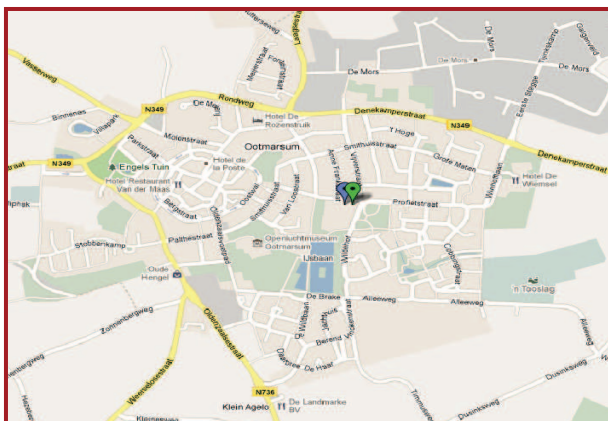
Naam school	: De Meander & 'n Profiet
Adres	: Profietstraat 4 & 8 7631 GR Ootmarsum
Bestuur	: Konot & PCO
Brinnummer	: 09BB & 01VO
BVO	: 4314 &
Bouwjaar	: 2004
Aantal leerlingen	: 593 &...per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 3.608.245,-

Huidige capaciteit : 29

Leslokalen permanent	: 26	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 3	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 20 (+6)
Medio 2020	: 20 (+6)
Medio 2020-2040	: 21 (+5)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Mede gegeven de jonge leeftijd en een separaat lopend onderzoek naar geconstateerde gebreken is er geen quickscan uitgevoerd.

(Brand)veiligheid

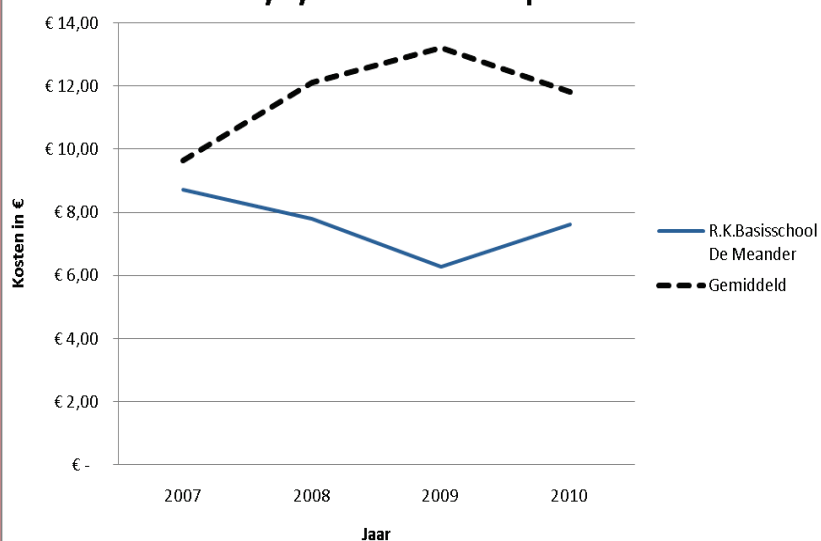
Instandhouding

Leeftijd : 7 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 6 jaar
Categorie : A
Instandhoudingstermijn : >30 jaar

Mogelijke scenario's

1. Alternatieve invulling voor overschot aan lokalen (kostprijsdekkend).
2. Afstoten 3 tijdelijke lokalen + alternatieve invulling voor overige lokalen (kostprijsdekkend).

Kosten E/G/W De Meander per m2 bvo

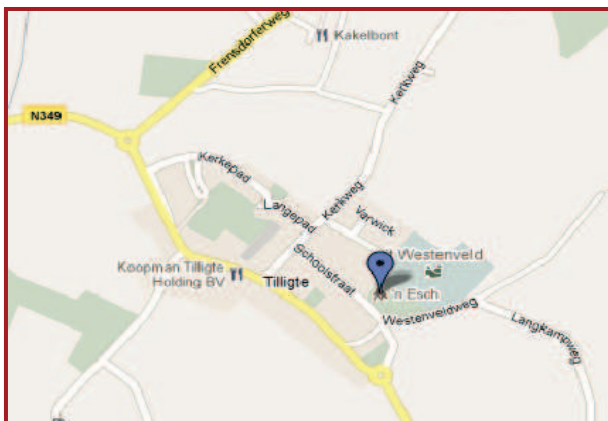

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Schoolbesturen en Gemeente dienen gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatieve invulling van de permanente leslokalen welke boventallig gaan worden.
2. Verhelpen geconstateerde gebreken (separaat traject, reeds opgestart).
3. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

'n Esch te Tilligte

Algemene gegevens

Naam school	: 'n Esch
Adres	: Schoolstraat 18 7634 PS Tilligte
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 11LK
BVO	: 786
Bouwjaar	: 1966
Aantal leerlingen	: 87, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlister	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 384.080,-

Huidige capaciteit : 5

Leslokalen permanent	: 5	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 3 (+2)
Medio 2020	: 3 (+2)
Medio 2020-2040	: 3 (+2)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Het gebouw is technisch in goede conditie. Uitwendig zijn relatief onderhoudsarme materialen toegepast, de buitenkozijnen zijn vervangen.

Inpandig verkeert het gebouw eveneens in goede staat. Op korte termijn verdient het aanbeveling om de meterkastinrichting te vernieuwen, deze is namelijk sterk verouderd. Op langere termijn kunnen plafond- en vloerafwerkingen in de algemene ruimten worden vernieuwd.

Indien dit noodzakelijk is, dan is (semi)permanente uitbreiding met één of meerdere lokalen mogelijk.

(Brand)veiligheid

Vluchtwegen zijn aangegeven d.m.v. vluchttransparanten/noodverlichting.
Brandbestrijding d.m.v. brandslangen.

Instandhouding

Leeftijd : 45 jaar

Gecorrigeerde leeftijd : 40 jaar

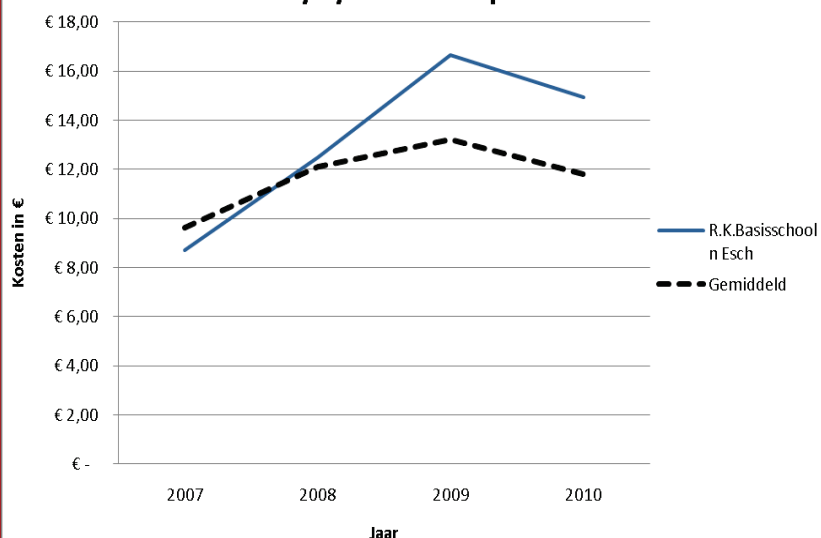
Categorie : B

Instandhoudingstermijn : >20 jaar

Mogelijke scenario's

1. Alternatieve invulling voor overschot aan twee lokalen (kostprijsdekkend).

Kosten E/G/W 'n Esch per m2 bvo

Binnenklimaat

De cv-installatie is vervangen, de lokalen hebben 'Climarad'-radiatoren gekregen met een geïntegreerd WTW-airconditioningsysteem. De resultaten van dit systeem vallen tegen: de capaciteit van de radiatoren is ontoereikend, de systemen zijn onderhoudsgevoelig en in vol bedrijf produceren de radiatoren teveel geluid. Het schoolgebouw is deels geïsoleerd.

Aanbevelingen

1. In pandig verdient het aanbeveling de meterkastinrichting op korte termijn te vervangen, deze is namelijk verouderd.
2. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

't Kampke te Lattrop

Algemene gegevens

Naam school	: 't Kampke
Adres	: Ottershagenweg 45 7635 LT Lattrop
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 10XP
BVO	: 967
Bouwjaar	: 1977
Aantal leerlingen	: 140, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 359.524,-

Huidige capaciteit : 7

Leslokalen permanent	: 6	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 1	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 5 (+2)
Medio 2020	: 6 (+1)
Medio 2020-2040	: 6 (+1)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Goed (uitwendig vertoont het gebouw weinig tot geen gebreken, in pandig is het gebouw enigszins gedateerd). Het gebouw is deels geïsoleerd. Het dak is geïsoleerd, de spouwmuren zijn ongeïsoleerd. Over de begane grondvloeren ontbreken gegevens, maar gezien het bouwjaar kan er vanuit worden gegaan dat deze ongeïsoleerd is. De uitbreiding uit 2005 is daarentegen uitgevoerd met relatief hoge isolatiewaarden. Er zijn plannen om een nieuwe gymzaal te bouwen op het schoolterrein. De huidige gymzaal ligt nu buiten de dorpsgrenzen.

(Brand)veiligheid

Het schoolgebouw is niet verdeeld in brandcompartimenten. Het ketelhuis is een afzonderlijk brandcompartiment. Vluchtwegen aangegeven d.m.v. vluchttransparanten/noodverlichting.

Brandbestrijding d.m.v. brandslangen. Het schoolplein is deels omringd door terreinafscheidingen, hetgeen de aanvalsmogelijkheden van de brandweer beperkt.

Instandhouding

Leeftijd : 34 jaar

Gecorrigeerde leeftijd : 35 jaar

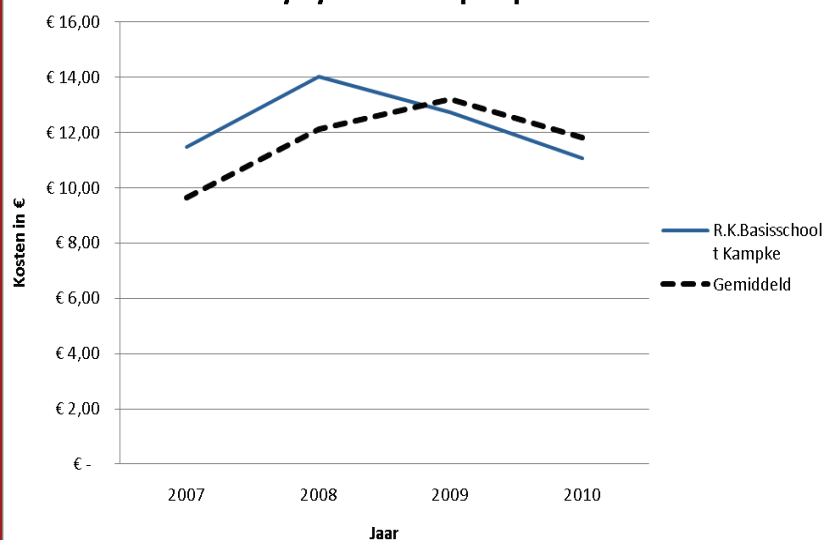
Categorie : B

Instandhoudingstermijn : >25 jaar

Mogelijke scenario's

1. Afstoten tijdelijk lokaal + alternatieve invulling voor één/twee lokalen (kostprijsdekkend).

Kosten E/G/W 't Kampke per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

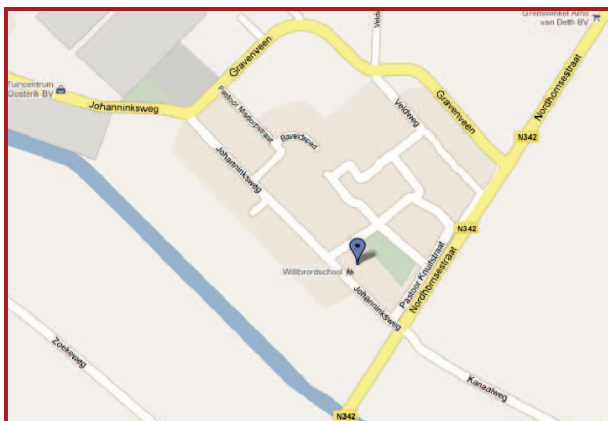
1. Het tijdelijke lokaal direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
2. Onderzoek naar mogelijkheden voor alternatieve invulling van het boventallige leslokaal.
3. In verband met de matige isolatie wordt geadviseerd om hier op korte termijn enkele voorzieningen voor te treffen.
4. Een nader onderzoek naar de kwaliteit van het binnenklimaat.
5. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

Willibrordschool te Noord Deurningen

Algemene gegevens

Naam school	: Willibrordschool
Adres	: Johanninksweg 4 7591 NX Denekamp (Noord Deurningen)
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 03SC
BVO	: 1323
Bouwjaar	: 1961
Aantal leerlingen	: 236, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 200.313,-

Huidige capaciteit : 6

Leslokalen permanent	: 5	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 1	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)

Medio 2015	: 6
Medio 2020	: 5 (+1)
Medio 2020-2040	: 5 (+1)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Door de opzet van het schoolgebouw en de recent aangebouwde gymzaal/Kulturhus, is uitbreiding van het schoolgebouw nog beperkt mogelijk. Aan de linkerzijgevel is nog uitbreiding mogelijk met één of twee lokalen. Intern zijn niet veel mogelijkheden meer om uit te breiden c.q. te veranderen.

Het schoolgebouw is goed onderhouden en voor haar leeftijd in goede conditie. Zeer recent is een directie- en personeelskamer bijgebouwd. Intern is veel vernieuwd. De toiletten zijn gerenoveerd, alsmede de plafonds en verlichting. Uitwendig zijn de buitenkozijnen recentelijk vernieuwd. De school is niet/nauwelijks geïsoleerd. In 1998 zijn er kappen op de platte daken aangebracht. Hierbij is een extra isolatiepakket aangebracht op de platte daken. De beglazing in de buitengevels is uitgevoerd als isolerende beglazing.

(Brand)veiligheid

In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs is bij de Willibrord geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn geconstateerd. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 26.500,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

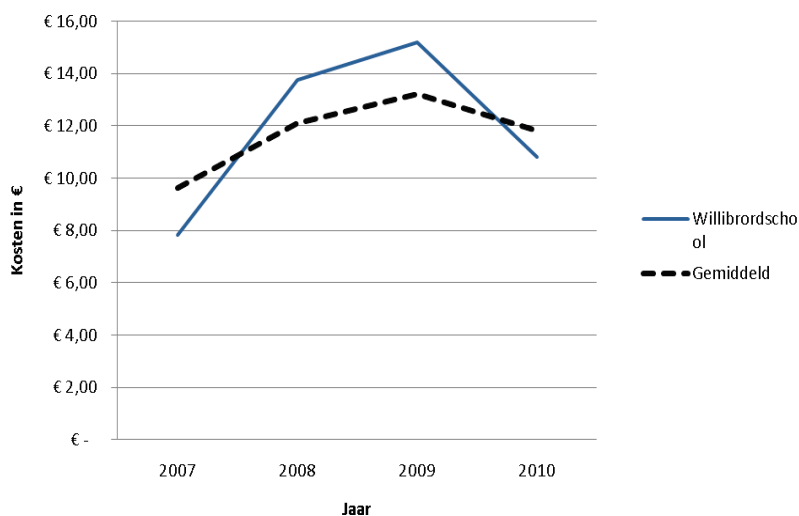
Instandhouding

Leeftijd : 50 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 35 jaar
Categorie : B
Instandhoudingstermijn : >25 jaar

Mogelijke scenario's

1. Afstoten tijdelijk lokaal.

Kosten E/G/W Willibrordschool per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Het tijdelijke lokaal direct af te stoten wanneer dit op basis van het leerlingenaantal kan.
2. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

Alexanderschool te Denekamp

Algemene gegevens

Naam school	: Alexanderschool
Adres	: Ootmarsumsestraat 21 7591 EN Denekamp
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 08MS
BVO	: 1344
Bouwjaar	: <<1926
Aantal leerlingen	: 155, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 439.857,-

Huidige capaciteit : 9 (46 gecombineerd scholen Denekamp)*

Leslokalen permanent	: 9	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 0	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)*

Medio 2015	: 32 (+14)
Medio 2020	: 27 (+19)
Medio 2020-2040	: 30 (+16)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Gemeentelijk monument

Ondanks de leeftijd van het schoolgebouw, is het enigszins verrassend hoe nieuw de school er van binnen uit ziet. Duidelijk zichtbaar is dat er in het recente verleden veel is geïnvesteerd in interne verbouwingen. Zo zijn waarschijnlijk alle binnenwanden (oorspronkelijk stucwerk?) in algemene ruimten (gangen, multifunctionele ruimten) achteraf voorzien van schoonmetselwerk. Verder zijn in bijna het gehele gebouw de vloer- en plafondafwerking en installaties vernieuwd. In 1989 zijn daarnaast een deel van de bestaande houten begane grondvloeren vervangen voor een geïsoleerde betonvloer.

In 1998 is aan de linkerzijgevel een uitbreiding met twee leslokalen gerealiseerd. Deze uitbreiding is bouwkundig slecht uitgevoerd, gezien de horizontale scheurvorming in het gemetselde binnenblad (deze wordt naar alle waarschijnlijkheid door de spatkrachten uit de dakconstructie naar buiten gedrukt). De school is niet/nauwelijks geïsoleerd. De uitbreidingen welke na de oprichting hebben plaatsgevonden, zijn geïsoleerd. Het 'middenschip' alsmede het speellokaal is tijdens een verbouwing in 1989 voorzien van een geïsoleerde systeemvloer. De zijbeuken zijn, m.u.v. de latere aanbouw, ongeïsoleerd.

(Brand)veiligheid

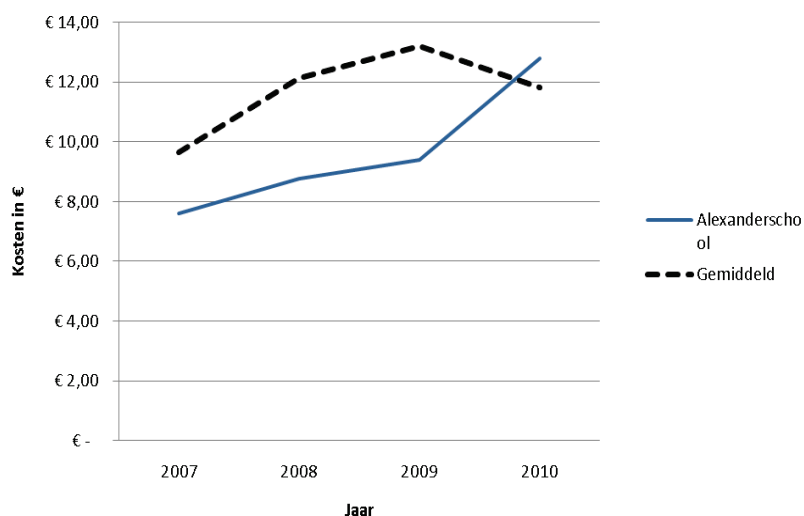
In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs zijn bij de Alexanderschool, De Veldkamp en De Zevenster geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 25.500,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

Instandhouding

Leeftijd : 85 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 30 jaar
Categorie : A
Instandhoudingstermijn : 30 Jaar
Mogelijke scenario's

1. Als onderdeel van de totaalvisie van Denekamp te bezien.

Kosten E/G/W Alexanderschool per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Een onderzoek op te starten betreffende energiebesparende maatregelen. Daar waar mogelijk vervangingen zo onderhoudsarm mogelijk uit te voeren.

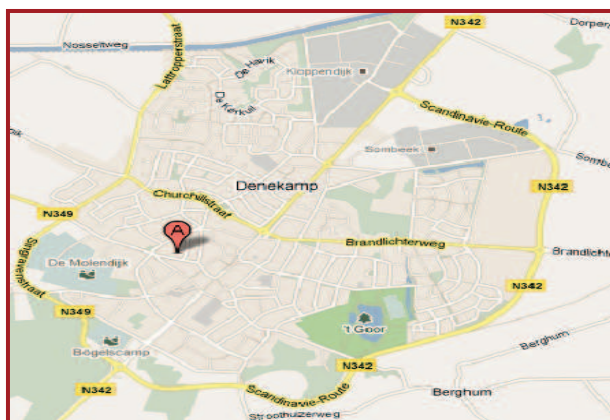
* Combinatie toekomstig benodigde capaciteit Alexanderschool, Julianaschool, Dr. M.L. Kingschool, De Veldkamp en De Zevenster.

Julianaschool te Denekamp

Algemene gegevens

Naam school	: Julianaschool
Adres	: Julianaplein 7 7591 EL Denekamp
Bestuur	: PCO
Brinnummer	: 01V001
BVO	:
Bouwjaar	: 1951
Aantal leerlingen	:, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 41.525,-

Huidige capaciteit : 3

(46 gecombineerd scholen Denekamp)*

Leslokalen permanent	: 3	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)*

Medio 2015	: 32 (+14)
Medio 2020	: 27 (+19)
Medio 2020-2040	: 30 (+16)

Onderwijsvisie & wensen

PCO heeft haar activiteiten per augustus 2011 beëindigd.

Technische conditie

Ondanks haar leeftijd is de school nog in redelijke conditie. De kelder (waar nog een oude cv-ketel staat) is lek en staat deels onder water, hetgeen een risico vormt voor de erboven gelegen houten begane grondvloeren t.p.v. de lokalen (houtrot). In de kelder is daarnaast mogelijk nog asbesthoudend materiaal aangetroffen (isolatiemateriaal rondom leidingen).

De dakconstructie is nog in prima conditie. Het dakbeschot is in 1993 vervangen en voorzien van nieuwe dakpannen. Het is niet bekend of het dak daarbij is geïsoleerd. Systeemplafonds en verlichting/meterkastinrichting zijn recent vernieuwd. Vloer- en wandafwerkingen zijn verouderd en dienen vernieuwd te worden. De buitengevels zijn recentelijk nog geschilderd. Plaatselijk laat het voegwerk echter los, waarschijnlijk door een verkeerd toegepast verfsysteem. De buitenkozijnen zijn deels vervangen voor aluminium kozijnen. Het vervangen van het resterende deel staat gepland voor dit jaar. Het schoolgebouw is niet geïsoleerd. In 1999 is het dakbeschot van de school vervangen, waarbij waarschijnlijk geen isolatie is aangebracht.

(Brand)veiligheid

Instandhouding

Leeftijd : 60 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 59 jaar
Categorie : C
Instandhoudingstermijn : ?
Mogelijke scenario's

Energiekosten niet inzichtelijk

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Het schoolgebouw te onttrekken aan de onderwijshuisvesting, de locatie te herontwikkelen en de daarmee naar verwachting ontstane overwaarde aan de middelen t.b.v. onderwijshuisvesting toe te voegen.

Dr. M.L. Kingschool te Denekamp

Algemene gegevens

Naam school	: Dr. M.L. Kingschool
Adres	: Clematisstraat 39 7591 XJ Denekamp
Bestuur	: Consent
Brinnummer	: 03BS
BVO	:
Bouwjaar	: 1975
Aantal leerlingen	:, per 31-12-2010
Aantal groepen	:
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 645.226,-

Huidige capaciteit : 6 (46 gecombineerd scholen Denekamp)*

Leslokalen permanent	: 6	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)*

Medio 2015	: 32 (+14)
Medio 2020	: 27 (+19)
Medio 2020-2040	: 30 (+16)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Het schoolgebouw verkeert in prima staat. Eind 2010/begin 2011 zijn de problemen met de daken opgelost. Inpandig is de school gedateerd. De toiletten, binnenkozijnen, vloer- en wandafwerkingen zijn gedateerd, echter nog wel functioneel.

De meterkastinrichting en cv-installatie zijn verouderd en dienen op korte termijn vervangen te worden.

De ligging van het schoolgebouw in relatie tot de grootte van het terrein maakt toekomstige uitbreiding met enkele lokalen mogelijk. Inpandig is verbouwing/inbreiding mogelijk, mits rekening wordt gehouden met constructieve aanpassingen.

(Brand)veiligheid

Instandhouding

Leeftijd : 36 jaar

Gecorrigeerde leeftijd : 40 jaar

Categorie : B

Instandhoudingstermijn : 20 Jaar

Mogelijke scenario's

1. Als onderdeel van de totaalvisie van Denekamp te bezien.

Energiekosten niet bekend

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Opknapt interieur. De toiletten, binnenkozijnen, vloer- en wandafwerking zijn verouderd.

* Combinatie toekomstig benodigde capaciteit Alexanderschool, Julianaschool, Dr. M.L. Kingschool, De Veldkamp en De Zevenster.

De Veldkamp te Denekamp

Algemene gegevens

Naam school	: De Veldkamp
Adres	: Churchillstraat 2 7591 CX Denekamp
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 10GT
BVO	: 1851
Bouwjaar	: 1970
Aantal leerlingen	: 251, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 8
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 787.482,-

Huidige capaciteit : 13

(46 gecombineerd scholen Denekamp)*

Leslokalen permanent	: 13	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	:	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)*

Medio 2015	: 32 (+14)
Medio 2020	: 27 (+19)
Medio 2020-2040	: 30 (+16)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

De school is in 1970 gebouwd volgens een prefab bouwsysteem zoals veel wordt toegepast bij semipermanente huisvesting. In 1993 is de school ingrijpend uitgebreid met een extra verdieping. Door de lichte constructie van de bestaande school kon deze verdieping niet op de oude school gebouwd worden en is daarom uitgevoerd als tafelvloer (met zelfstandig ondersteuning). Na 1993 is het gebouw op de begane grond nog enkele malen uitgebreid/veranderd.

De begane grond is ooit bedoeld als semipermanente bebouwing en is sterk gedateerd qua constructie, kwaliteit en indeling. Mogelijk is er nog asbesthoudend materiaal in de plafonds verwerkt. Er zijn in de loop van de tijd in pandige ruimten ontstaan die voor onderwijsondersteunende diensten worden ingezet. De naderhand gebouwde verdieping is kwalitatief iets beter. De lokalen zijn ruim, de gangen daarentegen nauw. Er is veel bergruimte aanwezig. Wat betreft uitbreiding geeft het terrein nog ruimte voor een eventuele uitbreiding, echter wat betreft logistiek in de school niet.

De school is als semipermanente huisvesting gebouwd en nadien enkele keren uitgebreid. Doordat semipermanente huisvesting een beperkte levensduur heeft, is dit in de school waarneembaar. Wanden en plafonds zijn gedateerd en constructief is alles relatief licht uitgevoerd. De in 1993 over de school gebouwde verdieping is hierdoor uitgevoerd met een zelfstandig dragende hoofdconstructie.

Tijdens de rondgang is in de semipermanente huisvesting waarschijnlijk asbesthoudend materiaal aangetroffen in de plafonds in de gangen. De school is gedeeltelijk geïsoleerd. De semipermanente huisvesting is ongeïsoleerd, de verdieping en de diverse aanbouwen zijn wel geïsoleerd.

(Brand)veiligheid

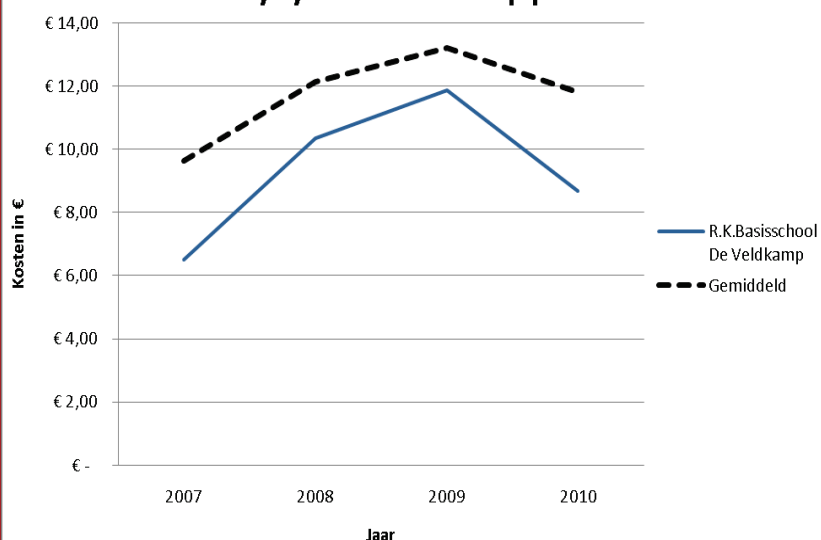
In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs zijn bij de Alexanderschool, De Veldkamp en De Zevenster geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 32.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

Instandhouding

Leeftijd : 41 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 50 - 55 jaar
Categorie : C
Instandhoudingstermijn : 5 - 10 jaar
Mogelijke scenario's

1. Als onderdeel van de totaalvisie van Denekamp te bezien.

Kosten E/G/W De Veldkamp per m2 bvo

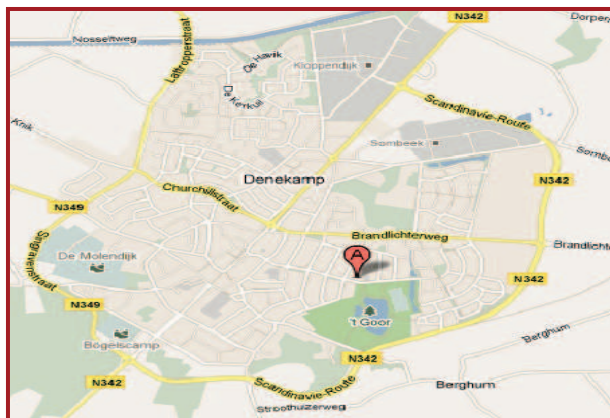
Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Asbestinventarisatie.
2. Onderhoud toetsen aan vervanging. Streven om onderhoud te beperken tot hoogst noodzakelijke (hierover gezamenlijk af te spreken wat we verstaan onder hoogst noodzakelijke).

* Combinatie toekomstig benodigde capaciteit Alexanderschool, Julianaschool, Dr. M.L. Kingschool, De Veldkamp en De Zevenster.

De Zevenster te Denekamp

Algemene gegevens

Naam school	: De Zevenster
Adres	: Meester Mulderstraat 45 7591 VA Denekamp
Bestuur	: Konot
Brinnummer	: 09LS
BVO	: 1553
Bouwjaar	: 1967
Aantal leerlingen	: 382, per 31-12-2010
Aantal groepen	: 9
Max. groepsgrootte	: <ja/nee>
Wachtlijst	: <ja/nee>
Boekwaarde 2010	: € 1.194.545,-

Huidige capaciteit : 15 (46 gecombineerd scholen Denekamp)*

Leslokalen permanent	: 12	aantal m ² :
Leslokalen tijdelijk	: 3	aantal m ² :
Speellokalen	:	aantal m ² :
Handvaardigheid	:	aantal m ² :
Gem. ruimte	:	aantal m ² :

Benodigde capaciteit (overcapaciteit)*

Medio 2015	: 32 (+14)
Medio 2020	: 27 (+19)
Medio 2020-2040	: 30 (+16)

Onderwijsvisie & wensen

Technische conditie

Het gebouw is in het verleden frequent uitgebreid met extra ruimten. Als gevolg daarvan zijn er veel verkeersruimten ontstaan met lange loopeinden, alsmede enkele inpandige ruimten, waaronder een nevenruimte (inmiddels in gebruik als leslokaal) en een personeelskamer. Dit is Arbo-technisch niet verantwoord. Door de vele uitbreidingen is relatief veel geveloppervlakte ontstaan, waardoor een hoge vormfactor ontstaat. Dit is ongunstig voor het onderhoud en het energieverbruik. De school is te klein voor het aantal groepen/leerlingen. Recentelijk zijn drie extra noodlokalen bijgeplaatst. Permanente uitbreiding aan het bestaande schoolgebouw lijkt echter niet meer mogelijk, daarvoor zijn de mogelijkheden op het terrein te beperkt. Aan de voorzijde van het gebouw mag niet meer worden gebouwd. Intern zijn aanpassingen niet/nauwelijks mogelijk, omdat de meeste binnenwanden dragende binnenwanden zijn. Daarnaast ontbreekt de mogelijkheid hiertoe door de indeling. Er ontbreekt een grote centrale ruimte voor bijvoorbeeld groepsactiviteiten. De school moet voor dit soort activiteiten uitwijken naar de naastgelegen gymzaal. Het oorspronkelijke schoolgebouw dateert uit 1967 en is grotendeels ongeïsoleerd. Veel toegepaste bouwmaterialen zijn in de loop van de jaren reeds vervangen of dienen de komende jaren vervangen te worden. In de buitengevels zijn met name onderhoudsarme afwerkingen toegepast, echter, deze is sterk afhankelijk van de deugdelijkheid van de achterconstructie. De platte daken van de lokalen zijn nadien voorzien van een (sterk geventileerde?) kapconstructie en pannenbedekking. Het bouwkundig casco lijkt nog in redelijke staat. De vloeren en wanden vertonen geen scheurvorming. De installaties zijn gedateerd, het is onbekend of deze voldoen aan de laatste wettelijke eisen. De cv-installatie beschikt over onvoldoende capaciteit om de school te kunnen verwarmen. De afwerking in het interieur oogt verouderd. De systeemplafonds/verlichting zijn van recente datum, echter, de vloerafwerkingen in de centrale gangen zijn sterk verouderd. De toiletgroepen staan op de nominatie om dit jaar gerenoveerd te worden. Het schoolgebouw is gedeeltelijk geïsoleerd. De diverse uitbreidingen zijn voorzien van spouw-, vloer- en dakisolatie. In 1992 zijn de platte daken t.p.v. de lokalen gedeeltelijk voorzien van schildkappen met een pannenbedekking, daarbij is op het bestaande platte dak een extra isolatielaag aangebracht. De bestaande houten kozijnen uit de oude school zijn recentelijk vervangen voor aluminium kozijnen met isolerende beglazing.

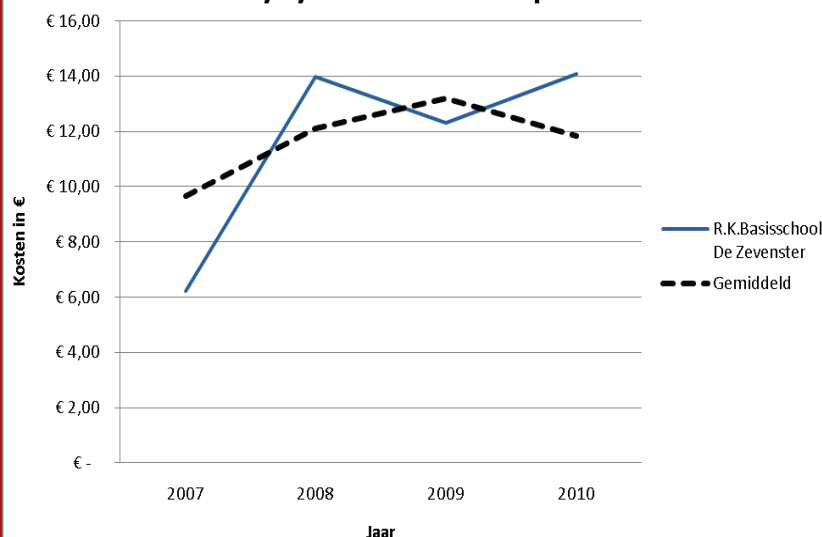
(Brand)veiligheid

In het in 2010 uitgevoerde onderzoeksrapport naar de huisvesting van het primaire onderwijs zijn bij de Alexanderschool, De Veldkamp en De Zevenster geconstateerd dat er met betrekking tot de brandveiligheid enkele tekortkomingen zijn. Er heeft in overleg met de afdeling handhaving en de brandweer nader onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is ook geconstateerd dat de veiligheid voor de gebruikers niet in het geding is. De kosten van de noodzakelijke aanpassingen zijn geraamd op ca. € 20.000,- inclusief BTW en zullen op korte termijn uitgevoerd gaan worden.

Instandhouding

Leeftijd : 44 jaar
Gecorrigeerde leeftijd : 50 - 55 jaar
Categorie : C
Instandhoudingstermijn : 5 - 10 jaar
Mogelijke scenario's
1. Als onderdeel van de totaalvisie van Denekamp te bezien.

Kosten E/G/W De Zevenster per m2 bvo

Binnenklimaat

Aanbevelingen

1. Onderhoud toetsen aan vervanging. Streven om onderhoud te beperken tot hoogst noodzakelijke (hierover gezamenlijk af te spreken wat we verstaan onder hoogst noodzakelijke).

* Combinatie toekomstig benodigde capaciteit Alexanderschool, Julianaschool, Dr. M.L. Kingschool, De Veldkamp en De Zevenster.

Bijlage E:

Overzicht samengestelde kosten

Samengestelde (kosten)overzichten

Aan de hand van de beschikbaar gestelde gegevens hebben wij de navolgende (kosten)overzichten kunnen samenstellen voor de periode 2010 t/m 2019:

Totaal alle scholen

1. Tabel 1: Kapitaallasten 2010-2019, totaal alle scholen
2. Tabel 2: Onderhoudskosten gemeente 2010-2019, totaal alle scholen
3. Tabel 3: Kosten onderwijshuisvesting gemeente 2010-2019, totaal alle scholen
4. Tabel 4: Kosten bevoegd gezag 2010-2019, totaal alle scholen
5. Tabel 5: Totale kosten 2010-2019, totaal alle scholen

Per schoolgebouw

6. Tabel 6: Boekwaarden 2010-2019, per schoolgebouw
7. Tabel 7: Kapitaallasten 2010-2019, per schoolgebouw
8. Tabel 8: MOP gemeente 2010-2019, per schoolgebouw
9. Tabel 9: Kapitaallast + MOP Gemeente 2010-2019, per schoolgebouw
10. Tabel 10: MOP Bevoegd gezag 2010-2019, per schoolgebouw
11. Tabel 11: Totale kosten gemeente + bevoegd gezag 2010-2019, per schoolgebouw

Kanttekening: MOP gemeente exclusief De Bres (gegevens niet voorhanden)

Tabel 1: Kapitaallasten 2010-2019, totaal alle scholen

Jaar	Boekwaarde 1		Afschrijving 2		Rentelast 3		Kapitaallast 4 (2+3)	
2010	€	9.485.024	€	464.575	€	470.284	€	934.859
2011	€	9.169.864	€	493.834	€	458.493	€	952.327
2012	€	8.676.030	€	483.091	€	433.802	€	916.892
2013	€	8.192.940	€	473.684	€	409.647	€	883.331
2014	€	7.719.256	€	449.126	€	385.963	€	835.089
2015	€	7.270.129	€	441.459	€	363.506	€	804.965
2016	€	6.828.670	€	418.305	€	341.434	€	759.739
2017	€	6.410.365	€	393.979	€	320.518	€	714.498
2018	€	6.016.386	€	350.298	€	300.819	€	651.118
2019	€	5.666.087	€	347.144	€	283.304	€	630.448
TOT	€	75.434.751	€	4.315.497	€	3.767.770	€	8.083.267
GEM	€	7.543.475	€	431.550	€	376.777	€	808.327

Tabel 2: Onderhoudskosten gemeente 2010-2019, totaal alle scholen (excl. De Bres)

Jaar	MOP	
2010	€	399.923
2011	€	73.566
2012	€	135.198
2013	€	107.290
2014	€	75.921
2015	€	308.130
2016	€	16.441
2017	€	245.756
2018	€	40.523
2019	€	598.682
TOT	€	2.001.430
GEM	€	200.143

Tabel 3: Kosten onderwijshuisvesting gemeente 2010-2019, totaal alle scholen (MOP excl. De Bres)

Jaar	Kapitaallast 1		MOP 2		Totaal 3 (1+2)	
2010	€	934.859	€	399.923	€	1.334.782
2011	€	952.327	€	73.566	€	1.025.893
2012	€	916.892	€	135.198	€	1.052.090
2013	€	883.331	€	107.290	€	990.621
2014	€	835.089	€	75.921	€	911.010
2015	€	804.965	€	308.130	€	1.113.095
2016	€	759.739	€	16.441	€	776.180
2017	€	714.498	€	245.756	€	960.254
2018	€	651.118	€	40.523	€	691.641
2019	€	630.448	€	598.682	€	1.229.130
TOT	€	8.083.267	€	2.001.430	€	10.084.697
GEM	€	808.327	€	200.143	€	1.008.470

Tabel 4: Kosten bevoegd gezag 2010-2019, totaal alle scholen

Jaar	Energie 1	Schoonmaak 2	MOP 3	Overig 4	Totaal 5 (1+2+3+4)
2010	PM	PM	€ 130.445	PM	€ 130.445
2011	PM	PM	€ 119.669	PM	€ 119.669
2012	PM	PM	€ 290.888	PM	€ 290.888
2013	PM	PM	€ 88.156	PM	€ 88.156
2014	PM	PM	€ 137.840	PM	€ 137.840
2015	PM	PM	€ 382.670	PM	€ 382.670
2016	PM	PM	€ 150.165	PM	€ 150.165
2017	PM	PM	€ 194.910	PM	€ 194.910
2018	PM	PM	€ 267.092	PM	€ 267.092
2019	PM	PM	€ 218.566	PM	€ 218.566
TOT	PM	PM	€ 1.980.401	€ -	€ 1.980.401
GEM	PM	PM	€ 198.040	€ -	€ 198.040

Tabel 5: Totale kosten 2010-2019, totaal alle scholen (MOP gemeente excl. De Bres)

Jaar	Gemeente 1	Bevoegd gezag 2	Totaal 3 (1+2)
2010	€ 1.334.782	€ 130.445	€ 1.465.227
2011	€ 1.025.893	€ 119.669	€ 1.145.562
2012	€ 1.052.090	€ 290.888	€ 1.342.978
2013	€ 990.621	€ 88.156	€ 1.078.777
2014	€ 911.010	€ 137.840	€ 1.048.850
2015	€ 1.113.095	€ 382.670	€ 1.495.765
2016	€ 776.180	€ 150.165	€ 926.345
2017	€ 960.254	€ 194.910	€ 1.155.164
2018	€ 691.641	€ 267.092	€ 958.733
2019	€ 1.229.130	€ 218.566	€ 1.447.696
TOT	€ 10.084.697	€ 1.980.401	€ 12.065.098
GEM	€ 1.008.470	€ 198.040	€ 1.206.510

Tabel 6: Boekwaarden 2010-2019, per schoolgebouw

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ 382.612	€ 190.142	€ 645.226	€ 787.482	€ 359.524	€ 608.765	€ 200.313
2011	€ 460.876	€ 176.764	€ 594.818	€ 743.190	€ 333.501	€ 577.137	€ 207.055
2012	€ 430.476	€ 166.833	€ 544.409	€ 700.101	€ 307.430	€ 544.106	€ 197.830
2013	€ 401.486	€ 156.944	€ 494.001	€ 666.167	€ 281.360	€ 511.210	€ 188.606
2014	€ 372.864	€ 147.055	€ 446.465	€ 632.835	€ 255.289	€ 478.314	€ 179.381
2015	€ 353.538	€ 137.166	€ 414.189	€ 599.503	€ 229.219	€ 445.418	€ 170.157
2016	€ 334.213	€ 127.277	€ 381.914	€ 566.171	€ 203.148	€ 414.106	€ 160.932
2017	€ 314.888	€ 118.644	€ 358.202	€ 532.840	€ 177.078	€ 388.087	€ 151.708
2018	€ 295.562	€ 113.295	€ 334.831	€ 499.508	€ 163.669	€ 362.238	€ 142.788
2019	€ 276.237	€ 107.947	€ 312.653	€ 466.176	€ 151.989	€ 336.388	€ 134.268
TOT	€ 3.622.750	€ 1.442.068	€ 4.526.708	€ 6.193.974	€ 2.462.206	€ 4.665.770	€ 1.733.039
GEM	€ 362.275	€ 144.207	€ 452.671	€ 619.397	€ 246.221	€ 466.577	€ 173.304

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 384.080	€ 71.829	€ 439.857	€ 41.525	€ 570.880	€ 1.194.545	€ 3.608.245
2011	€ 363.667	€ 69.056	€ 422.934	€ 38.883	€ 533.807	€ 1.143.695	€ 3.504.483
2012	€ 343.255	€ 66.585	€ 406.011	€ 36.240	€ 496.733	€ 1.082.687	€ 3.353.333
2013	€ 322.842	€ 64.115	€ 389.089	€ 33.598	€ 459.660	€ 1.021.679	€ 3.202.184
2014	€ 302.430	€ 61.644	€ 372.166	€ 30.955	€ 426.382	€ 960.671	€ 3.052.804
2015	€ 282.017	€ 59.174	€ 355.244	€ 28.313	€ 393.104	€ 899.663	€ 2.903.423
2016	€ 261.605	€ 56.703	€ 338.321	€ 25.670	€ 360.427	€ 842.349	€ 2.755.834
2017	€ 244.646	€ 54.233	€ 321.398	€ 23.028	€ 327.750	€ 785.658	€ 2.612.206
2018	€ 228.202	€ 51.762	€ 304.476	€ 20.386	€ 295.073	€ 734.518	€ 2.470.078
2019	€ 211.758	€ 49.292	€ 287.553	€ 17.743	€ 262.396	€ 700.463	€ 2.351.225
TOT	€ 2.944.501	€ 604.393	€ 3.637.048	€ 296.341	€ 4.126.212	€ 9.365.929	€ 29.813.814
GEM	€ 294.450	€ 60.439	€ 363.705	€ 29.634	€ 412.621	€ 936.593	€ 2.981.381

Tabel 7: Kapitaallasten 2010-2019, per schoolgebouw

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ 43.058	€ 22.885	€ 82.670	€ 83.666	€ 43.999	€ 62.067	€ 18.560
2011	€ 53.444	€ 18.769	€ 80.149	€ 80.249	€ 42.745	€ 61.888	€ 19.577
2012	€ 50.513	€ 18.231	€ 77.629	€ 68.939	€ 41.442	€ 60.101	€ 19.116
2013	€ 48.697	€ 17.736	€ 72.236	€ 66.640	€ 40.138	€ 58.456	€ 18.655
2014	€ 37.969	€ 17.242	€ 54.599	€ 64.974	€ 38.835	€ 56.811	€ 18.194
2015	€ 37.002	€ 16.747	€ 52.985	€ 63.307	€ 37.531	€ 53.583	€ 17.732
2016	€ 36.036	€ 14.997	€ 42.807	€ 61.640	€ 36.228	€ 46.724	€ 17.271
2017	€ 35.070	€ 11.281	€ 41.281	€ 59.974	€ 22.263	€ 45.254	€ 16.505
2018	€ 34.103	€ 11.013	€ 38.920	€ 58.307	€ 19.863	€ 43.961	€ 15.660
2019	€ 32.790	€ 10.746	€ 37.220	€ 56.641	€ 19.279	€ 42.669	€ 14.707
TOT	€ 408.681	€ 159.646	€ 580.497	€ 664.337	€ 342.324	€ 531.515	€ 175.977
GEM	€ 40.868	€ 15.965	€ 58.050	€ 66.434	€ 34.232	€ 53.152	€ 17.598

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 39.616	€ 6.365	€ 38.915	€ 4.719	€ 65.618	€ 110.572	€ 312.148
2011	€ 38.596	€ 5.923	€ 38.069	€ 4.587	€ 63.764	€ 118.193	€ 326.374
2012	€ 37.575	€ 5.800	€ 37.223	€ 4.454	€ 61.910	€ 115.142	€ 318.816
2013	€ 36.555	€ 5.676	€ 36.377	€ 4.322	€ 56.261	€ 112.092	€ 309.489
2014	€ 35.534	€ 5.553	€ 35.531	€ 4.190	€ 54.597	€ 109.042	€ 302.020
2015	€ 34.513	€ 5.429	€ 34.685	€ 4.058	€ 52.332	€ 102.298	€ 292.761
2016	€ 30.039	€ 5.306	€ 33.839	€ 3.926	€ 50.698	€ 98.808	€ 281.419
2017	€ 28.676	€ 5.182	€ 32.993	€ 3.794	€ 49.065	€ 90.423	€ 272.738
2018	€ 27.854	€ 5.059	€ 32.146	€ 3.662	€ 47.431	€ 70.781	€ 242.357
2019	€ 27.032	€ 4.935	€ 31.300	€ 3.530	€ 45.655	€ 69.078	€ 234.868
TOT	€ 335.991	€ 55.228	€ 351.079	€ 41.241	€ 547.330	€ 996.429	€ 2.892.991
GEM	€ 33.599	€ 5.523	€ 35.108	€ 4.124	€ 54.733	€ 99.643	€ 289.299

Tabel 8: MOP gemeente 2010-2019, per schoolgebouw (excl. De Bres)

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ 15.368	€ 94.693	€ -	€ 108.228	€ -	€ -	€ 50.726
2011	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2012	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 19.136	€ -	€ -
2013	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 107.290	€ -	€ -
2014	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2015	€ 11.581	€ 5.400	€ -	€ 68.424	€ 5.987	€ 7.807	€ 2.152
2016	€ 8.412	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2017	€ 1.408	€ -	€ -	€ -	€ 68.425	€ 154.688	€ -
2018	€ -	€ -	€ -	€ 14.252	€ 2.737	€ -	€ 12.991
2019	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 977	€ -
TOT	€ 36.769	€ 100.093	€ -	€ 190.904	€ 203.575	€ 163.472	€ 65.869
GEM	€ 3.677	€ 10.009	€ -	€ 19.090	€ 20.358	€ 16.347	€ 6.587

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 87.195	€ -	€ 5.181	€ -	€ 38.532	€ -	€ -
2011	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 73.566	€ -
2012	€ -	€ -	€ 116.062	€ -	€ -	€ -	€ -
2013	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2014	€ -	€ 75.921	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2015	€ -	€ -	€ 111.334	€ -	€ 10.457	€ 84.988	€ -
2016	€ 8.029	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2017	€ -	€ 18.494	€ -	€ -	€ -	€ 2.741	€ -
2018	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.543	€ -
2019	€ -	€ -	€ 20.512	€ -	€ 577.193	€ -	€ -
TOT	€ 95.224	€ 94.415	€ 253.089	€ -	€ 626.182	€ 171.838	€ -
GEM	€ 9.522	€ 9.442	€ 25.309	€ -	€ 62.618	€ 17.184	€ -

Tabel 9: Kapitaallast + MOP gemeente 2010-2019, per schoolgebouw (MOP excl. De Bres)

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ 58.426	€ 117.578	€ 82.670	€ 191.894	€ 43.999	€ 62.067	€ 69.286
2011	€ 53.444	€ 18.769	€ 80.149	€ 80.249	€ 42.745	€ 61.888	€ 19.577
2012	€ 50.513	€ 18.231	€ 77.629	€ 68.939	€ 60.578	€ 60.101	€ 19.116
2013	€ 48.697	€ 17.736	€ 72.236	€ 66.640	€ 147.428	€ 58.456	€ 18.655
2014	€ 37.969	€ 17.242	€ 54.599	€ 64.974	€ 38.835	€ 56.811	€ 18.194
2015	€ 48.583	€ 22.147	€ 52.985	€ 131.731	€ 43.518	€ 61.390	€ 19.884
2016	€ 44.448	€ 14.997	€ 42.807	€ 61.640	€ 36.228	€ 46.724	€ 17.271
2017	€ 36.478	€ 11.281	€ 41.281	€ 59.974	€ 90.688	€ 199.942	€ 16.505
2018	€ 34.103	€ 11.013	€ 38.920	€ 72.559	€ 22.600	€ 43.961	€ 28.651
2019	€ 32.790	€ 10.746	€ 37.220	€ 56.641	€ 19.279	€ 43.646	€ 14.707
TOT	€ 445.450	€ 259.739	€ 580.497	€ 855.241	€ 545.899	€ 694.987	€ 241.846
GEM	€ 44.545	€ 25.974	€ 58.050	€ 85.524	€ 54.590	€ 69.499	€ 24.185

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 126.811	€ 6.365	€ 44.096	€ 4.719	€ 104.150	€ 110.572	€ 312.148
2011	€ 38.596	€ 5.923	€ 38.069	€ 4.587	€ 63.764	€ 191.759	€ 326.374
2012	€ 37.575	€ 5.800	€ 153.285	€ 4.454	€ 61.910	€ 115.142	€ 318.816
2013	€ 36.555	€ 5.676	€ 36.377	€ 4.322	€ 56.261	€ 112.092	€ 309.489
2014	€ 35.534	€ 81.474	€ 35.531	€ 4.190	€ 54.597	€ 109.042	€ 302.020
2015	€ 34.513	€ 5.429	€ 146.019	€ 4.058	€ 62.789	€ 187.286	€ 292.761
2016	€ 38.068	€ 5.306	€ 33.839	€ 3.926	€ 50.698	€ 98.808	€ 281.419
2017	€ 28.676	€ 23.676	€ 32.993	€ 3.794	€ 49.065	€ 93.164	€ 272.738
2018	€ 27.854	€ 5.059	€ 32.146	€ 3.662	€ 47.431	€ 81.324	€ 242.357
2019	€ 27.032	€ 4.935	€ 51.812	€ 3.530	€ 622.848	€ 69.078	€ 234.868
TOT	€ 431.215	€ 149.643	€ 604.168	€ 41.241	€ 1.173.512	€ 1.168.267	€ 2.892.991
GEM	€ 43.121	€ 14.964	€ 60.417	€ 4.124	€ 117.351	€ 116.827	€ 289.299

Tabel 10: MOP bevoegd gezag 2010-2019, per schoolgebouw

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ -	€ -	€ -	€ 54.189	€ 10.000	€ 18.976	€ 3.309
2011	€ 58.512	€ 7.116	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.591
2012	€ 21.025	€ 12.317	€ -	€ 74.624	€ 46.881	€ 32.259	€ 6.383
2013	€ 684	€ 1.197	€ -	€ 684	€ -	€ 1.437	€ -
2014	€ 6.843	€ 25.963	€ -	€ 6.156	€ 5.474	€ 4.790	€ 6.287
2015	€ 21.324	€ 5.891	€ -	€ 71.096	€ 16.694	€ 18.514	€ 12.222
2016	€ 67.825	€ -	€ -	€ 13.961	€ -	€ 1.375	€ 2.463
2017	€ 10.464	€ 16.490	€ -	€ 20.793	€ -	€ 102.924	€ 2.874
2018	€ 16.845	€ 2.651	€ -	€ 21.586	€ 35.735	€ 6.694	€ 28.876
2019	€ 7.473	€ -	€ -	€ 4.578	€ 5.638	€ 4.790	€ -
TOT	€ 210.995	€ 71.625	€ -	€ 267.667	€ 120.422	€ 191.759	€ 67.005
GEM	€ 21.100	€ 7.163	€ -	€ 26.767	€ 12.042	€ 19.176	€ 6.701

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 12.320	€ 1.014	€ 10.031	€ -	€ 5.573	€ 15.033	€ -
2011	€ -	€ 9.963	€ -	€ -	€ 9.766	€ 1.585	€ 28.136
2012	€ -	€ -	€ 27.042	€ -	€ 29.090	€ 41.267	€ -
2013	€ 42.480	€ 1.113	€ 684	€ -	€ 30.074	€ 2.836	€ 6.967
2014	€ 14.952	€ 2.874	€ 28.832	€ -	€ 18.070	€ 8.128	€ 9.471
2015	€ 11.295	€ 15.439	€ 26.712	€ -	€ 72.628	€ 51.040	€ 59.815
2016	€ 8.581	€ 4.724	€ 3.232	€ -	€ 4.238	€ 43.766	€ -
2017	€ 14.048	€ 1.544	€ 10.578	€ -	€ 3.096	€ 5.132	€ 6.967
2018	€ 15.889	€ 684	€ 6.409	€ -	€ 31.324	€ 18.829	€ 81.570
2019	€ -	€ 4.224	€ 34.953	€ -	€ 147.618	€ 958	€ 8.334
TOT	€ 119.565	€ 41.579	€ 148.473	€ -	€ 351.477	€ 188.574	€ 201.260
GEM	€ 11.957	€ 4.158	€ 14.847	€ -	€ 35.148	€ 18.857	€ 20.126

Tabel 11: Totale kosten gemeente + bevoegd gezag 2010-2019, per schoolgebouw (MOP gemeente excl. De Bres)

Jaar	De Kerkewei	Bernardus	Kingschool	De Veldkamp	't Kämpke	Willibrordus	Willibrord
2010	€ 58.426	€ 117.578	€ 82.670	€ 83.666	€ 43.999	€ 62.067	€ 18.560
2011	€ 111.956	€ 25.885	€ 80.149	€ 80.249	€ 42.745	€ 61.888	€ 24.168
2012	€ 71.538	€ 30.548	€ 77.629	€ 143.563	€ 107.459	€ 92.360	€ 25.499
2013	€ 49.381	€ 18.933	€ 72.236	€ 67.324	€ 147.428	€ 59.893	€ 18.655
2014	€ 44.812	€ 43.205	€ 54.599	€ 71.130	€ 44.309	€ 61.601	€ 24.481
2015	€ 69.907	€ 28.038	€ 52.985	€ 63.307	€ 37.531	€ 53.583	€ 17.732
2016	€ 112.273	€ 14.997	€ 42.807	€ 61.640	€ 36.228	€ 46.724	€ 17.271
2017	€ 46.942	€ 27.771	€ 41.281	€ 59.974	€ 22.263	€ 45.254	€ 16.505
2018	€ 50.948	€ 13.664	€ 38.920	€ 94.145	€ 58.335	€ 50.655	€ 57.527
2019	€ 40.263	€ 10.746	€ 37.220	€ 61.219	€ 24.917	€ 48.436	€ 14.707
TOT	€ 656.445	€ 331.364	€ 580.497	€ 786.217	€ 565.215	€ 582.462	€ 235.105
GEM	€ 65.645	€ 33.136	€ 58.050	€ 78.622	€ 56.521	€ 58.246	€ 23.511

Jaar	'n Esch	'n Baaken	Alexander	Julianaschool	Aloysius	De Zevenster	De Bres
2010	€ 39.616	€ 6.365	€ 38.915	€ 4.719	€ 65.618	€ 110.572	€ 312.148
2011	€ 38.596	€ 15.886	€ 38.069	€ 4.587	€ 73.530	€ 193.344	€ 354.510
2012	€ 37.575	€ 5.800	€ 180.327	€ 4.454	€ 91.000	€ 156.409	€ 318.816
2013	€ 79.035	€ 6.789	€ 37.061	€ 4.322	€ 86.335	€ 114.928	€ 316.456
2014	€ 50.486	€ 84.348	€ 64.363	€ 4.190	€ 72.667	€ 117.170	€ 311.491
2015	€ 34.513	€ 5.429	€ 34.685	€ 4.058	€ 52.332	€ 102.298	€ 292.761
2016	€ 30.039	€ 5.306	€ 33.839	€ 3.926	€ 50.698	€ 98.808	€ 281.419
2017	€ 28.676	€ 5.182	€ 32.993	€ 3.794	€ 49.065	€ 90.423	€ 272.738
2018	€ 43.743	€ 5.743	€ 38.555	€ 3.662	€ 78.755	€ 100.153	€ 323.927
2019	€ 27.032	€ 9.159	€ 86.765	€ 3.530	€ 770.466	€ 70.036	€ 243.202
TOT	€ 409.312	€ 150.007	€ 585.573	€ 41.241	€ 1.390.465	€ 1.154.141	€ 3.027.469
GEM	€ 40.931	€ 15.001	€ 58.557	€ 4.124	€ 139.047	€ 115.414	€ 302.747

Bijlage F:

Grafiek kapitaallast per schoolgebouw

Betreft: Referentie basisschool voor 14 permanente groepen
Datum: 2-jun-10
Uitgangspunten: - Basisschool voor 14 permanente groepen (ca. 322 leerlingen)
- afmeting gebouw: 1755 m2
- afmeting kavel: 4500 m2
- budgetten op basis van VNG Modelverordening voorzieningen huisvesting, uitgave 2005 bijlage IV, deel A, prijspeil 1 januari 2009
- normbudget bouw: incl. BTW
- normbudget inrichting: incl. BTW

			Normbedrag	%	Gemeente (Grondkosten)
1. Grondkosten					
- verwervingskosten	Gem				€ 337.500,00
- bouwrijp maken	Gem				€ -
2. Terreinkosten					
- aanleg schoolplein	norm		€ 90.000,00	3,11%	
- aanleg parkeerplaatsen	Gem				€ 20.000,00
3. Bouwkosten					
- totale bouwkosten		€ 1.842.750,00			
- funderingskosten	norm	2,50%	€ 46.068,75	1,59%	
- bouwkundige kosten basisgebouw	norm	67,50%	€ 1.243.856,25	43,00%	
- dakbedekking	norm	4%	€ 92.137,50	3,19%	
- buitenkozijnen + beglazing	norm	6%	€ 138.206,25	4,78%	
- installatiekosten	norm	20%	€ 322.481,25	11,15%	
- locatiegebonden kosten	nee				
- kosten extra kwaliteit	nee				
4. Inrichting					
- vaste inrichting gebouw	norm		€ 46.068,75	1,59%	
- losse inrichting gebouw	apart				
- losse elementen terrein	apart				
5. Honoraria					
- kosten adviseurs	norm		€ 248.771,25	8,60%	
- onderzoekskosten	norm		€ 9.213,75	0,32%	
- interne begeleidingskosten	nee		€ -		
6. Bijkomende kosten					
- leges voor vergunningen	norm		€ 41.461,88	1,43%	
- aansluitkosten nutsvoorzieningen	norm		€ 36.855,00	1,27%	
- kosten infrastr. voorzieningen	Gem				PM
7. Post onvoorzien	norm		€ 115.756,03	4,00%	
8. Financieringskosten	Gem				PM
9. Prijsstijgingen	Gem				PM
10. BTW	norm		€ 461.866,56	15,97%	€ 67.925,00
Totaal			€ 2.892.743,22	100,00%	€ 425.425,00

School	Kapit.last	Gecor. Lttd
Kerkewij	€ 24,74	55
Bernardussc	€ 14,48	30
Kingsch.	€ 95,99	40
Veldkamp	€ 45,22	45
t Kampke	€ 46,80	33
Willibrordus	€ 32,07	14
Willibrordsci	€ 15,27	35
N Esch	€ 18,90	40
N Boaken	€ 24,40	40
Alexandersc	€ 29,58	30
Julianasch.	€ 10,06	59
Aloysiussch.	€ 38,20	35
De Zevenste	€ 63,23	50
De Meander	€ 77,17	6
Gemiddelde	€ 38,29	37

N.B.: alle herinvesteringen die gedaan worden, worden naar 0 afgeschreven in de periode tot de volgende herinvestering plaatsvindt of tot het einde van de levensduur

Verloop kapitaallast per M2 (referentie) t.o.v. kapitaallast basisscholen Dinkelland 2009

SBM Betrokken bouw- & vastgoedmanagers

Refentiekader:

- 14 lokalen
- Ca. 322 leerlingen
- 1755 M² BVO
- 4500 M² Kavel
- €2.892.743 Stichtingsksten
- €425.425 Grondksten
- Prijspeil 1-1-2009

